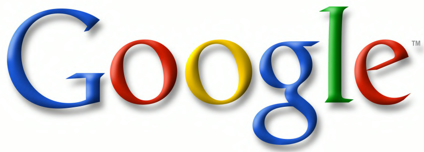

Google



ACTEN

BETREFFENDE

GELRE EN ZUTPHEN

1400—1404

ACTEN

BETREFFENDE

GELRE EN ZUTPHEN

1400—1404

UIT HET STAATSARCHIEF TE DUSSELDORP

REGISTER B N°. 25

NAAR HET OORSPRONKELIJKE HANDSCHRIFT

UITGEGEVEN DOOR

P. N. v. DOORNINCK

HAARLEM
GEBR'S. VAN BREDERODE
1901

BESCHRIJVING VAN HET HANDSCHRIFT.

In het staatsarchief te Dusseldorp, afdeeling Julich-Berg, bevinden zich vier registers gemerkt B n°. 22, 23, 24 en 25, groot 4° formaat.

B n°. 22 is een afschrift van het Altste of Oldste register, dat in duplo in het rijksarchief te Arnhem wordt bewaard.

De inhoud van B n°. 25, in dit boekdeel gedrukt, bestaat uit de minuten of copies van 139 acten van verschillenden aard, waarvan enkele acten betrekking hebben op Gulik, op kleine uitzonderingen na chronologisch gerangschikt, van de jaren 1400—1404.

Het register, groot 61 folio's, bestaat uit katernen papier achtereenvolgens beschreven en losse bladen papier van verschillend formaat, alles te zamen later ingebonden en gefolieerd.

Voor het meerendeel ontbreken deze oorkonden in het rijksarchief te Arnhem.

De Geldersche leenacten in dit register voorkomende, vroeger afzonderlijk uitgegeven, worden niet herhaald in deze uitgave, alleen wordt de korte inhoud met cursieve letters vermeld.

Hoewel door verschillende handen geschreven, is het schrift duidelijk en daar papier en inkt goed bewaard zijn gebleven, levert het lezen geen bezwaar op, uitgenomen de moeielijkheid om de *c* van de *t* en de *e* van de *o* te onderscheiden, vooral bij eigennamen.

De woorden, die in het handschrift met verkorting voorkomen, zijn in den overdruk opgelost, alleen bij onzekerheid is de afkorting behouden en door stippen aangegeven.

Onleesbare plaatsen zijn eveneens door stippen aangeduid.

Woorden of letters, die waarschijnlijk vergeten zijn te schrijven, werden bijgevoegd en tusschen haakjes geplaatst.

Komma's zijn geplaatst volgens den zin van den tekst.

Het middeleeuwsche teeken voor half is vervangen door ½.

TOELICHTING.

Na den dood van Eduard (24 Aug. 1371) en Reinoud (4 Dec. 1371) hertogen van Gelre, maakten hunne zusters Mechteld, gehuwd met Jan van Blois en Maria, gehuwd met Willem, hertog van Gulik, aanspraak op het hertogdom.

29 November 1377 werd Willem, zoon van Maria, door den keizer van Duitschland met Gelre beleend. Hertog Willem, huwde 18 September 1379 met Catharina, dochter van hertog Aelbrecht van Beijeren en bekwam 13 December 1393 bij den dood van zijn vader insgelijks het hertogdom Gulik. Hij overleed kinderloos op 16 Februarij 1402 te Arnhem, oud 38 jaar, terwijl zijne echtgenoote reeds vóór hem op 10 November 1400 te Hattem gestorven was.

Door het kinderloos overlijden van hertog Willem werd hij opgevolgd door zijn broeder Reinoud, die tot zijn dood (25 Junij 1423) over Gelre en Zutphen regeerde.

1400.

1. Wij Willem, bider genaden Gaids hertoige van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen, doen kont allen luden mit desen apene brieve ende bekennen voer ons end voer onse erven ende nacomelinge dat wij omme vele ende mennige truwe dienste, die Claes Heynen soen geheiten Gelre, onse heralt, ons gedaen heeft ende dach bij dage duedt ende noch doen mach, den selven Claes Heynen soen geheiten Gelre gegeven ende verleent hebben, geven ende verlenen, overmids desen tgegewerdigen brieve twintich malder roggen Venlescher maiten, te hebben, te heiffen ende te boren uyt onsen renten van Venle, van den lande van Krikenbeke ende van Kessel, op sente Petersdach ad cathedram nu neest komende en daer na alle iare opten vurscreven sente Petersdach ad cathedram twintich malder roggen der voerscreven maiten uten voergenante onsen renten te hebben, the heffen ende te boren, die wyle ende also lange, als die selve Claes Heynen soen geheiten Gelre, onse heralt nu ter tyt, leven sal. Hieromme so entbieden ende bevelen wy Arndt van Lomme, onsen rentmeister ende verwairre onser renten der voerscreven onser lande ende allen ende eynen ygeliken onsen rentmeistere ende verwaerre der voerscreven onser renten, die na hem komen, gesaet ende gemaect werden soilen overmids ons off onser erven ende nacomelingen, dat sy den voergenante Gelre, onsen heralt nu inder tyt, die wyle ende also lange he leven sal, geven, uytreycken ende wail betalen die voerscreven twintich malder roggen op ilken termyn ende dach als voer-

screven steit, sonder vertogh ende wederseggen, alle argelist uytgescheiden. In orkonde des, so hebben wij onsen segel by onsen rechten weten ende willen an desen brieff doen hangen, die gegheven wart in den jaeren onss herren dusent vierhondert.

Op den kant der acte staat: Gelre die heralt.

7 Maart 1400.

Fol. 1v. Wij Willem, bider gnaiden gaids hertoge van Gelre ende van Gulich etc., doin kont etc. dat wij voir ons, onse erven ende nacomelingen geloeft hebben ende gelaven Henrich van Vanderich ende sijne erven schadeloes te halden then ewigen dagen van alle alsulken plichten, schout ende vurwerde als Gerit die Vriese, Arnts Ghisen soen, Ghijsbert Pyecken, sijnen broider ende Willem van Hoesden voir onse schepene van Herwarden gemaect ende gelaeft heeft up sijne goide. Ende dat die selve Gherit die Vriese nummermeer mit ons, onse nacomelingen of amptluden, die nu sijn of hirnamails wese soilen, yn eyniger wijs sall verliken of swoenen he en sall irst verthien voir onse schepene van Herwarden tot behoiff Henrich van Vanderich vurscreven up die voirgenoemde goide gelych als he dat beseten ende gebruect heeft ende sal geloyven van sijnre wegen alle voircommer af the doin van denselven goide voirscreven die he dair up gemaict ende gedain heeft, beheltlich ons, onsen erven ende nacomelingen alsullich goit als Gerit des Vriesen vader ende moeder denselven Gerit angeerft hebben yn onsen gericht van Herwarden gelegen ende alsullich goit als Gerit vurscreven heeft buten onsen gerichte van Herwarden, die goide bij ons te halden ende te blijven. Gegeven int jair etc. MCCCC des Sonnendages Invocavit.

Op den kant der acte staat: Henrich van Vaderich.

9 Maart 1400.

Wij hertoge etc. bekennen oft saike is dat Wolter van Overijn tusschen dit ende Paeschdach mit ons verleke dat alsdan denselven Wolter yn sijnre dedingen te staiden komen sall ende hem afkorten die helfte van sijnen derdendeell van den gelde dat men Wolter vurscreven is sculdich van den thiende dis capittels van sente Marien tUtrecht dair die selve Wolter dien derdendeell angepacht heeft. In orkonde. Gegeven anno ut supra feria III[a] post Invocavit.

Op den kant der acte staat: Wolter van Overijn.

9 Maart 1400.

Wij Willem etc. doin kont etc. Also als wij yn voirtijden omme deuchlichs diensts willen den Derich van Persyngen ons ende onsen voirvaders, seliger gedacht hertogen van Gelre etc., gedain heeft ende noch doin mach, denselven Derich gegeven hebben onse baide ende peyndeampt yn onsen landen van Zutphen ende van Veluwen mit allen hoeren rechten, privilegien, upkomingen ende tobehoeren, gelike als dat van alds gelegen herkomen ende gewonlich is geweest ende als Gerit Peperkoirn dat te hebben ende te gebrueken placht, na ynhalt onser brieve die wij Derich vurgenoemt dair up gegeven hebben. So bekennen wij mit desen selven brief dat wij omme beden willen desselven Derich die voirscreven onse baide ende peyndeampt yn onsen lande van Zutphen ende van Veluwen mit allen hoeren rechten, upkomingen ende tobehoeren, gelijch als dat van alds herkomen ende gewonlich is geweest, van onse sunderlingen gnaiden ende gonsten gegeven hebben ende gheven
Fol. 2. mit desen selven brief Gaidert van Persyngen Derixsoen vurgenoemt also snelle ende te wat tijden als Derich van Peersyngen Gaiderts vader vurgenoemt gestorven ende afflivich worden is ende confirmeren, vestigen ende stedigen

Gaidert vurgenoemt alsdan yn die vurscreven baide ende peyndeampte mit hoeren tobehoiren vurscreven, also lange als Gaidert vurgenoemt leven sall, dat te hebben, the verwairen ende the gebruеken yn alle der maten als Derich sijn vader dat geleyde heeft gehadt ende nu noch heeft. Alle argelist etc. Gegeven anno ut supra feria tertia post Dominicam Invocavit.

Op den kant der acte staat: Derich van Persyngen.

15 Maart 1400.

Wij Willem van Gulich etc., hertoge etc., doen kont allen luden etc. ende bekennen voir ons, voir onse erven ende nacomelingen dat ons Alart van Weerdenbergh tot onser genoighden goitlichen gehantvriet ende geleent heeft an gereden gelde vijfhondert nye Gelrissce guldene die wij bekennen dat voirt yn onsen nott ende orber comen syn. Voir wilke vijfhondert Gelrissce guldene wij bij raide ende goitduncken onser raide ende vriende denselven Alart gesat ende bevalen hebben, setten ende bevelen, mit desen selven brieve onse slot, burgh ende voirgeborght tot Amersoyen te bewaeren mit jairgelde, erfnisse ende visscheryen als hir na beschreven volget. Dat is te weten dat Alart vurscreven upten vurscreven huys halden sal alsulke mantail als onse gewoenten dair af sijn. Voirt sal Alart vurscreven voir sinen cost dair voir hebben XXV mergen lants die onse burghsaiten aldair te hebben plegen ende voir den huys Amersoyen gelegen sijn. Voirt sal Alart vurscreven hebben, also langh he onse slot vurscreven verwaeren sal, vijftich alde scilde jairlix ut onsen tolle tot Saltbomel, die hem onse tolneren aldar jairlix van onser wegen utreicken soilen Item sal Alart vurscreven hebben ende gebruken die visscheryen die tot den vurscreven huys Amersoyen behorende syn. Item sal Alart vurscreven hebben die deghlichste

gerichte tot Amersoyen, Wordrachten ende tot Welle mit allen ende eyn ygeliken hoeren tobehoeren, yn alle der maiten als onse burghsaiten die voir gehat hebben. Ende wij bekennen voir ons, voir onse erven ende nacomelingen dat wij Alart vurscreven van Amersoyen vurscreven niet ontsetten ende soilen doin noch laiten ontsetten noch oic dat jairgelt erfnisse etc. als vurscreven niet verminre en soilen doen noch laiten vermynre wij of onse erven en hedden irst Alart ende sinen erven van die vurscreven V^c gulden wail verricht ende betailt sonder ennich wederseggen. Alle dese punten ende vurwarden vurscreven hebben wij hertoge vurgenoemt voir ons, voir onse erven ende nacomelingen gelaift vaste, stede ende onverbrekelich te halden. Alle argelist utgeset. In orkonde etc. Datum Arnhem feria secunda post Reminiscere.

Op den kant der acte staat: Alart van Werdenberg.

7 Maart 1400.

ol. 2v. Wij Willem van Gulich etc. doin kunt etc. ende bekennen etc. voir ons, onse erven ende nacomelingen, dat wij angesyen hebben ende bedacht sunderlingen deuchlichen ende truwen dyenst, dien meister Dyderich Gadts soen van Asperen, doctoir in medicinen, onse lieve meister ende getruwe ons gedain ende bewyst heeft, ende hebben dairomme dien selven meister Derich des the vergetsenisse ende oic omme dat he ons voirtan de bet ende vlytlicher dyenen mach van onsen sunderlingen gnaiden ende gonsten gegeven ende verleent hebben tot synen lyve onse allinge thiende tot Gellinchem mit hoeren tobehoeren also als die gelegen is, den voirgenanten meister Derich die van datum dis briefs voirtan te hebben ende the gebrueken enne syn beste orber ende wille dair mede the doin, gelych als mit synen properen eygenen goide sonder eynich hindernisse van ons

of van ymant anders van onsen wegen, also lange als he leven sall, beheltlich doch ons ende onsen erven ende nacomelingen onser erftalen an den thienden voirgenant na doide meister Derich vurgenant, alle argelist hie ynne utgeseget. Ende dese saiken te orkunde ende stedicheit hebben wij onse segell van onser rechter wetentheit an desen apenen brieff doin hangen ende hebben dair tho, umme dat meister Derich vurgenant de bet hir mede bewairt sy, geheisschen ende bevalen Ude den Boese, onsen rentmeister ther tyt onser lande van Gelre, dyen wij onse renthe ende gulde onser lande van Gelre verwijst ende yn syne rentmeisterampt bebrieft hebben, dat he yn kennisse syns consents ende willen hir of syn segell mede an desen brieff heeft gehangen, dat ich Ude die Boese, ther tyt rentmeister der lande van Gelre vurgenant, my bekenne gedain hebben van geheiten ende gebaide myns lieven genedigen herren, des hertogen van Gelre ende van Gulich vurgenant ende ich hebbe gelaift ende gelave onder mynem segell an desen brieff gehangen, dat ich den vurgenanten meister Derich van Asperen nyet hinderlich wesen en sall an der thienden van Gellinchem vurgenant, mer hem dair tho vorderlich ende behulplich wesen syn beste dair mede the doin, also lange als he leeft, gelych als vurscreven steet, sonder argelist. Gegeven int jair ut supra upten VII dach van Meerte.

Per dominum ducem, presentibus de consilio domino Roberto de Apelteren, milite et Elberto de Eyle, armigero.

Op den kant der acte staat: Meister Derich van Asperen.

Johan van Rynesteine beleend met het huis Monsfort. Des neisten Goidesdages post Dominicam Letare (31 *Maart*) 1400.

l. 3. *Johan van Rynestein bekent dit leen ontvangen te hebben. Donredags post Letare* (1 *April*) 1400.

1 April 1400.

l. 3v. Tot den vyeren hoiftsteden van den Gelren swaeren gulden.

Goide vriende. Wij laten u weten dat wij yn onser munten tot Arnhem hebben doin slain lichte gulden ende swaire gulden upte weerde van Rynsce gulden, welke onse swaire gulden also goit sijn gelijch ons is doin verstain als sijn die overlendsche Rynssche gulden, die men upten Rijn gemaict ende geslagen heeft, synt der tijt wij onse swaere gulden hebbe doin slain ende die voirscreven onse swaire gulden yn alsulker achte ende weerde gelijch dien nyen Rynssch van den Rijn van onsen ondersaiten bijnnen onsen landen nyet genoymen en werden noch so weerd gehalden en sijn, wairomme wij u ontbieden ende bevelen mit allen onsen ernste dat gi van onser wegen doit gebieden yn onse stat van Arnhem, gelijch men dat billix gebieden sall, dat eyn ygeliche, he sy wie he sy, coiplude ende cremen ende mit namen dien ghenen die die wissell yn onser stat heeft, dat die vurscreven onse swaere guldene nemen yn alsulke weerde gelijch dien voirscreven nyen Rynsschen. Dat is te weten, dat men nemen sall vyer onse swaere gulden voir seven onse andere lichte gulden of die weerde van onsen lichten guldenen. Ende wert saike dat hir ymant tegen dede of spreke dair wolden wy alsulken rayt up hebben als dairto behoirlich were. Gegeven tot Arnhem des Donredages post Dominicam Letare Jherusalem anno quadringentesimo.

1 April 1400.

Wij Willem van Gulich,, bij Gaitz gnaden hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen ende wij

Katherina van Beyeren, bij derselver gnaden hertoginne derselver landen ende grevynne van Zutphen, doen kont allen luden mit desen apenen brieve ende bekennen voir ons, voir onse erven ende nacomelingen dat wij raide ende goitduncken onser raide ende vriende Johan, bastert van Gelre, soen onss hertogen vurgenoemt, geguet ende gegeven hebben onsen groiten weert, die geheiten is des Greven wert, gelegen in den Rijn, in den kirspel van Wageningen, buten ende binnen mit allen sinen tobehoeren ende also als dieselve weert Derich Deus van Avesait buten ende bijnnen mit allen sinen tobehoeren nu ter tijt van ons yn eynen pacht heeft. Voirt so hebben wij Johan, onsen soen vurgenoemt, geguet ende gegeven onsen hoff tot Wapsen mit sinen tobehoeren, mit den maddagen ende mit der wairschappen in der marcken van Eerdbeke, gelike als ons die tobehoirt, utgescheiden teenden up den Toege, groff ende smal, ny ende alt ende mit den haiven als Westerbroick, Ykinck ende Wenerdinck, mit den eygenen ende horigen luden ende mit den inpacht die van buten yncoemt, die wij an ons behalden. Voirtmeer hebben wij gegeven ende geguet Jan, onsen soen vurscreven, ut onsen veerstat tot Doesburgh als dat he jairlix ende erflichen dair uyt hebben, heffen ende boiren sal up alle sent Peters dach ad Cathedram XXII alde scilde keysers of Vranckryx. Ende bevelen allen onsen drossaiten aldair, die nu sijn of namailt onse drossait aldair vertiden soilen, dat sij die XXII alde scilde alle jaire als dies noit geboirt Johan ende sinen erven vur-
Fol. 4. screven ut doen penden van onser wegen want dat onse wille is. Ende want wij hertoginne van Gelre ende van Gulich ende grevynne van Zutphen vurscreven onse lijftucht hebben an dese goide vurscreven so hebben wij omme beden ende liefden willen unss lieven ende geminden heren des hertogen van Gelre etc. mit onsen wailbedachten voirrade dat avergegeven ende hebben onse consent ende goiden

wille dair to gedaen ende gegeven mit desen brieve. Ende wij soilen Johan, basterd vurscreven ende sijne erven, dat rustlich ende vredelich gebruken laiten als sijn proper eygen erve ende goit vur ons, voir onse erven ende nacomelingen, beheltlich dath onss hertogen ende hertoginnen vurscreven alle jaere onser loisse dair an als hir na bescreven volgt. Dat is te weten, dat wij hertoge ende hertoginne vurgenoemt dese vurgenoemde goide, erfnisse ende jairgelt als vurscreven steit loissen moigen alle jaere up sent Peters dach ad Cathedram mit XXV^c alde guldene scilde, munten skeisers van Romen of skoninx van Vranckrike, guet van golde ende gerecht van gewicht, die renten des jairs der loissingen die verschenen weren te voerens betailt. In orkonde ende getuichnisse der wairheit deser punten ende vurwarden vurscreven hebben wij hertoge ende hertoginne vurscreven onse segelen an desen apenen brief doin hangen. Ende want wij hertoge van Gelre vurgenoemt onse renten ende pachten onser lande van Gelre bevalen ende bebrief hebben Ude die Boese indertijt onsen oversten rentmeister. So hebben wij dien selven Uden, onsen rentmeister, gebeden ende bevalen dat he sijn consent ende sinen wille dair tho doe. Ende ich Ude die Boese, indertijt overste rentmeister der lande van Gelre vurgenoemt, hebbe van bevele ende geheite mijns genedigen herren des hertogen van Gelre ende van Gulich vurgenoemt mijn consent ende wille dair tho gegeven. Ende hebbe des te orkunde ende te meerre vestenisse aller deser punten vurscreven mijn segel beneden an desen brief gehangen die gegeven wert in den jaeren onss Heren MCCCC des Donredages na den Sonnendach in den vasten als men singt Letare.

Op den kant der acte staat: Jan, bastert van Gelre.

31 Maart 1400.

Wij Willem van Gulich etc. ende wij Johan Baliuwe, deken tot Zutphen, Robbert van Apelteren, ridder ende Ude de Boese, yndertijt rentmeister der lande van Gelre, van der eynre sijden. Ende wij Willem, heere van Bronchorst, Gijsbert van Bronchorst, Walrave van Wye, Jordaen van Wye, riddere ende Gherit Palich van Sevenaire, van der ander sijden, doin kont allen luden mit desen apenen brieve ende bekennen dat wij als hilixlude an beyden syden eynen witteftigen hilich gededingh ende gemaict hebben tusschen Johan, bastard van Gelre, van der eynre syden ende Hadewigen, aldsten dochter wilner heren Derix van Synderen, van der ander sijden, in manieren ende vurwerden als hir na beschreven steet. In den iirsten, so sal Johan vurgenoemt hebben mit joncfrou Hadewijgen voirscreven dat huyss tot Synderen mitten vorborght ende mitten syngell, so als dat heren Derix voirscreven plach te wesen. Voirt so sal Johan hebben alle alsulke dyenstmanne ende anders alle horige ende eygene lude so als die heren Derich voirgenoemt tobehoirden ende dair he ynne bestarff. Voirt so sal Johan hebben den Snauwert also groit ende also veer als her Derich die voir den Snauwert hielt. Ende hir en theynden so sall Johan vurgenoemt hebben mit joncfrou Hadewygen die helft van anders allen goide ende erve, rurende ende onrurende, hoge ende leghe, yn dyepen ende
Fol. 4v. yn droegen, so wair dat dat gelegen is, so als her Derich vurgenoemt dair yn bestarff ende achtergelaten heeft ende hern Derix twee andere dochtere soilen onder hoen beyden die ander helfte dair tgegen hebben. Voirt so sall joncfrou Hadewigh verrichten ende betailen die helfte van all der scholt die her Derich vurgenoemt sculdich bleven is ende dair tegen sal sij weder upheffen ende booren die helfte van aller scholt die men heren Derich sculdich bleven is. Ende des gelijx so soilen heren Derix twee andere dochtere

te samen ende onder hoen beyden verrichten ende betailen die helft van aller scholt die her Derich sculdich bleven is ende soilen dair tgegen weder upheffen ende boiren die helfte van aller scholt die men heren Derich sculdich bleven is. Voirt so soilen wij hertoge vurgenoemt Johan, onsen soen vurgenoemt, goeden en gheven hem twehondert ende XXV alde scilde des yairs ende dair voir soilen wij hem erve setten dat dair goit voir wesen sall ende dat erve soilen wij ende onse erven weder moigen loessen alle yair up sente Peters dach ad Cathedram mit XXV^c alden scilden ende mitten renthen die des yairs tlier loessingen verschenen were. Voirt so sall Johan vurscreven joncfrou Hadewijge maiken in rechter lijftocht hondert alde scilde des yairs anden voirscreven tweehonderten ende vijf ende twijntich alden scilden der yairs. Mit vurwerden of wij hertoge vurgenoemt of onse erven die voirgenoemde II^c ende XXV alde scilde des yairs loesden, so soilde Johan vurgenoemt dat gelt van der loessingen upheffen bij raide joncfrou Hadewijgen vrienden ende magen ende sall dat gelt bij denselven vrienden ende magen weder beleggen ende dair dat gelt dan anbeleeght were dair sall Johan voirscreven joncfrou Hadewijgen hoere lijftocht an maken als hondert alde scilde yairs gelijch als voirscreven steet. Voirt meer wert saike, dat Johan vurscreven aflivich wurde ende gheyne echte levendige geboirte van joncfrou Hadewigen achter en liete, so soilen wij hertoge vurgenoemt weder hebben alsullich goit als wy Johan, onsen soen, yn desen hilich gegeven hebben ende dair tho all alsullich goit als Johan vurscreven van ons gegeven wert of dat hem angeerft were. Beheltlich doch joncfrou Hadewijgen hoere lijftuchten van Johan vurscreven. Voirt wert saike, dat joncfrou Hadewijch vurscreven aflivich wurde ende gheyne echte levendige geboirte van Johan voirgenoemt achter en lyet, so soilen hoere erfgenamen hebben ende behalden all alsullich goit als sy an Johan

gebracht hedde ende dair tho alsullich goit als hoir synt der tijt ankomen, anverstorven ende angeerft were. In orkonde des so hebben wy hertoge onse segell an desen brief doin hangen. Ende wij Johan Baliuwe, Robbert, ridder ende Ude die Boese, an die eyne side, Willem, here van Bronchorst, Gysbert, Walrave ende Jorden, riddere ende Gerit Palich etc. bekennen dat wij onse segele beneden an desen brief etc. Gegeven int jair onss Heren MCCCC des goidensdages post Dominicam Letare Jherusalem ynder vasten.

Op den kant der acte staat: Jan, bastart van Gelre, die hilixvurwarde.

12 April 1400.

Fol. 5. Wij Willem van Gulich, by Gaids gnaden hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen, doen kont allen luden mit desen apenen brieve ende bekennen, dat wij omme beden willen hern Otten van Bylant, ridders, onss lieven raits ende haifmeisters, gegeven hebben ende geven mit desen selven brieve Frederich van der Eese ende sinen erven den wynt ende dat gemaile van kirspelen van Hervelt ende van Andels, yn onsen landen van Overbetuwe gelegen, mit vurwerden dat onse lude van tween kirspelen vurscreven nergent anders maelen en soilen dan up moelen, die weren Fredericx vurscreven of sijnre erven ende wert sake, dat ymant van onsen luden vurscreven anders ware moilen dan up moelen Fredericx vurscreven of sijnre erven, die lude mochten Frederich ende sine erven vurgenant doin penden mit onsen gesworen baede van Overbetuwe, also ducke als sy anderswair moelen, als van elken gemaele, dat sy anderswaer moelen sess ponde, van welken sess ponden wy ende onse erven ende nacomelingen hebben soilen dat twe dele ende Frederich ende syne erven dat derde deele. In orkonde onss segels, dat wy by onser

rechter wetentheit an desen brief hebben doin hangen. Gegeven int jaire onss herren dusent vierhondert des manendages na Palmdach.

Op den kant der acte staat: Frederich van der Eese.

Deze acte ook op fol 8v.

26 April 1400.

Wij Willem etc. bekennen etc. dat wij verkoft hebben onsen lieven swager ende neve heren Johan, here tot Arkell ende Willem van Arkell, sijnen soen, omme vijftalf dusent Vrancrijxe scilde alle alsulke goiden als hir nabescreven stain. In den irsten, eyn huys ende een hofstat tot Malsen mit alle den dat dair up ende an steet ende mitten uterdijck die dair to behoirt tusscen die Lynge, an die eyn side ende die gemeyne straet all omme, an dander side. Item XV mergen lantz gelegen upten Sandtacker tusscen Gherit van Ackoye, bastard, an de eyne side ende Jordaen van Tyell, an dander syde. Item eynen mergen lantz upten Smallenweegh tusscen erfgenamen Hubrecht Janssoins, an deen syde ende die paeplike provende van Malsen, an dander sijde. Item vijff mergen lantz yn der Molenkamp tusscen die paepliche provende vurscreven, an die eyn side ende Herberen van Ackoye, an dander side. Item IIII mergen lants upten Smalenwech tusscen die paeplike provende vurscreven an beyden sijden. Item XIIII hont lantz besiden den Boenacker tusscen erfgenamen Wolters van Overyn, an beyden sijden. Item XVI hont lantz upten Boenacker tusscen erfgenamen Wolters van Overyn vurscreven, an beiden sijden. Item VII hont lantz yn den Tuysscengheer tusscen erfgenamen Wolters van Overyn vurscreven, an deen side ende die gemeyne stege, an dander sijde. Item 1/2 mergen lantz teynden den Boenacker tusscen erfgenamen Hubrecht Jans soins, an deen sijde ende erfgenamen Agnesen van

Nyewaell, an dander sijde. Item IIII hoefsteden tusschen Gaidert Claissoin, an die eyn side ende die gemeyne stege, an dander side. Item VII de half mergen lantz upten Haweert bider moelen. Item I½ mergen lantz upten Haweert bider
Fol. 5v. moelen tusscen Alart den Swarten, an die eyn side ende Jan Neudensoen, an dander side. Item ½ mergen lantz upten gaerden tusscen erfgenamen heren Gijsbrecht van Tuell, an deen side ende Lambert Dircssoen van Tiell, an dander side. Item II hofsteden tusscen joncfrou Marien heren Jans dochter van Hokelem, an deen side ende die gemeyn stege, an dander side. Item I hofstat hout ½ mergen tusscen die gemeyne straet, an deen side ende Jan Maessoen, an dander side. Item X hont lands upten Haeck tusscen Otten van Hokulem Janssoen, an deen side ende die gemeyn stege, an dander side. Item IIII hont lantz buten Arnoudkens kynderen die totten Haeck hoeren. Item III hofstede mit eynen agger lantz dair an gelegen tusscen die gemeyn stege, an deen side ende Otte van Huekelem Janssoen, an dander sijde. Item I morgen lantz yn ver Mechtelden camp tusscen Gherit erfgenamen Hollen, an deen side ende Clais Herdwynssoen, an dander side. Item VII mergen lantz in Cocksweert tusscen die Lynge, an deen side ende Gerit Eggenssoen, an dander side. Item X hont lants upten Calenbergh tusscen Walraven van Ackoye, an deen side ende Otte van Huekelem Janssoen ende die dair mitte recht naest gelegen sijn, an dander sijde. Item IIII mergen lantz gelegen ynder gerich van Deyll, die Willem Vlemync nu ther tijt bouwet. Item yn den gericht van Zoelen. Irst up Wadeham VII½ hont lantz tusscen Otten van Arkell, an deen side en Robbert van Wisschell, an dander side. Item yn die Fissienmate VI½ mergen lantz tusscen den Teyntwech, an deen side ende Otte van Arkell, an dander side. Item up Sthrijmwade X mergen lantz die Lubken Rosmontz wairen tusscen Hadewich van Wardenoye, an deen side

ende die gemeyn straet, an dander side. Item up Strijmwaden III mergen lantz die Otte Barsdonc soen waeren tusscen Lambert Elger, an deen side ende Otte van Arkell, an dander side. Item up Strymwaden II mergen lantz die Smeeds van Zoelen waeren tusscen Lambert Elger, an deen side ende Hacke van Overyn, an dander side. Item in die Zassmate VII mergen lantz die heren Jans van Benthem waeren tusscen die stege, an deen side en Otte van Arkell, an dander side. Item die hofstat dair Heymerich Potte up te woenen plach helt II mergen lantz tusscen die paep van Zoelen, an deen side ende Otte van Arkell, an dander side. Item den Gheer heelt VI mergen lantz tusscen joncfrou Margriet van Arkell, an deen side ende Dirch van Heeswich, an dander side. Item yn den gericht van Avensaet. Irst ynt Nuwelant XI mergen IIII½ hont lantz tusscen Doys Eckrijns soen, an deen side ende Dirck van Vlodorp, an dander side. Item I hofstat het Muggenbergh helt IIII mergen lantz tusscen Willem van Langenraike, an deen side ende an dander side vaider Gherit. Item up Hamerperrich XVI hont lantz tusscen Tuulken, an deen side ende Otte van Arkell, an dander side. Item up die weerde II mergen lantz tusscen die gemeyn stege an deen side ende Wisschart van Blueten, an dander side. Item eyn hofstat die geheiten is den Hage mit alle der tymmeringen dat dair up ende an is hielt X mergen tusscen die gemeyn stege, an deen side ende joncfrou Marie van Mauderich, an dander side. Item upten Berghacker XVI hont lantz tusscen Jacob van den Gheyn, an deen side ende heer Otte van Zoelen, an dander syde. Item upten Goudeacker IIII mergen lantz tusscen
l. 6. joncfrou Marie van Vanderich, an deen side ende die kerck van Avensaet, an die ander side. Item II hofsteden die Feskens waeren halden ommetrint I$^1/_2$ mergen tusscen Gysbrecht die Kock, an deen side ende die gemeyne stege, an dander side. Item in Staetscamp VIII mergen streckende

mit den eynen eynde an die Mauderixsche weteringe ende mitten ander eynde an die gemeyne stege. Item in Herkenkalc II mergen II hont lants tusscen die Mauderixe weteringe, an deen side ende Otte van Arckell an dander side. Item uptem Troest IIII mergen tusscen den Lingendijck, an deen side ende die van Vlodorp, an dander side. Item tot Saltbomell een steynhuys ende I hofstat mit hoeren tobehoeren stainde ynder mueren bider Waterpoerten. Item tot Tiell eyn huys ende I hofstat ende eynen toern staende ynder mueren mit hoeren tobehoeren bider poerten dair men tot Wadenoye uuter rijdt. Item dat half veer tot Wamell mit sijnen tobehoeren. Item XX nobelen des jairs die heer Jorden van Wye erflich ut sijnen goide sculdich is. Ende ⊞ voirt all ander lant, renthen, erfpacht, thyns ende thienden ende alle goiden wair an die gelegen sijn of woe die genant sijn gelegen yn onsen lande vurscreven, dic Wolter van Overijn, sijn moider ende sijn wijff yn onsen lande van Gelre hadden of hebben mochten of beseten hadden, utgeseget dat gericht van Driell dat houden wij an ons. Mer alsulke manne als Wolter vurscreven tot Dryell had ende tot allen anderen steden so ware die wonaftich sijn, die soilen onse swager ende neve vurscreven mitten vurscreven goiden hebben ende behalden, want all dese vurscreven goide, renthen ende mannen tegen ons verbuert ende versuemt sijn avermits dat Wolter van Overijn sijn vader voir ende Wolter vurscreven nacomelingen meynich jaeren onse ampten yn Bomelrewert bewairt hebben. Ende doe ons Wolter vurscreven rekeninge doin solde doe ontvloech he ons van der rekeningen ende behielt dat he van onser wegen ontfangen ende upgeboirt had. Ende alle dese goide vurscreven geloyven wij onsen lieven swager ende nevens vurscreven ende hoeren erven tot ewigen dagen voir Wolter van Overyn, voir sijn moider, voir sijn wijff ende voir hoere erven ende voir eynen ygeliken ende alle anspraeck ende voir kommer

af te doen. Ende dair tho Wolter van Overyn, sijn moider ende sijn wijff vurscreven noch hoere erven nummermeer noch tot ghenen dagen mit ons noch mit onsen erven te laiten swoenen noch yn onsen landen te laiten komen yn gheenrewijs sij en hebben irst onsen lieven swager ende neven vurscreven of hoere erven yn allen desen vurscreven goiden gedain mitten lantrecht in heemalen ende dinckbancken dair dese goide gelegen sijn also dat Wolter van Overijn vurscreven, sijn moider, sijn wijff ende hoere erven dair af onterft sijn ende onse lieve swager ende neve vurscreven ende hoere erven vurscreven dair yn geerft sijn tot ewigen dagen na den lantrecht dair dese vurscreven goide gelegen sijn. Ende wert saike dat Wolter van Overijn vurscreven of sijn vader yemant eynige brieve gegeven hebben of dat yemant eynigen eygendom van den vurscreven goiden hed of dat ymant eynige beschuddebrieve dair af hed of dat yemant eynige brieve hed dair dese vurscreven goide mede beschudt of gewapent moichten wesen ende of
l. 6v. dat ymant hem eynichs rechts dair tho vermeet, dat geloyven wij voir ons ende voir onse erven onsen lieven swager ende neve vurgenoemt af te doin ende dair af schadeloes te halden. Voirt wert saike dat ymant dese vurscreven goiden mitten lantrecht anspreke of onsen swager ende neve vurscreven krot of hinder dede an den vurscreven goiden, soe geloeven wij die ut onsen landen te halden ende yn gheenre wijs yn onsen landen te laten komen sij en hedden irst upten voirscreven goiden verthegen tot behoiff onss swagers ende neve vurscreven of hoere erven ende dair tho onsen lieven swager ende neven vurscreven of hoeren erven sulke geloifte ende vurwarde gedain also dat sij rustelich ende ongemoyt ende sonder eynige ansprake dese vurscreven goide gebrueken moigen tot ewigen dagen. Ende wert saike dat yemant die dat dede dair en boven yn onsen landen queme so gelaven wij onsen lieven swager ende neven

vurscreven dat wij of onse erven onsen amptluden, die nu sijn of hir namaels wesen soilen, alsoe goit soilen hebben dat sij die vurscreven lueden tot vermanyngen onss swagers ende neven vurscreven of hoere erven of hoirs gewairden baiden antasten soilen ende die yn onser vangenissen leggen ende dair yn te halden ther tijt thoe dat die up die voirscreven goiden verthegen hebben tot behoiff onss swagers ende neven vurscreven ende hoen of hoeren erven sulke geloifte ende vurwerde doin also dat sy rastelich ende ongemoyt ende sonder eynige ansprake dese vurscreven goiden gebrueken moigen tot ewigen dagen gelijch als vurscreven. Alle argelist utgeseget. In orkonde onss segels etc. Gegeven int jair onss Heren dusent vyerhondert des Manendages na den heiligen sonnendach Quasimodo geniti.

Op den kant der acte staat: Die coepe van Arckel.

Wij Willem etc. bekennen etc. dat wij vercoft hebben onsen lieven swager ende neven heren Johan, heren tot Arkell ende Willem van Arkell, sinen sone, alle alsulke goide als hiernae bescreven stain voir IIII½M alde scilde. In den irsten, ynden kirspel van Wamel den Zandwicschen camp X½ mergen lands, dair boven neest gelandt is Gadert Kerstiaenssoin ende beneden Michiel Bairds wijff. Item after die Liefter X mergen, dair boven neest gelandt sijn Clairbouts kyndere ende beneden Kemelorsstege. Item upten Bieshoevel XIX mergen, dair boven neest gelant is Derich Hessell ende beneden Michiel Bairds wijff. Item Gadert Tielkens camp helt VII mergen, dair boven neest gelant is Willem van Reeck ende beneden Lambert Millinc. Item uptem Homoet III½ mergen, dair boven neest gelandt sijn Daemskynderen van Delft ende beneden Hermans wijff van Mekeren. Item in den Langenacker XIII hont, dair boven Heyn van Heinter ende beneden die pastoir van Wamel. Item an die

Zynwynden III mergen II hont, dair boven Strytskamp ende beneden Daems erven van Delft. Item upten Parric I$^{1}/_{2}$ mergen, dair boven Kersten kynderen ende beneden Willem die Haze. Item upten Bonrekamp III$^{1}/_{2}$ mergen, dair boven Heinric Spaen ende beneden Ludolf van den Have. Item upten Stelt III mergen, dair boven Kersten kynderen ende
ol. 7. beneden Daems erven van Delft. Item upt Togevelt III mergen, dair boven Bairs Piet ende beneden Michiel Bairds wijff. Item in den Weert III mergen, dair Lambert Millinc die deylinge af heeft. Item in den Weert voer dat Mengat III mergen, dair boven die gemeyn wech ende beneden Trude Coenen. Item in die Oplage V hont, dair boven Gadert van den Dam ende beneden Dirch Hessell. Item up dat veerstat VIII mergen, dair boven Kersten kijnderen ende beneden die straet. Item een hofstat dair Derich van Overryn up woent, dair boven die gemeyn straet ende beneden Heinric van der Koy. Item upten Bieshoevel die helft van IIII mergen, dair boven Lambert Millinc ende beneden Herman van Redinchaven. Item upten Perric III mergen, dair boven Reinkens wijf van den Dam ende beneden Hermans wijff van Mekeren. Item XVII alde scilde sjairs die Alart van Ysendoern jairlix sculdich is. Item in den kirspel van Leuwen. Irst een stuc lands upten Swaenhovell van den weteringen tot den Broecgreve, dair boven Clais van Zeelant ende beneden Heymerich van Drueten. Item yn Vriesencamp geheiten XIII mergen, dair boven Alart van Puflich ende beneden heer Herberen van Leuwen. Item eyn stuc lands geheiten die Priesdelle ende eyn stuc lands geheiten die Vettecamp mit hoeren toebehoeren, dair boven Heymerich van Drueten, bastert ende beneden die Quakernake ende Heinrich van Keken. Item een stuc lands geheiten den Aelcamp ende een stuc geheiten den Goerhovel mit hoeren toebehoeren, dair boven Heymerich van Drueten, bastert ende Geryt van Kessel ende beneden Heinrich van Keken ende

Arnt die Haeze. Item up die Voeren ometrent XXXVI mergen lands dair Olifiers erfgenamen van Beesde een verdel yn hebben, daer oestwert upwert ter Waelwert neest gelant is dat gaidshuys van Zenwynen ende an die westzijde Gerit van den Polle Janssoen ende an dat eynde ter Waelwert Maes Gysbertssoen ende syn moeder. Item eyn hont lands an Reinkens koelhof van den Voeren. Ende voirt alle andere lant, renthen, erfpacht, tyns ende tienden ende alle goide waer an die gelegen sijn of hoe die genoemt sijn die Wolter van Overryn, sijn moeder ende sijn wijf yn onsen landen van Gelre hadden of hebben mochten of beseten hadden utgeseget dat ghericht van Driel dat behalden wij an ons etc. et sic ulterius sicut patet et condicionatum en in littera prescripta que invenitur per tale signum ⊞ Datum ut supra continetur.

26 April 1400.

Wij Willem etc. doen kont etc. ende bekenne dat wij gelaeft hebben ende geloeven voer ons ende voer onse erven ende nacomelingen unsen lieven swaiger ende neve heren Johan, heere tot Arckel ende Willem van Arckel, sinen soen, ende hoeren erven dat wij hem tot hoerre vermaninge off hoers gewerden baiden tot ewigen daigen durende nyt soilen doin penden alle alsulke pachte ende reynten als hem verschijnen soilen van alsulken goiden als wij hem vercoft hebben die Wolter van Oeverrijn, sijn moider ende sijn wijff in onsen landen van Gelre hadden gelijch die brieve inhalden ende begrijppen die sij van ons daer aff hebben. Ende ontbieden ende bevelen daeromme u onsen amptluden van Bomelrenwert ende van Tielrewert, van Betuwe ende van tusschen Maese ende Waile ende eyn ygeliken van u besonder, die nu sijn of hier naemaels wesen soilen, dat gij tot vermaningen onss swagers ende neven voerscreven off hoerre erven off hoers gewerden baiden hem sonder vertrecke

l. 7v. uytpendt gelijch onss selfs scholt alle alsulken pacht ende reynten als hem van den voerscreven goiden verschenen soilen sijn sonder ennich ander gebot off meer beveels van ons daer aff te hebben. Ende des en laet niet in geenrewijs also lieff als u onse hulde en u uwe ampte sij. In orkonde etc. Gegeven in den jaeren ons Heeren dusent vierhondert des neesten manendages na Belaken Paesschen.

Op den kant der acte staat: Peyndinge die mijn heere van Gelren gelaift heeft den heere van Arckel.

26 April 1400.

Wij Willem etc. bekennen etc., want wij onsen lieven swager ende neve heren Jan, here tArkell ende Willem van Arkell, sijnen soen, verkoft hebben alsulke lantrenthen, erfpacht, thijns ende thienden ende alle goide wair an die gelegen sijn of woe die genoemt sijn gelegen yn onsen lande van Gelre, die Wolter van Overyn, sijn moider ende sijn wijff yn onsen lande vurscreven hadden of hebben moichten of beseten hadden of yemant van hoere wegen. So hebben wij gelaift ende gelaven onsen lieven swager ende neven vurscreven dat wij alle die goide sonder eynich vertrecke mit den lantrecht soilen doin wijnnen, die noch nyet gewonnen en sijn, yn allen heemalen ende dyncbancken dair die vurscreven goide gelegen sijn yn onsen lande vurscreven ende die dan voirt mitten lantrecht oevergeven ende verkoipen onsen lieven swager ende neve vurscreven ende hem dair yn vestigen also dat dat sy dair vast ende seker yn syn na den lantrenthe tot ewigen dagen. Voirt so gelaven wij onsen lieven swager ende neven voirscreven of des vurgenoemde goits eynich leengoet were dat wij mit den leenhere des vurscreven goets also spreken soilen dat sy bynnen eynen halven jair na datum dis briefs onsen lieven swager ende neve den eygendoem van den vurscreven

leengoiden gheven soilen ende die manschap dair af quytschelden ende onsen lieven swager ende neve vurscreven dair yn vestigen also dat sy dair vast ende seker yn syn na den lantrecht. Mer were dat saike dat wij des nyet gedoin en konsten noch en deden. So hebben wij gelaift ende gelaven onsen lieven swager ende neven vurscreven ende hoeren erven bijnnen den irsten twee maenden na den dat wijs of onse erven van onsen swager ende neve vurscreven ende van hoeren erven of hoirs gewarden baiden vermaent werden sonder eynich langer vertreck ander erfnisse wedergheven dat gelegen is yn onsen ampten van Bomelrewert ende van Tielrewert na geliker weerden des vurscreven leengoets ende hem dair yn vestigen mitten lantrecht also dat sij dair vast ende seker yn sijn. Alle argelist etc. In orkunde etc. Gegeven anno Domini MIIII[c] des neesten Manendages na Beloken Paischdach.

Op den kant der acte staat: Item wye mijn heere gelaeft den van Arckel alle Wolters gude van Overrijn mit een lantrecht doen wijnnen.

26 April 1400.

Fol. 8. Wij Johan, here tArkell, van Perpont ende des lands van Mechgelen, doin kont etc. ende bekennen dat wij voir ons, onsen erven ende nacomelingen sculdich sijn tot behoiff des hogeboiren fursten, onss lieven gemynden heren, heren Willems hertogen van Gelre ende van Gulich etc. synre erven ende nacomelingen van gerechter wittelicher scholt heren Johan van Rossem, ridder, amptman tot Bomel, in Bomelrewert ende Tielrewert ende Johan van Merten, onsen richter tot Tiell ende tot Sandwich, driedusent ende sevenhondert alde goide gulden alde scilde, goit van golde ende swaere genoich van gewichte, van munte des keysers van Romen of des coninx van Vrancrijk of ander goit gulden

payment etc. die wij voir ons, onse erven ende nacomelingen gelaift hebben ende gelaven yn goiden truwen heren Johan van Rossem ende Johan van Merten vurscreven tot behoif onss lieven geminden heren vurscreven, sijnre erven ende nacomelingen vyer dage voir sente Johans dach Baptiste te Midsomer neestkomende na data des briefs goitliche ende wall te betalen. Alle argelist utgeseget. In orkunde aller geloiften dieser punte vurscreven so hebben wij onse segell etc. Gegeven int jair onss Heren MIIII^c des Manendages na den Sonnendach Quasimodo geniti.

28 April 1400.

Wij Johan, here tArkel, van Perpont ende des lands van Meghlen, doen kont allen luden etc. ende bekennen oft sake were dat die hoigebairen vurste, onse lieve geminde heere, die hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen, ons ende Willem van Arkel, onsen soen, ennich goit, erfnisse, renten, jairgelt, erfpacht, thyns, thienden of leen vercoft hedde dat Woltero van Overrijn, sijnre moider off sijns wijfs plach te sijn dat bijnnen den brieven bepailt of onbepailt beschreven stunde so wair die binnen sinen landen gelegen weren na ynhalden derselver brieven dair up gemaict. Des die vurgenoemde onse lieve ende geminde herre ons mit recht niet vercopen noch mitten rechten niet gewennen en kunde noch en mach, so sal ende mach onse lieve herre vurscreven binnen yairs na datum dis briefs ons ander also gelike goit van sijns selfs eygenen goit ende erfnisse yn Bomelrewert of yn Tielrewert gelegen dair voir geven ende ons ende willen onsen soen dair yn setten ende vestigen also dat wij des goitz vaste soilen sijn na den lantrecht dair die goide gelegen soilen sijn. Alle argelist utgeseget. In orkunde des hebben wij Jan, here van Arkel, onse segel an desen apenen brief doin hangen. Datum anno IIII^c des goidesdages post octavas Pasche.

Op den kant der acte staat: Kennisse des van Arkel of mijn heere die gude nyet weeren en mochte, so moch men andere gude geven.

12 April 1400.

Fol. 8v. Wij Willem etc. doen kont etc. dat wij omme beden willen hern Otten van Bilant, ridders, onss lieven raits ende haifmeisters, gegeven hebben ende geven mit desen selven brieve Frederich van der Eese ende sinen erven den wynt ende dat gemaile van kirspelen van Hervelt ende van Andels, yn onsen landen van Overbetuwe gelegen, mit vurwerden dat onse lude van tween kirspelen vurscreven nergent anders maelen en soilen dan up moelen, die weren Fredericx vurscreven of sijnre erven ende wert sake, dat ymant van onsen luden vurscreven anders ware moilen dan up moelen Fredericx vurscreven of sijnre erven, die lude mochten Frederich ende sine erven vurgenant doin penden mit onsen gesworen baede van Overbetuwe, also ducke als sy anderswair moelen, als van elken gemaele, dat sy anderswaer moelen sess ponde, van welken sess ponden wy ende onse erven ende nacomelingen hebben soilen dat twe dele ende Frederich ende sijne erven dat derde deele. In orkonde onss segels, dat wij by onser rechter wetentheit an desen brief hebben doin hangen. Gegeven int jaire onss herren dusent vierhondert des manendages na Palmdach.

Op den kant der acte staat: Frederich van der Eese, dat gemaile ende den wijnt.

Deze acte ook op fol. 5.

16 Mei 1400.

Wij Willem etc. doin kont etc. dat want wij vernomen hebben dat die hoff tho Richterghin, die der kirchen van onser Vrouwen te Aken tobehoirende is, vrij ende ledich

van allen dienste ende besweernisse van onsen selige alderen ende vurvairen geweest is. So is onse meyninge ende wille voir uns ende onse nacomelingen dat wij dien vurscreven hoff tot Richtergin mit sijnen tobehoeren yn alle der vurscreven vrijheiden gehalden willen hebben, gelijch anderen hoeren goiden yn onsen landen gelegen die oich vrij syn. In orkonde. Gegeven anno Domini MIIIIc Dominica Cantate.

Op den kant der acte staat: Vrijnge des hoeffs van Richterghin.

15 Mei 1400.

Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekenne dat wij van onsen sunderlingen gnaiden ende gonsten ende omme menigen truwen dienst dien ons Johan die Kock van den Walde, onse bottelier ende dyener, ons duck en menichwerff gedain heeft en noch doin sal en mach dien selven Johan, onsen bottelier ende dyener, gegeven hebben ende gheven mit desen selven brief onse costerampt tot Vyersen mit sijnen renthen, vervalle ende upkomyngen dairto behoirende, dat die selven Johan hebben sall ende of he will eynen anderen verwairen doin, die renthen, vervalle ende upkominge dair af te hebben ende te gebrueken also langh als he leeft yn alle der maten als Seger van Vlyersen, onse dyener, dien Got gnaide, dat te hebben, te halden ende te gebrueken plach. Ontbieden dair omme dien pastoir van Vyersen ende bevelen voirt onsen schepenen ende alingen kirspelsluden aldair, die nu sijn ende sijn soilen, dat sij Johan die Kock vurscreven voir hoeren offerman ende coster halden ende doin hem yn allen saiken gelych sij sculdich sijn te doin. Ende des en willen wij nyet gelaten hebben yn gheenrewijs. In orkonde. Gegeven anno Domini MIIIIc Sabbato post Jubilate.

Op den kant der acte staat: Kaexken.

16 Mei 1400.

Fol. 9. Wilhelmus, Dei gracia dux Gelrie et Juliacensis etc., honorabili viro preposito Bunnensi et archidiacono in ecclesia Coloniensi seu eius in hac parte vices gerenti salutem et omne bonum. Ad ecclesiam parochialem in Vlatten vestri archidiaconatus, vacantem ad presens per mortem seu per liberam resignacionem Siberti de Emenraide, ultimi rectoris eiusdem, dum vixit, cuius collacio seu presentacio, quotiens eam vacare contigerit, ad nos jure patronatus ratione ducatus nostri Juliacensis dinoscitur pertinere, vobis honorabilem virum Henricum Maelgis de Ghryec, clericum nostrum Coloniensis dioceseos, cui dictam ecclesiam pure et simpliciter propter Deum contulimus et per presentes conferimus ac in eiusdem Dei nomine presentamus affectantes et requirentes quatenus dictum Henricum aut eius procuratorem legitimum ad dictam ecclesiam admittere velitis investientesque ad eandem adhibitis circa hoc in talibus debitis et consuetis. In cuius rei testimonium sigillum nostrum ex certa nostra sciencia presentibus est appensum. Datum anno Domini MIIIIc Dominica Cantate.

Op den kant der acte staat: Presentacio ecclesie de Vlattem.

Consent voor Gherit van Bairsdonck om 20 alde coninghs groite, gaande uit het leengoed den halve have tot Eckenraide, te mogen verkoopen. Goidensdage na Jubilate (12 *Mei* 1400).

24 Mei 1400.

Fol. 9v. Wij Willem etc. hertoge etc. doin kont etc. en bekennen voir ons, voir onse erven ende nacomelingen dat wij schuldich sijn als eyn principael zaicwolt van gerechter witliker scholt dien eerberen onsen goiden vrienden, burgemeisteren, scepenen ende rait der stat van Aiche dusent goide swaire Rijnssce guldene, die wij dien selven burgermeistere, scepe-

nen ende rait der stat van Aiche yn goiden truwen geloven te betailen up den heiligen Kirsavont neestcomende of bynnen den heiligen Dertiendach dairna neest volgende onbegrepen te betailen. Ende omme die meerre sekerheit dat vurgenoemde gelt te betailen so hebben wij hertoge vurgenoemt dair voir burgen gesat mit namen onse lieve raide ende vriende Johan van H.. ve, Heymerich van Druten, Elbert van Eyle, Peter van Louwenbergh, Gerit van Haven ende Henrich van den Mele. Ende wij Johan, Heymerich, Elbert, Peter, Gerit ende Henrich als burgen onss genedigen heren des hertogen van Gelre ende van Gulich vurscreven sekeren ende geloven yn goiden truwen die dusent Rynsscen guldene vurscreven te betailen dien vurgenoemde burgermeisteren, scepenen ende rait der stat van Aiche up dagen ende terminen als vurscreven steit. Ende wert saiche dat wij burgen vurscreven des niet en deden ende dair yn versumlichen wurden yn dele of yn te male. So hebben wij dair en teinden gesekert ende gelaift in goiden truwen tot maningen der vurgenoemde stat van Aichen of hoirs sekeren baden yn te riden tot Aichen, mallich van ons mit eynen perde of mallich van onss burgen vurscreven mach eynen goiden man mit eynen perde voir hem senden yn die herberg die ons aldair gewyst sal werden, aldair te liggen ende te leisten als eersame lude en gaste te leisten plegen ellx dage rechte mailtiden te halden ende onss selven inder herbergen ander weerdinnen te werven ende quiten. Nochtans en sal onser geyn van onss burgen noch diegene die wij aldus voir ons yn die leistinge senden ut derselver leistinge ende herberge niet scheiden noch leistens up hoeren wij en hedden irst die vurgenoemde stat van Aichen die dusent Rynssce guldene vurscreven wail verricht ende betailt ende genoich gedaen. Ende wij hertoge vurgenoemt hebben gelaift ende gelaven yn goiden truwen Jan, Heymerich, Elbert, Peter, Gerit ende Henrich, onse burgen ende mede

gelaveren vurscreven, van deser selver gelaiften ende vurwarden wail te ontheffen, te quyten ende scadelois te halden. Alle argelist hir yn utgescheiden. In orkonde des hebben wij hertoge van Gelre ende van Gulich etc. vurgenoemt onse segel an desen apenen brief doen hangen. Ende wij Jan van H . . ve, Heymerich van Druten, Elbert van Eyle, Peter van Louwenberg, Gerit van Haven ende Henrich van den Mele, burgen vurgenoemt, hebben onse segelen bij segel onss genedigen heren van Gelre ende van Gulich vurgenoemde landen an desen selven brief gehangen die gegeven wert in den jaeren onss Heren MCCCC des Manendages na den Sonnendages Vocem Jocunditatem.

Op den kant der acte staat: Dat myn heere sculdich is der stat van Aichen M Rijnsschen gulden.

4 Mei 1400.

Fol. 10. Hertoge etc. Copia litterarum ad omnis officiatos ducatuum Gelrensis et Juliacensis missarum contra flagellatores.

Also als wij u Arnt van Lienen onsen amptman yn Nederbetuwe hebben doin schrijven ende ontbieden dat gi mit allen ernste bestellen ende verwaeren soilt dat nymant ut uwen ampt gheyselbroider gain en solde etc. So willen wij Gaide van hemmelriche te eren ende dien heiligen cristen geloyve te stercken noch meer dan wij voir gedain hebben der gheyselbroidere dwelynge ende ongeloyve wederstain. Wair omme wij u laten weten ende bevelen mit allen onsen ernste bij onsen hulden te behalden dat gi sonder merren bestelt ende verwairt alle uwe ampt doir an allen steden ende dorpen dat nymant ut uwen ampt gheyselbroider en ghae van onsen ondersaiten of van eynigen anderen luden ut wat lande sij sijn bijnnen noch buten onsen steden ende dorpen noch oich yn uwe ampt nyet en komen. Ende wert

saike dat eynige gheyselbroidere hir en theynden yn uwe ampt quemen so wilt dien gheyselbroideren alsdan therstont seggen dat sy sonder merren rumynge doin ende sich en wech pijnen te komen ut onsen landen ende uwen ampten. Ende ist saike dat sij des alsdan therstunt upten stainden voete nyet en deden so wilt alsdan die gheyselbroidere mit alynger macht antasten, thuenen ende halden tot onser behoiff ther tijt tho dat wij u dair af onsen willen laiten weten. Ende of gi des nyet en deedt ende wij vernemen dat die gheyselbroidere hir en theynden yn uwe ampt quemen ende der nyet en thuefden als vurscreven is ende dat gi ymant hir yn verschoenden, he were wie he were, dat wolden wij an uwe lijff ende goit doin halden ende verhailen. Also dat dieghene dien wij hir af oich hebben doin schryven billix soilden gedencken ende eyn exempell nemen. Gegeven tot Caster anno Domini M quadringentesimo up onss Heren Hemelvairtz avont nostro sub sigillo presentibus impresso.

Per dominum ducem, presentibus de consilio dominis Johanne, banritss de Molenarche et Engelberto Nyt de Birgill, militibus.

Op den kant der acte staat: Weder die geiselbroider.

8 Mei 1400.

Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij van onsen sunderlingen gnaiden ende gonsten ende omme menigen truwen dienst dien ons Johan van Voerstum duck gedain heeft ende noch doin sall ende mach, hebben denselven Johan ende sijnen erven voir ons, onsen erven ende nacomelingen alsulke sijne acht mergen lands yn den hoff van Voerstum gehoerende, gelegen yn onsen lande van Willemsteyne, van allen schattingen, beden ende dienste dien die vurscreven Johan ende sijne erven ons, onsen erven ende

nacomelingen dair af sculdich syn moigen yn eynigerwijs gevryet ende vrihen mit desen tegenwardigen brieve. Voirt so bekennen wij voir ons, onse erven ende nacomelingen Johan van Voerstum voirscreven ende sijnen erven loss, ledich ende quyt gegeven hebben ende quyt gheven mit desen selven brieve ewelich ende omermeer alsulke vyer malder even, geheiten zu gheven, ende vyer ende twijntich Colssche schillinge als ons die vurscreven Johan jairlix
Fol. 10v. sculdich was ut den hoff tot Voerstum vurscreven ende bekennen dat Johan vurscreven ende sijne erven ons, onsen erven ende nacomelingen noch ymant van onser wegen die vurscreven vyer malder even ende XXIIII Colssche schillinge voirt an nyet mere en soilen betailen yn eynigerwijs. Alle argelist utgescheiden. In orkonde etc. Gegeven int jair onss Heren MIIIIc des Saterdages na onss Heren Hemelvairtz dach.

Op den kant der acte staat: Johan van Voerstum gevrijhet VIII mergen lants.

10 Mei 1400.

Dit is seggen onss hertoigen van Gelre ind van Gulich ende greven van Zutphen tusschen heren Engelbrecht van Oersbeke, ridder, den jongen, an die eyne sijde ende tusschen heren Herman van Boitberge, ridder ende Rutger van Vlodorp, an die ander sijde. In den irsten van den driehondert olden scilden daer hem her Herman van Boitberge ende Rutger van Vlodorp heren Engelbrecht vurscreven omme angespraken hebben die seggen wij quyt mit den dertich alden schilden siaers te hantgelde. Voert als die selve her Herman ende Rutger vurscreven heren Engelbrecht angespraken hebben omme al sullich erve ende guet als Fyen, hoere vrouwen, van Beerten, hoere suster, angeerft ende angevallen solde sijn, daer op seggen wij dat dat erve

ende guet dat van Beerten verstorven is heer Engelbrecht hebben sall ende sijne erven ende heer Herman ende Rutger noch Fya, hoere vrouwe en soilen daer niet an hebben. Voert als heer Herman ende Rutger vurscreven heren Engelbrecht vurgenoemt anspreken van den hoff angen Eynde, als van Fyen, hoerre vrouwen, wegen dat die hoere angeerft soilde wesen van Mechtelden, hoere doider suster, seggen wij dat her Herman van Boitberge ende Rutger van Vlodorp den hoff angen Eynde also als die gelegen is hebben soilen voer driehondert alde schilde of die weerde daer voer ende soilen des hoefs gebruycken ende wes dar aff koempt tot hoeren nutze ende orbar, ende wanneer her Engelbrecht ende sijne erven willen so moigen sij al wege op sente Martijns dach in den wijnter jaerlichs comende weder loessen den hoff angen Eynde also als die gelegen is van heren Herman ende Rutger voerscreven off van hoeren erven mit dryehondert alde schilden payments vurscreven ende mitten gewasse van den jaere dat voir sente Martijns dach vurscreven upten have gewassen is. Ende dese loesse dach van den vurscreven havê sal angaen van nu sente Martyns dach oever eyn jaire. Voert alsullich leen, als heer Herman van Boitberge van heren Engelbrecht voerscreven ontfangen solde, seggen wij hertoige voerscreven dat her Engelbrecht vurgenoemt heren Herman vurscreven belenen sall sonder hergeweede op dese tijt. Hiermede seggen wij hertoige vurscreven dese vurscreven heer Engelbrecht, heer Herman ende Rutger als van den voerscreven vier punten verleken ende gescheiden te wesen, want sij des an ons bleve sijn. Ende vort van den anderen punten die dese vurgenoemde noch te samen gaende hebben die behalden wij hertoge vurscreven noch ter tijt an ons. In orkonde onss segels bij onser rechter wetentheit hier op doen drucken. Hier waeren oever ende an unse raitlude als mit namen die edele onse lieve neve heer Johan, herre

van Ripscheide, her Arnt, here zo Wachtendonck, her Johan van den Velde ende Loeff van Yssem. Gegeven in den jaeren dusent vier hondert feria secunda post Dominicam Jubilate.

Per dominum ducem, presentibus de consilio domino Sandero de Koedinchove et Udone die Boese, reddituario.

Op den kant der acte staat: Seggen tusschen heren Engelbrecht van Oirssbeke ende heren Herman van Boitbergen.

10 Mei 1400.

Fol. 11. Dit is seggen onss hertougen van Gelre ende van Gulich ende greven van Zutphen op ansprake ende antwerde heren Roilmans van Arendaill, als eyn momboir vrouwe Aleiden sijns wijffs, dochter heren Derichs van Berge, an die eyn sijde ende Johans van Krikenbeke, als eyne momboir sijns wijfs ende Beernts van Eyle, als eyn momboir Veernen Johans suster was up Gastendonck, den Got genaide, hoere voerman aftergelaten heeft, dat her Roilman vurscreven als eyn mombar vrouwen Aleiden, sijns wijffs, alle gereide goit heiffen ende boiren sal an allen steden daer dat goit bleven is dat Johan tobehoerende was ende daer omme sal die selve vrouwe Alit ende her Roelman, als eyne momboir in vrouwe Aleiden stat, alle bekende scholt die Johan van Eyle hoere voerman schuldich was betailen. Ende ist sake dat van gereden goide boven dier betalingen der bekende scholt ennich gelt off goit overliepe also dat dat gerede gelt ende goit beter weere dan die bekende scholt, dat gerede gelt ende guet dat soilde die selve vrouwe Aleyt of her Roilman vurscreven beleggen an goide erffnisse in behoeff vrouwe Aleiden hoerre tuchte daer an te besitten ende als sij nyet langer en is so sal dat gekofft guet halff erven an vrouwe Aleiden erffgenamen ende die ander heylft an Johans erff-

genamen vurscreven ende dat gekoffte guet sullen beleggen bynnen den lande van Gelre van der Nyrssen opwart. Ende weert saike dat ymant sich na doode Johans op Gastendonck des gereden goids onderwonden hedde, die sall dat herren Roillman vurscreven tot vrouwen Aleiden behoeff vurscreven verrichten. Voert alle eygen erve, erfftijnsgoit ende alle leen ende leengoit mit allen hoeren tobehoeren niet uytgescheiden dat Johan van Eyle up Gastendonck afftergelaten heeft hem tobehoerende, daer aff sal vrouwe Alit vurscreven van desen daige voert datum deser cedulen heiffen alle jaire tot allen tijden als die verschijnen, also lange als sij leeft, tot hoerre tuchte ende die ander heilft van den erve ende goide vurscreven dat soilen Johans susteren ende hoere erffgenamen heffen ende boiren ende als vrouwe Alit voerscreven van den leven ter doit komen is so sall dat eygen erve, erfftijnsgoit, leen ende leengoit mit allen hoeren tobehoeren also als sij dat in tuchte beseten heeft weder komen an Johans erffgenamen up Gastendonck vurscreven. Voert alsullich lyffgewynne als Johan van Eyle voerscreven te hebben ende te gebruycken plach dat sal die ghene behalden die dat selve lijffgewijn te lijffgewyn ander hant heeft ende so wes van desen vurscreven eygen erve, erfftyns goit, lene ende leengoit mit allen hoeren toebehoeren ende lijffgewijn vurscreven geboert is tot desen daige toe datum deser cedulen daer en sal her Roelman vurscreven noch Alit, sijn wyff, nyet omme manen noch yet aff hebben. Ende hiermede seggen wij hertoge voergenoemt dat her Roilman, als eyn mombar vrouwe Aleiden van Berge vurcreven, an die eyn syde ende Johan van Kriekenbeke, als eyn mombar sijns wijffs ende Beernt van Eyle, als eyn mombar Veernen Johans suster up Gastendonck was, in desen saken gentzlichen vereynicht verleken ende gescheiden, daer oever bij ende an waeren die edele onse lieve neven her Johan, heere zo Ryperscheide, Frederich, heere zo

Wevelinchoven, her Arnt, here van Wachtendonck, her Herman van Boitberge, her Johan van den Velde, riddere, Loeff van Yssem, Sybert ende Goidert Spede, knapen ind vele andere guder lude. Gededingt, gescheiden ende gegeven tot Gelren op onser borgh in den jaeren onss Herren dusent vierhondert des neisten Manendages post Dominicam Jubilate.

Per dominum ducem, presentibus de consilio domino Sandero de Kodinchaven, milite et Udone die Boese, reddituario.

14 Julij 1400.

Fol. 11v. Wij Willem, van Gaids genaden hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen, doen kont allen luden mit desen apene brieve ende bekennen voer ons ende voer onse erven ende nacomelinge dat wij schuldich sijn van gerechter scholt ende van geleende gelde dat in onsen nutze ende orbar uytgegeven is Eymerich van Gulich, onsen truwen diener, die in voertijden onse rentmester was in onsen landen van Gulich, sessedusent marcke Coils payments. Voer welke sessedusent marcke voerscreven wij voer ons ende voer onsse erven ende nacomelingen bewijst hebben ende bewijssen denselven Eymerich ende Fyen, sinen witteliken wijve, also lange ende die wijle als sij beyde samentliken leven soilen off hoerre eyn leeft, te hebben, te heffen ende te boiren alle jaire an onser moilen tot Gulich vier ende twintich malder roggen. Item an onse tiende tot Gulich vijff ende twintich paire koerns, halff rogge ende halff even ende tot welker tijt wij die voerscreven onse tiende selve willen doen gebruecken so moigen wij ende soilen den voergenoemde Eymerich ende Fyen, sinen wijve die he nu heeft, also lange als hoerre eyn leeft, doen geven, uytreycken ende wail betalen van anderen onsen karnerenten vive ende twintich pair coerns, Gulixscher maiten, halff rogge ende halff even ende wanneer ons nyet en lustet noch en willen

onser voerscreven tienden selve doen gebruycken so soilen Eymerich ende Fye, sijn wijff voergenoemt, die hebben ende gebruycken gelijch voerscreven steit. Item so sullen Eymerich ende Fye, sijn wijff voergenoemt, also lange als sij samentliken leven off hoerre eyn leeft, alle jaire heiffen, hebben ende boiren uyt onser herfstbeden tot Gulich viertich Rijnssche guldenen. Item so sullen sij hebben alle jaire in Gulichger bussche twe gewalt holtz voer drie Rynssche gulden. Item eyn gewalt holtz voer twelff marc Coilz in Waldorper bussche ende tot welker tyt Eymerich ende Fye, sijn wyff voergenoemde, bede afflivich wurden sijn, so sullen die renten van onser moilen, van onser tienden, de XL Rijnsschen gulden uyt onser herfstbeden tot Gulich ende die gewalde holtz gelijch die voerscreven staen vrij, loss ende ledich an ons ende onsen erven ende nacomelingen wederomme komen ende vervallen sonder wederseggen der erffgenamen Eymerichs oft Fyen, sijns wijffs, off anders ymants. Item hebben wij gelaeft ende gelaven denselven Eymerich ende Fyen, sinen wijve, aff the doen in affslage der summen sessedusent marck voerscreven an onsen amptluden hier na genoempt alsulke summe geltz als hier na beschreven steit. Ten yrsten an Eymerich van Rynssem, onsen vaight tot Randenraide,
ol. 12. vijffhondert marck Coilz. Item an Reynart van Lyninche twe ende vijfftich marck Coilz. Item an Willem van den Have, onsen vaight tot Gulich ende Stuytgyn twehondert ende tachtentich marck Coilz. Item an Peter Schrautz tachtentich marck Coilz. Item an Arnde van Lomme eyn ende vyrtich Gelressche gulden, ilken gulden gerekent voer twe marck Coilz. Item an Eykelman XXXI marck Coilz. Voert so bekennen wij apenbaerlich mit desen tgegewerdigen brieve voer ons, voer onse erven ende nacomelingen dat wij boeven dese voerscreven bewijsinge die wij Eymerich ende Fyen, sinen wijve voerscreven, gedaen ende bewijst hebben an onsen guden gelijch als voerscreven steit ende bovendien

dat wij oich die voerscreven scholt hem aff doen sullen an den voerscreven luden ende personen als voer geraempt steit. So blijven wij denselven Eymerich, Fyen, sinen wyve ende hoeren erven, sculdich van witliker ende gerechter scholt vierdusent vierhondert ende vive ende vijfftich marcke des voerscreven payments. Welke vierdusent vierhondert ende vijff ende vijfftich marcke voerscreven wij den selven Eymerich, Fyen, sinen wijve ende hoeren erven, bewijsen ende verwissen sullen mit onsen brieven, the heffen ende te boiren inder bester ende sekerster formen ende maniren als men dat maken ende versekeren sal. Dat is te weten ende te verstaen, nu in den neesten herfste comende dusent marcke der munten voerscreven ende in den Meye daernae neestvolgende dusent marcke des voerscreven payments, ende in den harfste daer na alre neestvolgende twedusent vierhondert ende vijve ende vijfftich marcke des voerscreven payments. Alle dese voerscreven punten gelijch die hier voer bescreven geraempt ende begrepen sijn wij voer ons, voer onse erven ende nacomelingen gelaeft hebben ende gelaven Eymerich ende Fyen, sinen witteliken wijve voergenoemt, the voldoen, te volvuren ende vast, stede ende onverbrekelich te halden. Alle argelist uytgescheiden. In orkonde onss segels van onsen rechten weten ende willen an desen apenen brieff gehangen. Ende want wij Henrich van den Meele, onsen rentmeister onss lantz van Gulich, onsen renten des selven onss lantz versat ende verbrieft hebben. So hebben wij hem gebeden dat he dit belyeven wille ende hangen daeromme sinen segel mitten onsen an desen brieve. Ende ich Henrich van den Meele voerscreven bekenne dat ich alle dese voerscreven saken ende punten belieft hebbe ende believe ende hebbe daeromme van geheite mijns genedigen heren voerscreven the meerre vestnisse ende stedicheit mijnen segel an desen brieff gehangen. Gegeven in den jaeren onss Herren dusent vierhondert des

neisten goides dages na sente Margareten dach der heiliger joncfrouwen.

Per dominum ducem, presentibus de consilio Johanne de Harve et Elberto de Eyle, scutiferis.

Op den kant der acte staat: Eymerich van Gulich sijn scholt.

31 Julij 1400.

l. 12v. Hertoge etc.

Wij bekennen dat wij quyt gescholden hebben ende quytschelden mit desen brieve Sander ingen Have heren Willemssoen, ridders, van alsulker oerveden en verlofnissen als he ons, onse lande, lude ende ondersaiten verlaift ende verswairen heeft gehadt tot desen dage tho datum dis briefs, so woe ende yn wat maten he die oervede ende verlofnisse gedain mach hebben. Sonder alle argelist. In orkonde. Gegeven anno Domini MIIII^cmo sabbato up sente Peters avont ad Vincula.

Dat is te weten dat Johan van Vossem heren Rombliainssoen van Vossem, ridders, syne oervede quyt heeft van den greve van Cleve voir dien vurscreven Sander ingen Have, dien mijne genedige here dairomme sijne oervede quyt gegeven heeft.

Op den kant der acte staat: Quitancie Sanders inge Have.

2 Augustus 1400.

Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij omme menigen truwen dienst dien ons Bernt van Tiegelen, onse dyener, duck ende menichwerff gedain heeft ende noch doin sall ende mach hebben dien selven Bernt van onsen sunderlingen gnaiden ende gonsten gegeven ende gheven mit diesen selven brieve onse baideampt tot Venloe also als dat mit allen sijnen tobehoeren gelegen is. Welke baideampt mit allen sijnen tobehoeren die vurscreven Bernt van

ons hebben, halden ende gebruken sall mit allen sijnen upkomingen ende vervalle als dair af komen sall also lange als he leven sall. Ontbieden dairomme onsen amptman, richteren ende begeren voirt van onsen burgermeisteren, schepenen, rayde ende gantser gemeynten onser stat van Venloe, die nu sijn ende hir namails sijn soilen ende voirt allen dienghenen dair an Bernt vurscreven des the doin hebben ende behoven sall dat sij Bernt vurscreven sijne levedage langh voir hoeren baide halden ende laten hem ende dienghenen dien he dat beveelt dat rustliche hebben, besitten ende gebruken als dat gewonlich is ende dien selven Bernt voir hoeren statbaide halden also langh als he leeft. Alle argelist. In orkonde. Gegeven anno predicto feria secunda post Vincula Petri.

27 September 1400.

Dat is the weten dat Ruellen van Thille sijn oervede van mijnen genedigen heren quyt heef voir Willem Velthuess anno prescripto feria secunda post beati Mauritii.

6 Julij 1400.

Fol. 13. Wy Willem etc., doen kont etc., dat wy omme mennigen truwen diensts wille die ons Gysken Spaenrebuyck, onse dienre, ducke ende mennichwerf gedaen heeft ende noch doin mach, den selven Gysken gegeven hebben ende geven avermits desen selven brieve XII malder roggen tsiaers ut onsen jairpacht, den wy jairlix geldende hebben ut den have in der Camervorst, die Gysken vurscreven hebben, gebruycken ende upboeren sal alle jare up sente Mertyns dach yn den wynter, also lange als he leven sal ende nyet langer ende ontbieden dair omme onsen rentmeister, die nu ter tyt van onsen wegen tot Goch is of die hernamails aldair onse rentmeister syn soelen, dat sy den vurscreven Gysken Spaenrebuyc, onsen dienre, die vurscreven XII

malder roggen alle jair van onsen wegen utreyken ende hem die jairslix heffen ende boeren laten up sente Mertynsdach vurgenant, alsolange als he leeft gelyc vurscreven steet, sonder argelist. In orkonde onss segels etc. Gegeven anno predicto feria 3a post beatorum Petri et Pauli apostolorum.

Het Visscherskempken onder Hirnen gevrijd ten behoeve van Herman van Mekeren. In crastino Laurencii (11 *Aug.*) 1400.

25 Julij 1400.

l. 13v. Wy Willem, van Gaids genaiden hertoge van Gelre ende van Gulich end greve van Zutphen, doin kont allen luden mit desen apenen brieve ende bekennen vore ons, voir onse erven ende nacomelingen, dat wy angesien hebben ende overdacht mennigen truwen dienst, die ons her Sander van Koedinchaven, ridder, onse lieve rait, gedaen ende bewyst heeft yn voirtyden ende noch doin ende bewysen sal end mach ende omme ander sunderlinge gonste die wy tot hem hebben, den selven hern Sander die wyle ende also lange als he leven sal, gegeven ende verleent hebben, geven ende verlenen avermids desen tegenwordigen brief onse huyss, slot ende borch Nergennae mit sinen voerborght, graven ende syngelgrave myt aerlande, renthen ende gulden, weyden, beemden, bossche ende broicke ende mit allen sinen toebehoern, soe woe die gelegen syn, van ons ende van onsen erven ende nacomelingen te hebben, te halden ende te besitten ende te gebruycken tot allen sinen nutten ende orber, also lange als he leeft, utgescheiden onse grote holt et sy eyken of buecken ende wat kunne grote holt dat dat sy, ander dorre ende onnutte holt mach her Sander tot sinem brande nemen ende gebruycken, des hem noet wesen sal up onsen slaet vurschreven, beheltlich ons ende onsen erven ende nacomelingen onser woningen upten huse, borgh ende voer-

borght vurschreven, tot wilker tyt ons des genoight ende dair wesen ende wonen willen. Oich so soilen wy ende onse erven ende moigen also ducke, als sich des noet geboren sall ende mach, mit den vurschreven huse, borch ende slot ende voerborght op ende af, ut ende yn, behelpen weder alremallich sonder wederseggen hern Sanders vurschreven of ymant anders van synre wegen. Item so sal her Sander vurgenant onse huyss ende borgh ende voirborcht vurschreven yn dake, muren, wande ende yn allen gereke halden ende wail bewairen ende sal die graven ende syngelgraven, die dair ommegaen, doin reynigen ende vegen, also ducke als sich des noit geboren sal ende dair toe soilen wy hem behulpich doin wesen mit den huyssluden dair omme geseten. Item so wat cost her Sander vurschreven dairenboven dede ende verleyde an tymmeringen, die wy hem hieten ende bevelen te doin des onsen huse ende borch vurschreven noet dede, dien cost de he dairaf bescheidelich bewysen mochte ende kunde, soilen wy hem verrichten ende weder doin geven ende tot dierre tymmeringen mach he onss groten holtz van onsen geheiten weten ende willen gebruyken ende dair toe nemen, soe sich des noit geboren sall ende wy hem dairtoe orloven ende heiten nemen. Alle argelist utgescheiden. In orkonde onss segels an desen brief gehangen. Gegeven in den jaer onss herren dusent vierhondert up sente Jacobs dach des heiligen apostels.

20 Augustus 1400.

Fol. 14. Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen voir ons, onse erven ende nacomelinge dat wij angesien hebben ende overdacht mennigen trouwen dienst die ons Derich Riquynssoen, onse dienre, ducke ende mennichwerff gedain heeft ende noch doin sall ende mach. Ende hebben hieromme denselven Derich Riquynssoin gegeven ende geven avermits desen tegenwerdigen brieve dat schryveampt tot Beesde

ende Rynoye mit allen sinen toebehoeren, van ons te hebben, te halden ende te bewairen of doin te bewairen tot allen sinen nutten, orber ende besten. Ende bevelen hieromme onsen amptman, richtere ende scepene tot Beesde ende Rynoye, die nu syn of hernamails wesen soilen, dat sij Derich vurscreven yn dat schryveampt halden ende hem of den genen den he dat beveelt van sijnre wegens te doin behulpich, vorderlich ende geredich dairtoe sijn, die wijle ende also lange die selve Derich leven sall. Ende soe wanneer Derich vurscreven aflivich wurden is soe bekennen wij voir ons, voir onse erven ende nacomelingen dat wij dit vurscreven schrijveampt gegeven hebben ende geven avermits desen brieve heren Riquyn Derichssoin vurscreven, canonick tot sente Marieenwerde, yn alle der maiten ende voegen als wij Derich, sijnen vader, dat gegeven ende verleent hebben ende gelijch als vurscreven steet. In orkonde onss segels bij onsen willen ende rechten weten an desen brief gehangen. Gegeven int jaere onss Heren MCCCC° feria sexta post festum Assumptionis Marie.

Per dominum ducem, presentibus de consilio Udone die Boese, reddituario ende Elberto de Eyle, armigero.

19 Augustus 1400.

Wij Willem etc. doen kont etc. ende bekennen mit tgegenwerdicheit dis briefs dat wij Alart den Swarten gesett ende gemaict hebben, setten ende maiken, onsen toilner te wesen tot Saltbomel ende onse renten te verwaeren, die ons tobehoeren ende gelegen syn tot Saltbomel, in Bomelrewert ende in Tielrewert, tot Amersoyen, tot Beest ende tot Rynoyen off so waer die gelegen sijn in den voerscreven tween weerden gelijch ons die tobehoeren ende eyn deels an verstorven oevermids dooden onser liever moyen wilneer vrouwe Marien van Brabant, hertoginnen van Gelre ende grevynnen van

Zutphen, der Got genedich sij. Daervan Alart voergenoemt jaerlichs van ons hebben sal van gehalt des tolhues tot Saltbomel voerscreven ende voer sinen cost ende cledinge
Fol. 14v. ende sijnre gesellen die daer bij hem wesen soelen twehondert alde scilde ende den voertolle ende dat risoen dat op den voerscreven goide ende teende gewoenlike is geweest te setten, also als andere tolnere die voer hem geweest sijn dat gehadt hebben, daermede Alart voerscreven den kost doen sal ende die gesellen mede loenen sall die omme dese voerscreven renten arbeiden in te wynnen. Welke voerscreven rysoen ende voertolle wy Alart voerscreven hiertoe te vollest gegeve hebben des he ons niet rekenen en derff. Voert so bekennen wij ende gelaven voer ons, voer onse erven ende nacomelinge dat wij Alart voergenoemt noch sijn erven nyet ontsetten en soilen noch doen noch laiten ontsetten van deser voerscreven tolle, goide off renten in geenrewijs wij en hedden hem off sinen erven ierst voldaen ende wail betailt alle alsullich gelt als ons Alart geleent off verleeght mocht hebben daer he off sijn erven ons bescheiden rekeninge off bewijsinge aff deden off gedaen hedden. Ende so waer Alart off sijn erven dese voerscreven rekeninge an ons beden ende versochten the doen so soilen wij hertoge voergenoemt die guetlich van Alart voergenoemt of van sinen erven over doen nemen ende ontfangen ende hem na inhalt hoerre bescheideliker rekeninge ende bewysingen richten ind betalen gelijch voerscreven steyt. Alle argelist uytgescheiden. In orkonde onss segels etc. Datum in castro nostro Gelre des neesten Donresdaiges na onser Vrouwen dach Assumptionis.

29 September 1400.

Fol. 15. Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij van den eerberen luden heren Henrich van der Moelen, domkoster ende canonich der kircke tot Bremen, Folkardo van Pettem ende Reynardo van Herssens, knapen, upgeboirt

ende ontfangen hebben achtdusent gulden Gelrisch, guet van golde, van wegen onss lieven getruwen Kenen, soen heren Ocken van den Broike, ritters, gegeven betailt ende geboirt hebben yn afslach alsulker XII^M Gelren gulden als uns die vurscreven Kene geve ende betalen solde als van dedingden ende saken wegen die sijne vriende mit uns gededinght ende averdraigen sijn na ynhalt alsulker brieve dair up gemaict. Ende schelden dair umb dien vurscreven Kenen ende sijne erven, heren Henrich, Folkard ende Reynard vurscreven als van den VIII^M gulden quyt, loss ende ledich avermitz desen brieff. In orkonde. Gegeven anno Domini predicto feria IIII^ta ipso die beati Michaelis.

29 September 1400.

Ich Kene van den Broike heren Ocken soen doe kont etc. ende bekenne dat ich voir mij ende mijne erven sculdich byn van gerechter wittiger scholt dien hogeboiren durchluchtigen fursten hern Willem, hertogen van Gelre ende van Gulich etc. ende sijnen erven ende nacomelingen, vyer dusent nye Gelren gulden als yndertijt der betalinge die ich mijnen genedigen heren vurscreven ende sijnen erven ende nacomelingen geloeft hebbe ende geloeve yn goiden truwen wall te betalen bijnnen tween maenden yerst dair alreneest nakomende dat ich van Bremen ut der giselschaph kome. Ende dese vurscreven gelofnisse heb ich Kene vurscreven voir mij ende mijne erven mijnen genedigen heren vurgenoemt ende sijnen erven gelaift yn goiden truwen vaste, stede ende onverbreclich te halden. Alle argelist etc. In orkonde etc. Gegeven anno et die ut in continentu supra.

29 September 1400.

Wij Willem etc. doen kont etc. dat wij averdragen sijn mit Johan Hundenbergh als hir nabeschreven steet. In den yersten so sall Johan vurscreven rijden yn Oestvrieslant als

yn Kenen lande van den Broeke ende up sijne slaete ende sall dair blijven tusschen dit ende sente Johans dach Baptisten the midsomer neeste komende na datum dis briefs. Then were sake dat he omme orber tot ons rede dat noetsaken were ende he sall dair onse beste dedingen ende werven an den lande ende slaeten vurscreven. Ende wes he dair yn verwerft ende dedinght van onser wegen des sall he mechtich wesen ende dairvan sall he ons goide rekeninge ende bewisinge doin als wij hem dat sesse weken te voirens
Fol. 15v. laten weten mit onsen brieven. Voirt so soilen wij Johans vurscreven ende sijnre gesellen ende vriende die he mit hem neemt ende hem nakomen hoere hoifthere sijn ende des soilen wij hoere gewynne ende verluess stain. Voirt so sal Johan vurscreven ynne halden IIIc nye gulden, als up datum dis briefs genge ende gheve syn, van den gelde dat ons Kene noch sculdich is of van den yersten vervalle ende gewerff dat vervallen sall dat sij van vrienden of van vijanden. Alle dese vurscreven punten hebben wij gelaift etc. In orkonde. Gegeven anno et die quibus supra.

11 Augustus 1400.

Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen etc. voer onse erven ende nacomelinge dat Derich Requynssoen ons gude besceyden rekeninge ende bewysinge gedaen heeft van allen opboiren ende uytgeven die he opgeboert ende uytgegeven heeft van onser wegen van den halven alden toll ende van den gantzsen nyen tolle tot Saltbomel, van den halven renten, teynsse ende pachte in Bomelrewert ende Tielrewert ende van den renten van Amersoyen ende mede van allen andren renten, gulden ende guden die he van onser wegen ende van onsen geheiten bewaert, ontfangen, ingenomen ende uytgegeven heeft, als van sente Margreten dach der heiliger jonfrouwen in den jaeren onss Herren MoCCCoXCIX thent op sente Margreten dach toe in den

jaeren ons Herren dusent vierhondert ende mede van allen voergeleden jaeren so dat ons dierre rekeninge ende bewisinge wail genueght ende wij hem daer aff bedancken. Ende schelden daer omme denselven Derich ende sijn erven hieraff loss, ledich ende quyt voer ons, voer onse erven ende nacomelinge. Ende bekennen mede mit desen selven brieve dat wij van deser voerscreven rekeninge ende bewysingen denselven Derich Riquynssoen ende sinen erven sculdich blyeve driehondert vive ende tnegentich alde scilde drie ende twintich herren groite ende eyn doitken. Welke IIIcXCV alde schilde XXIII groite ende eyn doitken wij voer ons, voer onse erve ende nacomelinge denselven Derich ende sinen erven bewijst hebben ende bewijsen oevermids desen tgegewerdigen brieve te heyffen ende te boiren uyt onser gantzser tol tot Saltboemel op dagen ende terminen hier na bescreven, dat is te weten hondert alde schilde op sente Peters dach ad Cathedram neest tocomende ende hondert alde scilde op sente Peters dach ad Cathedram daer na neest volgende ende hondert alde schilde op sente Peters dach ad Cathedram alreneest daer na volgende ende XCV alde scilde XXIII groite ende eyn doitken op sente Petersdach ad Cathedram daer na alreneest volgende. Hieromme bevelen wij mit desen onsen brieve Alart den Swarte, nu onsen tolnere tot Saltbomel ende allen dengenen die hem toilnere wesen ende gesat werden soilen, van ons,
ol. 16. van onsen erven ende nacomelinge off van onser ennichs wegen, dat sij den voerscreven Derich Riquynssoen off sinen erven dit voerscreven gelt illix termijns gelijch voerscreven steit geven, uytreycken ende wail betailen sonder ombgangk ende vertrecke ende hem daer aff voldoin gelijch wij hem dat bewijst hebben, thent ter tijt toe dat he sijn voerscreven gelt gentzlich alinck ende te maile ontfangen heeft ende hem dat wail betailt sij als voerscreven steit. Alle argelist uytgescheiden. Gegeven tot Gelre op onser

borg in den jaeren onss Herren dusent IIII[c] des neesten goidesdaiges na sente Laurencius dach des heiligen Mertelars.

Op den kant der acte staat: Recessus Theodrici Requini.

10 October 1400.

Wij Willem, bi der gnaiden Gaidz hertoge van Gelre ende van Gulich etc. doin kont etc. ende bekennen etc. dat omme twijvels wille onser kirspelslude van Oyen wat gelde sij van erfpacht jairlix betailen soelen, want die eyne aldt gelt eysschende is ende die andre busschgelt. Ende avermitz desen twyvell te verclairen, so willen wij ende bevelen onsen rentmeister tot Oyen, die nu is of namaels komen mach, dat he van onsen erfpachtgude yairlix bynnen dien gericht van Oyen boeren sall XV grote onser yerster Gelrisscher munten, die van onser wegen geslagen wairt, voir ellich pont of eynen goiden alden Gelren gulden die geslagen wairt yn den jair van LXXXVIII voir ellike twee pont gerekent of ander payment dat dair goit voir is. Ende omme dat wij dit vaste ende stede gehalden willen hebben soe bevelen wij onsen scholtit tot Oyen, die nu is of namails komen mach, dat he nymant buten onsen kirspell van Oyen vurscreven of die dair bynnen wonachtich is die dair erfpacht goit bijnnen dien gerichte hebben ander gelt ut en peynde noch en richt dan diese vurscreven onse munte ende onse rentmeister aldair van onser wegen sal boeren. Datum anno jam dicto beati Victoris.

18 October 1400

Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen, dat wy verpacht hebben ende verpachten mit desem selven breve Gerit die Beese, nu ther tyt onsen drosset ende rentmeister yn onsem lande van Zutphen, alsulken slach ende erve als Gherit Peperkorn, doe he leefde, van ons hadde ende te

hebben plach, yn den kirspel van Steynre yn onsem lande van Zutphen gelegen, dairan drey syde angeerft is Arnt Milingh ende an dander syde die paep van Keppell, voir welken slach end erve vurschreven ons die vurschreven Gherit yairlix van pacht gheven sall 13 lib. up sente Martyns misse des heiligen bisschops yn den wynter neest komende, dair men yn onsem lande van Zutphen pacht pleget te betalen ende sculdich is, welken pacht end erve vurschreven Gherit vurschreven hebben halden ende ge-
ol. 16v. bruken sall syne leve dage langh ende nyet langer. Ontbieden dair omme alle dien ghenen, die onse rentmeister yn onsem lande van Zutphen syn soilen, dat sy Gherit vurschreven dien vurschreven slach end erve laten hebben ende rastliche gebruken als vurschreven is syne levedage langh. In orkonde etc. Gegeven anno ut supra feria secunda festo Luce ewangeliste.

26 October 1400.

Wij Willem, van Gaitz genaden hertoghe van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphenne, doen kont allen luden mit desen apenen brieve ende bekenne vor onss ende voir onse erven ende nacomelinge dat wij sculdich sijn van gerechter witlicher scolt ende van geleenden gelde heren Heinrich, heren van der Nyerssen, ridder, twe dusent Rijnsche guldene, guet van golde ende gerechte van gewichte. Voer wilke twe dusent Rijnsche gulden vorscreven ende ouch omb vele geloven ende truwen wille die wij hebben tot heren Heinrich vorscreven ende die hey onss decke ende mennichwerff gedaen ende bewijst heeft, wij denselven heren Henrich gesat hebben ende setten mit desen onsen tgegenwerdighen brieve in onse ampte onss landz van Criekenbeeck ende van Venlo mit allen sijnen toebehoeren, dat vorscreven ampte van onser wegen toe doen ende bueren gelijck als dat van alds gewoenlich is geweist ende als eyn ampt-

man sculdich is te doen, mit alsulken vurwarden als hier na beschreven staen. Dat is weten, dat wij denselven heren Heinrich vor sijnen deychlixe koste ende sijnre gesellen die hey ons rekenen sal twehondert Rynsche gulden, vorscreven. Item alle kost die heren Heinrich vorscreven geboren sal te doen buten sijnen ampte van onss geheitz wegen et sy mit brieve of mit anderen witliken geboiden,
Fol. 17. dien kost sal hey ons rekenen ende dyen soilen wij heem wederomme geven ende betalen. Mer gheyne rekeninge en sal hey ons doen van eynigen kost die hey dede bijnnen sijnen ampte. Item of her Heinrich vorscreven omme sijns amptz wulle nederlege, dat Got verhuede, daer solen wij sijn hoyfthere af sijn. Item of hem of synen erven eynige ansprake of antaile queme of gescheide in eyngherwijs van weghen dier van Wycrade in wat maten dat dat geschien mochte om des vorscreven amptz wille, die ansprake ende antaile solen wij hem afdoen ende daer aff ontheffen. Voirt so hebben wij gelaeft ende gelaven in gueden truwen voer onss, voer onse erven ende nacomelinge dat wij den vorscreven heren Heinrich noch syn erven, die hey nu heyft of namaels kryghen sal van vrouwe Agnesen van Hoemoit, sijnen witliken wijve, van den vorscreven ampte nyet ontsetten en soilen of doen of laten ontsetten in eyngherwijs, wij en hebben yerst te voir ons wedergegeven ende wael betaelt heren Heinrich vorgenoemt of sijnen erven, die he afterlaten sal ende gecomen sijn van vrouwe Agnesen, tweedusent Rynsche gulden guet van golde ende gerechte van gewichte. Oich so ist vurwarde tot welker tijt ons genuechden ende willen eynen anderen amptman in den vorscreven onsen ampte setten, dat soilen wij heem sess weken te voirens laten weten, des gelijx oich off hey nyet langer amptman wese of blijven en wolde dat sal hey ons oich sess weken te voirens laten weten op dat wij ons daer na stellen ende richten maighen. Alle dese vorscreven puncten

gelijck als die vorgescreven staen hebben wij hertoghe voirgenoemt gelaeft ende gelaven vast, stede ende onverbrekelichen te halden vor ons, vor onse erven ende nacomelingen. Alle argeliste uytgesceiden. In orkunde etc. Datum anno Domini M°CCCC° des Dinxdages na Severini episcopi.

10 December 1400.

Fol. 17v. Anno Domini quadringentesimo feria VIta post Conceptionis beate Marie heeft mijne genedigen heren Gherit Claessoen verkoft alsullich erfnisse ende goide tot Herwarden gelegen hir nabescreven. Irst achter Ywaens campe twee hont lands tusschen Heyn Potsart ende Claes Muggen erfgenamen. Item then Brokenpeer acker anderhalf hont lands tusscen Philips van Horwijnen ende Henrich Matheussoens erfgenamen. Item opt Stoclant eyn hont tusscen Arnt Born ende Griet Frederix. Item bij des verenhuys vijff hont tusschen Jan Ghiben soen ende Onser Vrouwen altair. Item upt veerschip eyn hont tusscen dien Heiligen Gheest ende Lubken Ydensoens erfgenamen. Item up die Kerpweyde derdehalff hont lands tusscen Griet Frederix ende Herman Arnts Ghisens soens erfgenamen. Ende die voirscreven erve heeft mijne genedige here voirscreven voir hem ende sijne erven ende nacomelingen ghelaift Gherit voirscreven ende sijnen erven te winnen the ewigen dagen voir allen dien ghenen die des then rechte komen willen. In orkunde etc.

Op den kant der acte staat: Gerit Claessoen.

13 December 1400.

Wij Willem etc. doen kont etc. en bekennen etc. dat wij voer eyn sekere summe geltz die ons Claes Vijge, burger tot Nymegen, tot onsen willen ende genugen wittelich ende wail in gereden getelde gelde betailt heeft ende daer wij

hem ende sijn erven aff quyt gescholden hebben ende quyt aff schelden mit desen selven brieve, den voergenoemde Claes Vijgen ende sinen erven vercoft hebben alle huysinge, schueren, hofstede, lande, tijnss, pachten, renten, gulde, scholt ende alle andere erfftaile so wye die genoempt sijn moigen die tobehoerende ende te wesen plagen Henrich Baertz, burgers tot Nymegen, so waer ende op wat steden in onsen landen van Gelre die gelegen sijn, want die ons ende onser heerlicheide vervallen sijn. Ende hebben daer omme gelaeft ende gelaven voer ons, voer onse erven ende nacomelingen den voergenoemde Claes Vijgen ende sijn erven dese huesinge, schueren, hofstede, lande, erve, tynss, pachte, renten, gulde, scholt ende alle andere erfftale voerscreven tot ewigen daigen te weeren ende hem ende sijn erven daerin te halden, the beschudden ende te beschirmen tgegen allen den genen die des ten rechten comen willen. Alle argelist uytgescheiden. In orkonde etc. gegeven in den jaeren onss Herren dusent vierhondert op sente Lucien dach der heiliger jonfrouwen.

Op den kant der acte staat: Claes Vijghe.

6 Maart 1401.

Wij Willem, van Gaitz gnaden hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen, doen kont etc. ende bekennen etc. voer ons, voer onse erven ende nacomelingen dat wij angesien, versonnen ende overdacht hebben goiden seligen wille, meynunge ende begerten meister Johans van Arnhem, den Got benaide, die he voirgenomen, begrepen ende opgesat hadde in sich selven. Als dat he in die ere des almechtigen Gaitz van hemelrichen, sijnre liever moider Marien ende des guden sente Peters, prynce alle der heiliger apostlen ende in nutze, orbar ende behoeff der armer lude sijne husinge ende hofstede, geheiten die Aldmonte, mit

Fol. 18. allen hoeren tobehoeren bynnen onser stat van Arnhem gelegen, tot eynen gasthuse gegeven ende gemaket hebben wolde, arme lude daer ynne te ontfangen ende te herbergen ende die daer ynne te plegen als dat in gasthusen gewoenlich pleech te sijn ende wolde aldaer erve, renten, gulde, gelt ende guet van sinen tijtliken goide, dat hem Got verleendt hadde, to geven ende bewijsen so als Got van hemelriken overmits den heiligen geist hem dat in den synnen senden. Ende eer dieselve meister Johan sinen guden willen, meynungen ende begeerten van desen voerscreven saiken volbracht, volvuert ende volleyndt hadde so heeft onse lieve Heere Got sinen wille mit hem gedaen so dat he van den leven ter doodt gekomen is, doch so heeft he andechtich geweest dat he in langen voerleden tijden van desen saiken in sinen synnen ende willen begrepen hadde ende heeft in sinen testament dat he mit sinen goiden versonnen ende wail bedachten weten ende willen gemaket heeft sijne voerscreven husinge ende hofstede mit allen hoeren tobehoeren, so als die bijnnen onser stat van Arnhem gelegen sijn, tot eynen gasthuse gegeven, besat ende gemaket ende oich begeert in sinen testament dat men dair aff eyn gasthues maken solde in die eer Gaits, synre liever moider Marien ende des guden sente Peters, in nutte, orbar, heile ende behoeff der armer lude die daer to komen soilen ende heeft daer erve, guet, gulde, renten ende gelt renten mede te koepen to besat, bewijst ende geordiniert gelijch sijn testament inhelt ende begrijpt, so als ons is doen verstaen van onsen lieven vrienden burgemeisteren, scepenen ende rayt onser stat van Arnhem die ons oich oitmodeliken gebeden hebben dat wij dit believen, bestedigen ende confirmieren willen. Ende want ons hertoigen ende greven voerscreven dese saken gotliken ende redeliken duncken sijn, ende mennich arm mensshe hierbij getroest ende gelavet werden sal an sinen lijve ende wij oich ommer

geneyget ende bereyt sijn guede saiken te starcken ende quade saiken te wederstaen na allen onsen vermoigen als dat oich wail billich is. So hebben wij hertoge ende greve voergenoemt voer ons, voer onse erven ende nacomelingen Goide van hemelriken, sijnre liever moider Marien, den guden sente Peters, prince alre apostlen, ten eren ende te troisten der armer luden die daer to komen soilen, ende omme beden wille onser stat van Arnhem alle dese voerscreven punten gelijch als die voerscreven staen ende ilke besonder belieft, bestedicht ende confirmiert, believen, bestedigen ende confirmieren, overmitz desen onsen tgegewerdigen brieve. Ende willen oich daer to helpen ende raiden dat alle dese voerscreven saiken voirtgangk hebben ende volbracht moigen werden gelikerwijs als meister Johan dat in sinen testament geraempt, geordiniert ende besat heeft. Ende willen oich dat voerscreven gasthues hier in
Fol. 18v. vurdeliken ende behulpelich wesen mitten rechten daerijne dat in desen saiken recht heeft. Ende hebben daeromme die husinge, hofstat mit allen hoeren tobehoeren ende alle andere renten, pachten, erve, gulde, gelt ende goide voerscreven, die nu tot den voergenoemde gasthuse gegeven ende besat sijn ende oich hier namails gegeven ende besat moigen werden, in onse verantworde, beschirme ende beschudde genomen ende en willen nyet dat ymant, he sy wye die sij, ennige vurderringe mit ennigen rechten an enniger onser amptlude an den vurscreven guden doe anders dan voir ons ende voer onsen raide. In orkonde etc. Gegeven in den jaeren onss Heeren dusent vierhondert ende eyne des Sonnendages Oculi, que sint sexta dies Marcii.

Op den kant der acte staat: Hospitale in Arnhem.

18 Maart 1401.

Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij

omme mennigen truwen dyenst dien ons Agnese van Herwen duck gedain heeft ende noch doin mach dier selver Agnesen dair omme gegeven ende verpacht hebben, geven ende verpachten, mit desen tgegenwardigen brieve yn eynen rechten erfpacht dat gemale ende den wynt van onsen kirspelen van Ede, van Gerderen ende van Caitwijck, omme sess pont cleynre penninge payments als genge ende gheve wesen sall. Te betailen up allen sente Martijns dage yn den wijnter ons of onsen erven. Mit vurwerden dat bijnnen denselven kirspelen vurscreven nymant anders en gheyne moele setten en sall dat sij wyntmolen of eynige andere moelen dan Agnese ende hoere erven noch nymant bijnnen den kirspelen vurscreven geseten en sal up eynige moele malen dan up moelen Agnesen vurscreven ende hoere erven onder eynre penen van sess ponden vurscreven. Ende so wie anders wair moele up eynige molen dan up Agnesen vurscreven ende hoere erven moelen, den willen wij gepeyndt hebben voir sess pont wanner ende woe duck dat dit geschiede ende des soilen wij hebben vyer pont ende Agnese ende hoere erven of sy nyet en were II ℔. Ontbieden dair omme allen onsen amptluden, die nu sijn of hir namails wesen soilen, dat sij dese vurscreven sess pont wanner ende an wen die vervallen utpenden tot maningen Agnesen ende hoere erven of hoere eynichs luden yn allen manieren als vurscreven is, nymant dair yn te verschonen. Voirt ontbieden wij allen onsen amptluden, die nu sijn ende hernamails sijn soilen, dat sij nymant en gestaiden eynige molen te setten bijnnen onsen kirspelen van Ede, van Gerderen ende van Caitwick dan Agnesen vurscreven ende hoeren erven. Ende so wij an sijn lijff ende sijn goit doin halden ter tijt toe dat he dat afleget ende ons dat gebetert heeft. In orkunde. Gegeven anno Domini MCCCC et uno des Vridages na Letare Jherusalem.

Op den kant der acte staat: Agnese van Herwen.

20 Maart 1401.

Fol. 19. Wij Willem, van Goids genaiden hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen, doen kont allen luden mit desen apenen brieve ende bekennen dat wij bij raide ende guetduncken onser raide ende vrunde gesat ende gemaict hebben, maiken ende setten, mit desen apenen brieve hern Arnt van Leyenberg onsen amtpman ende richter in onser stat van Tiel, in onsen gerichten tot Zandwick, tot Kesteren, tot Zoelen ende in onsen alingen lande van Neder-Bethue mit allen hoeren toebehoeren also dat he dair van onser wegen richten, vorderen ende boren sal alle broeken, hoge ende lege, grote ende cleyne. Oich hebben wij den voirscreven hern Arnt gesat ende gemaickt onsen dyckgreve van allen onsen lande van Neder-Betue voirscreven also so wes he boert van onsen broiken ende van onser dijcgrevesscappen vorscreven dat he dair aff die alinge helfte tot allen tiden als die voerschenen sijn ende he die geboert heeft sal tot onser behoef te maile leveren Arnd Piecke, onsen oversten rentmeyster off soe wie in der tijt onse overste rentmeyster is. Ende sal dair af ende voirt van der ander helfte ons ende onsen erven ende nacomelinge goide beschedelike bewissinge ende rekeninge doen tot allen tiden als wij of onse erven ende nacomelinge hoem een maent te voren laten weten ende he sal hebben voir sijnen dagelixge coste alle jaer, nae belop der tijt dat he onse amptman sijn sal, derdehalfhondert nije Gelrixge gulden of payment dair voir indertijt genge ende geve, als dat voirscreven ampte te vuren ende te bewaren ende dair en boven en sal he ons of onsen erven ende nacomelinghen genen cost meer rekenen dan bescheideliken. cost die he dede om die diken ende weteringen te scouwen mitten genen die dairtoe gehoren als dat gewoenliken is, et en weer dat wij

hoem eynige sunderlinge saiken bevelen te doen of uut te leggen bynnen of buten synen ampte voirscreven ende he of sijn gesellen 'ende knechte in onse dienste enigen coste deden bi onsen bevelen of dat wij hoem ontboden mit onsen vrienden erghent te riden mit ons of van onser wegen ende sij dan nederlegen ende gevangen worden, dat Got verhude, of reysige have verloren, dair solen wij horen hoeftheer af wesen ende die coste dat verlech ende verlies vorscreven
Fol. 19v. sal he boren van der alinger helfte sijns deels van alle broken, zaken ende opcomyngen des ampts ende der dycgreffscapen voirscreven. Ende weert dat he in ennich jaer dat jaergelt, die coste, verlech ende verlies voirscreven van der helfte des voirscreven ampts ende dycgraefscappen alincliken nyet geboren en conde soe sal he dat gebreke rekenen en slaen op sijn ampte ende op die dycgrevesscappen voirscreven ons of onsen erven ende nacomelingen bescheydelike bewysinge ende rekeninge te doen alse voirscreven is, beheltelich onsen oversten renmeyster voirscreven ende soe wie onse overste reyntmeyster is inder tijt die alinge helft van allen broken ende opcomynge van den ampte ende der dycgrevesscappen voirscreven tot allen tyden als die vorschreven gelike voirscreven is. Ende weert sake dat her Arnd voirscreven of sijn knechte ymant, he weer wie hi weer, aentasten of vyngen in of buten onsen landen om sijns ampts wille ende dair vechtelike saken off ander ongeval of dotsclach in gevyelen, dair af solen wij hem ende sijnen knechten sonder eninge broke of mysdaet tegen ons te doen gestaen, ontheffen ende een goet hoeftheere syn. Ende want her Arnd vorgenoemt ons op onse ampte ende dycgrafscappen vorgenoemt geleent heeft aen reden gelde dusent goide sware Rynssche gulden, guet van golde ende swaer van gewichte, soe solen wij her Arnd voirgenoemt ende sijnen erven dat selve ampte ende dycgraefscappen mit allen hoeren toebehoeren voir-

screven laten hebben ende besitten in allen formen ende manyeren alse voirscreven steet ende sij dair af nyet te ontsetten noch doen noch laten ontsetten in ennigerwise wij of onse erven ende nacomelingen en hedden hoem ierst die voirscreven dusent swaer Rynssche gulden of guet payment dair voir goit indertyt der betalingen en alle gebrecke van jaergelds, coste, verlies ende verlech vorscreven hern Arnd voirscreven of sijnen erven alentlich ende wael betalet of hoem of synen erven en weer dair af alinclich genoch gesciet, sonder argelist. Alle dese voirscreven punten hebben wij hertoge vorgenoemt voir ons, voer onse erven ende nacomelingen gelaeft ende gelaven in goiden trouwen hern Arnd voirscreven ende sijnen erven vaste, stede ende
Fol. 20. onverbrakelich te halden ende te voldoen. Oich soe mach her Arnd voirscreven of sijnen erven moigen, wanneer he of sij willen, bij onsen weten willen ende consent eynen goiden man voir hoen in dat voirscreven ampt ende dijcgrefscappe setten die dat voir hoen vuert ende duedt ende bewaert, die broken, opcomynge ende ander saiken, groet ende cleyne, te rechten ende te boren ende te vorderen tot onser behoet in alle der maten ende vogen als her Arnd voirscreven dat doen salde of mochte te bescheideliker bewisinge ende rekeninge ende dien ontsetten mit onsen willen also ducke als hem dat guet doch te wesen. Alle argelist hierynne uytgeseget. In orkonde etc. Gegeven in den jaeren onss Heeren dusent IIII^c ende eyn des Sonnendages Judica.

Fol. 20v. is onbeschreven.

4 Augustus 1400.

Fol. 21. Wij Willem, bi der gnaiden Gaids hertoge etc. ende wij Johan van Homoet, Robbert van Apelteren, Johan van Rossem, ridder, Ude die Boese, Arnt van Lienen ende Johan van den Have, knapen, als tsamen saickwalden on-

gescheiden ende mallich voir alle, doin kont etc. ende bekennen mit deser apenen brief dat wij sculdich sijn van gerechter wittlicher scholt dier edelen vrouwen Marien van Randenraide, vrouwen van Duyffel ende van Herlar, die nichte is onss hertogen vurscreven of hoeren erven, of sy nyet en were, XIIII^c Gelrissche gulden dair mede yn gerekent sijn II½^c Gelrissche gulden die der vurscreven vrouwe Marien verschinen soilden upten heiligen Kirsavont neestkomende, na ynhalt alsulker brieve die sy dair af van ons hertoge voergenoemt heeft. Welke XIIII^c Gelrissche gulden vurscreven wij dier vurscreven vrouwen Marien ende hoeren erven gelaift hebben ende gelaven yn goiden truwen wall the betalen up termijne ende daige hir nabescreven. Dat is the weten V^c Gelrissche gulden up Alreheiligen dach neestkomende na datum dis briefs ende V^c Gelrische guldenen up dien heiligen Kyrsavont dairna neest volgende ende IIII^c Gelrissche gulden up sente Petersdach ad Cathedram dair na alreneest komende of bijnnen virtin nachten na eynen ygeliken termijn. Ende wert saike dat wij dat vurscreven gelt up ilker termyne ende daige nyet en tailden als vurscreven steet, so hebben wij Johan van Hoemoet, Robbert van Apelteren, Johan van Rossem, ridder, Ude die Boese, Arnt van Lienen ende Johan van den Have, knapen, vurscreven gelaift ende gelaven yn goiden truwen dair na tot maningen vrouwen Marien of hoere erven, of sij nyet en were, of hoerre ennichs baide na ilken termyn ende dage mallich van ons mit eynen perde yn te komen die stat then Busse yn eyn herberge die ons aldair bewijst wurde sall van vrouwen Marien vurscreven of van hoeren erven of hoeren ennichs baiden of eyn ygelich van ons sal ende mach voir hoen eynen goiden man mit eynen perde yn die vurscreven stat ende herberge senden aldair the liggen ende te leisten als eersame lude en gaste plegen te leisten. Oich so mach vrouwe Marie vurscreven of hoere erven

moigen eynen goiden man mit eynen perde bij ons yn die leistinge senden ons yn der herbergen ende leistingen te wairden ende te hoeden op onsen cost ende dien man die ons yn der herbergen wairden ende hoeden sal soilen wij uter herbergen quyten gelych ons selven. Ende wanneer virtynnacht geleden sijn na der vurscreven maningen ellix termijns, weer wij leisten of nyet en leisten, so mach vrouwe Marie vurscreven of hoere erven moigen die vurscreven gelt then lombarden off ten joeden schaide wynnen ende fenyeren of so geliken schaide an hem selve rekenen ende nemen, nochtant en soilen wij noch die ghene die wij voir ons senden yn die herbergen en soilen uter vurscreven herbergen ende leistinge scheyden noch leistens uphalden yn eynigerwijs, wy en hebben irst Marie vurscreven of hoeren erven dat vurscreven hoestell, schaide, kost ende badeloin daer op gegaen tot bescheideliker rekeningen wall betailt ende dair van voll ende genoich gedain sonder eynich wederseggen. Alle dese vurscreven punten, vurwerden ende gelofnissen hebben wij Johan, Robbert, Johan van Rossem, riddere, Ude, Arnt ende Johan van den Have voerscreven gelaift ende gelaven yn goiden truwen vaste, stede ende overbreclich te halden ende te voldoin in alle der maiten als voerscreven steit, sonder eynigerhande argelist ende geverde. Ende wy hertoge vurgenoemt gelaven yn goiden truwen hern Johan van Homoet, hern Robbert, hern Johan van Rossem, riddere, Ude die Boese, Arnt van Lienen ende Johan van den Have, onse medegelaveren ende lieve vrienden ende hoere erven van der vurscreven gelofnissen ende punten gelijch die up hoen geschreven stain wall the quijten, te ontheffen ende schadeloes te halden. Alle argelist utgeseget. In orkonde aller punten vurwerden ende gelofnissen vurscreven so hebben wij hertoge vurscreven Johan, herre van Homoet etc. Gegeven int jair onss heren MIIII[c] feria IIII[ta] post Petri ad Vincula.

ol. 21v. is onbeschreven.

1 Januarij 1401.

ol. 22. Wij Willem, by Gaitz gnaden hertoge ect. doen kont etc. ende bekennen also als yn voirtiden in den jaern onss hern, doe men schreef dusent IIIcXCIX voir ons comen waren onse lieve neve Johan, her van Reye ende Agnese, hern Johans dochter van Benthem, witliche wyff Johans hern van Reye vurschreven ende hadden ons upgedraigen mit horen vrihen moitwillen ende na dairup vertegen mit hande ende mit monde yn behoiff Hermans van Mekern, onss lieven raidz ende kemerlinghs, alle alsulche erfnisse, als sy liggende hadden in dem kirspel van Alfen tussen Mase ende Wale, dat Agnese van Benthem vurgenant angecomen was van dode wilner Johans van Wy hern Johanssoen, die hoer man was, dat sy behalden hadde na den lantrecht tussen Mase ende Wale gelegen. Wilke erfnisse als vurschreven steit wy voirt gedaen ende gegeven hadden Herman van Mekern vurscreven yn eynen erfpacht voir hondert pont tsiairs. Ende want ons die selve Herman van Mekern gebeden heeft, dat wy dese vurgenant erfnisse tot Alfen voirt doen end geven wolden Gherit van Boemel yn eynen rechten erfpacht voir hondert pont tsiaers gelike he dat van ons gehalden ende gehat heeft. So hebben wy omme beden willen Hermans vurschreven dit vurgenant erfnisse tot Alfen tussen Mase ende Wale voirt gedaen ende gegeven ende geven mit desem selven apenen brieve Gerit van Boemel vurschreven ende sinen erven yn eynen rechten erfpacht, dat he ende syne erven van ons, van onsen erven ende nacomelingen hebben, halden ende gebruken soilen voir hondert pont tsiaers, als ander onse lude tussen Mase ende Wale onsen rentmeister van pacht te geven end te betailen plegen. Ende want wy hertoge vurgenant willen dat dien vurgenant Gherit van Boemel ende sinen erven dese verlyinge

ende bekennynge vaste, stede ende onverbrekelich sal syn, van ons, onsen erven ende nacomelingen, so hebben wy omme die meerre stedicheit ende yn getuychnisse der wairheit alre punten vurschreven onse segel by onser rechter wetentheit etc. Datum anno quadringentesimo et uno die Circumcisionis Domini.

11 Januarij 1401.

Fol. 22v. Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen dat ons Johan van den Have huden up desen dach date dis briefs goide bescheydene rekeninge ende bewisinge gedain heeft van sijnen ampt tusschen Mase ende Wale also dat ons der rekeninge ende bewisingen wall genueght ende ons der bedancken. Ende wij schelden dairomme Johan vurscreven ende sijne erven van allen voirgeledenen tijden van dat he dat vurscreven ampt verwairt heeft ende mede van allen saiken, tichten ende ansprake die wij tot hem van des vurscreven amptzwegen then seggen moigen hebben thent up huden desen dach datum des briefs loss, ledich en quyt, sonder argelist. In orkonde etc. Gegeven anno Domini MCCCC et uno feria III post Epiphanie.

25 Januarij 1401.

Wij Willem, van Gaits gnaden hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen, doen kont etc. ende bekennen etc. dat wij in die ere Gaitz ende sijnre liever moider Marien ende des gueden sente Augustyns ende omme heile, troist ende selicheit onss selfs, onser ende alle onser alderen voervaideren ende nacomelinge zylen die van ertryke gescheiden sijn ende oich noch na Gaitz willen van ertryke scheiden soilen ende mede voer zyle onser nychten ende geseillynne was, seliger in Gaide gedacht, Catherynen van Beyeren, hertoginnen van Gelre ende van Gulich ende grevynnen van Zutphen ende omme sunderlinge gonsten,

begerten ende gueden willen dye wij hebben tot den convent ende gaitzhuse der Cruysbroidere van sente Augustyns regule bijnnen onser stat van Venle gelegen ende omme eyn erff ende ewige misse voer onser alre zijlen aldaer te hebben ende die aldaer gedaen werden sall den prioer ende broideren des voerscreven convents ende gaitzhuse, die nu sijn ende in der tijt hyrmails wesen soilen, bij guetduncken onss selfs ende onser vriende ende raide gegheven hebben ende gheven oevermitz desen tgegewerdigen brieff tien malder roggen Vensscher maten te hebben, te heiffen ende te boiren op sente Andrys dach des heiligen apostels nu neest comende ende daer na alle jaer op sente Andrysdach uyt onser nyer tiende tot Venle. Hyr omme ontbieden wij onsen rentmeister ende verwairre onser tiende voerscreven, die nu indertijt is ende hyr namails sijn sall, dat he alle jaer op sente Andrys dach den voerscreven broideren tot Venle indertyt gheve uytreycke ende wail betale die tien malder roggen Vensscher maiten voerscreven uyt onser nyet tienden voerscreven. Ende des en willen wij ommer nyet gelaten hebben in ennigerwys want dit onse wille end eyntelike meynunge is. In orkunde onss segels bij onsen rechten weten ende willen an desen brieff gehangen. Gegeven tot Venle in den jaeren onss heeren dusent vyrhondert ende eyn op sente Pouwels dach Conversionis.

l. 23. *Derich Wilden van Merrssen beleend met den halven hof van Wesemaell in het drostambt van Monsfort. Saterdag post Circumcisionem Domini.* (8 *Jan.*) 1401.

Nota, quod Theodericus de Meerssen die Wilde missit nobis copiam prescriptam de propria ipsius manu scriptam ex littera, quam dominus noster gratiosus sibi iuxta tenorem antedictam gratiose concessit. — Istud est asscriptum ex

quo predictus Theodericus personaliter predictam litteram excopiavit utrum concordet cum littera originali domini nostri ducis gratiosi et si non concordarent quod illud non imputaretur scriptoribus originalis littere.

9 Januarij 1401.

Fol. 23v. Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen voir ons, onse erven ende nacomelingen dat wij omme notte ende orbarlicheit wille onser stat van Hattem georloft ende gegonnen hebben, orloven ende ghonnen, dat die burgermeistere, schepene ende rayde tot behoiff hoere gemeynre burgere, die nu ther tijt bijnnen onser stat muere van Hattem woenen of namails dair yn woenen soilen, dien Hoeweert so als die gelegen is bider stat van Hattem vurscreven, mitter oester syden by langs der Yselen ende mitter wester sijden an der Vaert, mitter suderen syden an erve Henrix Bentinghs ende noertwert streckende an den stranck van der Yselen die loept beneffen onsen rijsswert, solde weyden. In manieren ende vurwerden als hir na beschreven steet, dat is te weten, dat die vurscreven burgermeistere, schepenen ende rayt ende gemeyne burgere desen vurscreven weerd soilen weyden ende elke hofstat bijnnen der stat muere sijne schaire dair up groten na goitduncken ende ramyngen der burgermeistere ende schepenen vurscreven. Oick so mogen sij dair up doen setten tijchgelrien na orber hoere stat mer men en sall den weert nyet eren noch seyen in gheenrewijs. Voirt meer alsullich erve als wij hebben yn desen weerdt dat gheven wij over dien burgermeisteren, schepenen ende burgeren vurscreven. Ende dair voir soilen wij ende onse erven weder hebben ende erflich behalden yn behoiff ende orbar onss huyss tot Hattem sesse scharen weyden onse beste ende orber mede te doin. Vort meer voir alsulken thienden als wij hebben uyt eyn deell van desen vurscreven weerd, dair voir soilen sij ons. onsen erven ende nacomelingen

gheven ende betalen alle yaire up sente Petersdach ad Cathedram tweelf malder haveren Arnhemschen maten ende up onsen huys tot Hattem te leveren. Voirt meer so willen wij, of ymant yn desen weert geerft were ende dit erve nyet verkoepen en wolde omme redelike gelt, dat den burgermeisteren ende schepenen vurscreven gheven of doin gheven alsulken pacht of renten als dat erve yn den jaire voir datum dis briefs gegolden ende gerentet heeft van pacht of van renthen. Oick so willen wij dat alsulke scharen als geraemt soilen werden up die hofsteden dat die erflich ende ewelich dair up blijven soilen ende dat men die dair af nyet scheyden noch deylen en sall. Mer so wie die scharen selven nyet en bruyckt die mach syne scharen eynen anderen bynnenburger voirt verhueren van jair te jaeren also duck als des noet geboirt, mer die schairen en sal men meer eyn jair langh teffens of tot enen male verhueren of verpachten. Ende so wes scharen up eynige hofstat geslagen wurde ende die lude so arm weren dat sij des nyet betailen en konden dat gelt moichten sij jairlix verhalden als den burgermeisteren ende schepenen daicht dat redelich were. Alle argelist. In orkunde. Gegeven anno Domini MCCCC et uno Dominica post Epiphanie.

3 Maart 1401.

l. 24. Wij Willem etc. doen kont etc. voir ons, voir onse erven ende nacomelingen dat wi schuldich sijn van gerechter witlicher scholt Luef van Ubbergen ende sinen erven vierhondert ende XI Rijnsse gulden, goit van golde ende gerecht van gewichte, voir wilke IIII^c ende XI Rynsse gulden wij denselven Lueff gesat hebben ende setten mit diesen brieve in die overloip van den teenden tot Gruesbeke die Louys van Beynhem van ons heeft ende in dat goit upten hogen graswege ende in den teenden gelegen an den Broderdike by Nymegen up Jans goide van Ubbergen, die Lueff

vurscreven ende syn erven van ons, van onsen erven ende nacomelingen hebben, heffen ende boiren soilen in afslage der IIIIc ende XI Rynsse gulden vurgenoemt, also langh ende ter tijt tho dat Luef ende sijn erven die vurgenoemde summe geltz alentlichen geboirt hedden. Voirt sal Luef van Ubbergen ende sijn erven soilen alle yaere up sent Petersdach ad Cathedram, also langh als he ende sijn erven dair yn blijven sitten, bescheideliche bewisinge ende rekeningen doen ons of onsen verwairre onser renten in den ryke ende sal ons of onsen verwairre aldair up ilken sente Peters dach vurscreven quitantie dair af geven van also vele geltz als dat kairn dat he geboirt hedde up den selven sente Peters dach weert were in afslage der summen vurgenoemt. Ende of wij of onse erven te raiden werden die vurscreven onse tienden ende renten te quiten ende af te loissen van Luef vurgenoemt of van sinen erven, eer dat sy sich selven gequyt hedden, so soilen die selve Lueff ende syn erven ons of onsen erven te loissen geven voir alsullich gelt als hoen up die tijt der loissingen van der summen scoltz vurscreven afterstedich ende gebrekelich were te bescheideliker rekenschap ende bewisingen, sonder argelist. In orkunde onss segels an desen brief gehangen. Ende want wij Uden die Boese, onse oversten rentemeister onser landen van Gelre, bevalen hebben onsen renten te bewaeren so hebben wij hem bevalen ende geheiten dat he sijn consent etc. Ende ich Ude etc. van bevele ende geheit mijns genedigen hern hebbe ich mijn consent etc. ende mijn segel bi segel mijns genedigen heren beneden an desen brief gehangen. Gegeven in den jaeren onss MCCCC ende eyn des Donredages na den Sonnendages in der vasten als men singt Reminiscere.

3 Maart 1401.

Wy Willem etc. doin kont etc. Also als ons Gherit Palick van Sevenaire, onse lieve knaipe, sijn huys tot Sevenaire, gelegen yn onsen lande van Liemerssch, heeft ondergedain ende geleent ons des the onderwynden, so bekennen wy mit desem selven breve voir ons, voir onse erven ende nacomelinge, dat wij of onse erven ende nacomelinge soilen Gherit Palick vurschreven of sijnen erven, dat vurschreven huys tot Sevenaire weder doin ende averlevern tot des vurschreven Gherit ende sijnen erven gesynnen sonder eynich wederseggen yn alle der maten, als he ons dat huys up datum dis briefs onderdede
Fol. 24v. ende leende. In sulken vurwerden oft sake were, dat wij of onse erven bynnen der selver tyt, dat wij dat vurschreven huys tot Sevenaire onderhedden an den selven huys tot Sevenair yet deden, tymmeren, maken of graven, groit of cleyne, so bekennen wij mit desen selven breve, dat wij noch onse erven Gerit vurschreven of sijnen erven van der tymmeringen ende graven, dat an den vurschreven huyse getymmert of gegraven wer nyet en soilen heisschen noch nemen, noch oich dat wij dair an hedden doin tymmeren ende soilen afbreken doin noch na ons nemen, mer die tymmeringe ende dat dair an gemaict were sall Gherit vurschreven gentslich blyven ongekrot ende ongehindert. Oich so is vurwerde, of Gherit begernde of gesynnende were, sijne kost ende woninge te hebben mit sijnem wyve, kyndern ende huyssgesinde uptem vurschreven sijnem huyse, dat were up der huyse eyn gelegen bynnen der valbruggen, dat soilen wij hem doin ende gunnen tot sijnen gesynnen sunder wederseggen. Voirt so is gevurwert, of sake were, dat ons dit vurschreven huys bynnen der tyt dat wij dat onderhedden ende geleent wer gebrant, gewonnen wurde of anders uyt onserm have queme, so soilen wij of onse erven Gherit vurschreven of sijnen erven dair voir doin ende betailen, dat Gherit vurschreven ende sijnen vrienden

dunckt, dat redelich is tot bescheideliker bewysingen, sunder argelist. Alle dese vurschreven punten ende vurwerden hebben wij hertoge vurschreven gelaift ende gelaven yn goiden truwen Gherit vurschreven ende synen erven te halden ende te voldoin. In orkunde etc. Gegeven int jaire onss hern MCCCC ende eyn des Donerdages post Dominicam Reminiscere.

30 Maart 1401.

Item mijn here heeft tot eynen vrien tijnsgoit gegeven her Evert van Overbeke ende sinen erven omme deuchlix dienst wille etc. dat goit geheiten Wyvekengoit mit allen sinen tobehoeren, gelegen in den kirspel van Twenlo, dat onse vry goit te wesen plach, ons jairlix dair af te betalen up sent Martyns dach XVI alde groten tornoys mit anderen onsen tynse die men boirt tot Voirst. Datum Arnhem anno supradicto feria IIII post Palmarum.

28 Maart 1401.

Item mijn here heeft Henric yngen Nywelant dat penderampt tot Gerderen verlijt te vuren, dat te hebben ende te gebruken ende dair af niet tontsetten hen en sij irst betailt of vernueght van I ½c scilde, als II scilde gerekent voir III gulden ende van LXXX Gelrisse gulden die geslagen wurden in den jaere van LXXXVIII die Henric vurscreven dair up geleent heeft. Datum anno supradicto feria secunda post Palmarum.

16 November 1401.

Fol. 25. Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij quyt hebben gegeven ende quyt gheven voir ons, voir onse erven ende nacomelingen die brievynge van den erve tho Holtwyck, gelegen yn den kirspell van Brymmen ende voirt allen anderen dyenst ende onraet die den bouweluden die

dat erve bouwen dair van geeysscht wort, beheltlich onss onss thynss die ons dair mit recht utboert ende oich beheltlich ons als wij gemeyne schattinge hebben aver onse stede ende onse gemeyne landt so sall dit voirscreven erve gelden gelijch anderen erve die dair bij gelegen sijn, sonder eynigerhande argelist in eyn tuych der waerheit etc. Gegeven int jair onss Heren MCCCC ende eyn des Wonsdaiges na sente Martyns dach.

Kerstiaen van Rysswich beleend met 20 Rijnssche gulden uit de tiende te Rynsswich, tot een manleen. Peters en Pauwelsdag (29 *Junij*) 1400.

28 November 1401.

Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen voir ons, voir onse erven ende nacomelingen dat wij gegonnen ende orloff gegeven hebben, gonnen ende orloff gheven, avermids desen apenen brief dat Arnt Pyeck, onse lieve rayt ende overste rentmeister onser lande van Gelre ende sijne erven, bynnen onsen dorpe tot Beesde eyn rosmoile setten ende halden moigen erfflich ende ewelich also dat wij gonnen ende orlof gheven dair op te malen of te doin mailen alle dieghene die dair op willen mailen of doin mailen, beheltlich mallich synre voirbrieve. Gegeven anno Domini MIIII^c ende eyn feria secunda post Katherine.

29 November 1401.

Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij omme beden willen des abts ende des gemeynen conventes des cloesters van sente Marienweerde geconsentiert hebben ende consentuere voir ons ende onse erven Alart dien Swarten Henrixsoen ende sijnen erven rastelich te halden ende te gebrueken alsulke dry ende dertich mergen landz, als gelegen syn yn den gericht van Hyer ynder enynge van

Tuell, mit eggen ende mit eynden als die gelegen sijn gelijch des conventz brief dat ynhelt, den sy Alart voirscreven dair af besegelt gegeven hebben. Ende want wij willen dat Alart voirscreven ende synen erven dat vaste ende stede blijft so hebben wij voir ons onse erven ende nacomelingen onse segell etc. Datum anno Domini MIIII^c primo feria tertia vigilia beati Andree apostoli.

29 November 1401.

Fol. 25^v. Wij Willem etc. doin kont etc. ende bekennen voir ons, onse erven ende nacomelingen dat wy omme sunderlinge gonsten willen die wij hebben tot Willem van der Hoeven, onsen weerde tot Begbergen, gegeven ende verleent hebben ende gheven mit desen brief dien selven Willem alsullich guet dat Burchgards van Coilne plach te wesen ende dat wueste gelegen heeft yn den dorpe van Englant, yn den kirspell van Begbergen gelegen, mit eggen ende mit eynden omme dat onse renthen ende teenden dair mede gebetert werden in aldusliker voigen, manieren ende vurwerden als dat die voirscreven Willem ende sijne erven ons ende onsen erven ende nacomelingen dair af gheven ende betalen solen ellix jairs tot loenen an onsen bewairre onser renthen ynder Veluwe op sente Martynsdach yn den wynter tot eynen erftijns voir eyn half voider koerns, dat is negen alde grote, ende voir vrye gelt van Meye en van herffte achtyen alde grote, ende voir bryevynge eynen halven alden scilt gerekent voir eyen nyen gulden of voir vyff alde grote, ende voir thyen schillinge goits geltz gerekent voir achten halven alden grote, welke alde achtenhalven alden grote men alle jaire op sente Martyns dach voirscreven yn den hoff van Loe betalen ende gheven sall etc., sonder argelist. Anno Domini primo feria III vigilia beati Andree apostoli.

Fol. 26 tot 28^v. zijn onbeschreven.

20 Maart 1401.

Fol. 29. Obligatio facta Arnoldo de Lyenen.

Wij Willem, van Gaits genaden hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen, als eyn principale zaecwoldt, voer ons, voer onse erven ende nacomelinge ende wij Henrich, here van Ghemen, Johan van Wyenhorst, Johan van Rossem, Brusten van Herwen ende Gherit van Vlodorp, riddere, Frederich van Bronchorst, Johan van Weerdenbergh, Derich van Vlodorp, Herman van Mekeren, Alart van Puyfflich ende Gherit die Boese, knapen, als burgen, mit gesamender hant ende onverscheiden doen kont allen luden mit desen apenen brieve ende bekennen dat wij sculdich sijn van gerechter witteliker scholt Arnt van Lyenen off sinen rechten erven XIII [1]) hondert ende negen nye Gelressche gulden, die op dach date dis briefs genge ende geve sijn of payment daer voer gelijch guet inder tijt der betalinge, te gheven, te leveren ende wail te betalen opten heiligen Kirstdach nu neest comende of bijnnen viertynnachten daer na onbegrepen. Ende weert sake dat wij hier in versumelich wurden so dat wij dit voerscreven gelt opten dach der betalingen voerscreven nyet en betaelden gelijch als voerscreven steet dat ommer nyet wesen en sal in ennigerwys. So hebben wij hertoige voergenoemt voer ons, voer onse erven ende nacomelingen gelaeft ende gelaven in guden truwen. Ende wij burgen voerscreven so als wij voergenoempt staen hebben gesekert ende gelaeft, sekeren ende gelaven, in guden trouwen dat wij hertoige voerscreven tot maningen Arnts van Lyenen voerscreven of sijnre rechter erven of hoerre ennichs baiden bynnen achte dagen na den termijn der betalingen voerscreven neestvolgende vier gude manne mit vier perden voer ons senden soilen. Ende wij burgen ende gelavere voerscreven soilen mit ons selfs lyve, dat is te weten. Wij riddere mit tween perden ende mit eynen knecht ende wij knapen mit eynen perde ende

mit onss selfs lyve incomen tot Nymegen of tot Batenborgh [1]) of tot Culenborgh in eyn van desen drien steden, in welken wij gemaent soilen werden aldaer te liggen in eyn herberge die ons van Arnt voerscreven off van sinen rechten erven off van hoerre ennichs baden bewijst werden sal of wij riddere moigen twe gude manne mit tween perden ende wij knapen eynen guden manne mit eynen perde voer ons senden daer ynne liggen en lesten als gaste ende als eerbere lude te lesten plegen op onss selfs coste. Oich so mach Arnt voerscreven of syn erve moigen eynen guden man hebben ende leggen in die herberge daer ynne wij te leisten gemaent werden soilen onss in die voerscreven herberge ende leistinge huden op onsen cost. Ende wanneer vertynnacht leden weren na den termijn der betalinge voerscreven weder wij leisten of nyet en leisten, so mach Arnt
Fol. 29v. voerscreven of sijn erven moigen dit voerscreven gelt wynnen ende fenieren ten joeden off ten lombarden off tot alsulken geliken schade off alsulken geliken schade an hem selven rekenen ende nemen des wij sinen simplen woerden geloven soilen. Nochtant en soilen wij of die wij voer ons senden soilen uter herbergen nyet scheiden noch die leistinge afflaten in enigerwijs, wij en hebben yrst ende te vorens den voerscreven Arnt van Lyenen of sinen rechten erven van der voerscreven principaile summe cost, arbeyt ende badeloen dat daer op gegaen weere tot bescheideliker bewisinge gentzlich ende alte maile wail betailt ende voldaen, alle argelist uytgescheiden. Ende wij hertoige zaecwolt voerscreven hebben gelaift ende gelaven voer ons, voer onse erven ende nacomelinge in goiden truwen. Ende wij burgen gelijch als wij voergenoempt staen hebben gesekert ende gelaeft, sekeren ende gelaven, in goiden truwen alle dese voerscreven saiken, vurwarden, punten ende gelaeften ende ilke van hem vast, stede ende onverbrekelich te halden ende te voldoen ende daer nyet tgegen te comen noch te

doen in ennigerwijs mit ennigen bonden nye of aldt, sonder argelist ende geverde. Ende wy hertoge voerscreven hebben gelaeft ende gelaven in guden truwen voer ons, voer onse erven ende nacomelinge dese voerscreven onse burgen ende mede gelaveren van allen gelaeften, verbontenisse ende punten voerscreven wail te quyten, te ontheiffen ende schadeloes te halden. Alle argelist uytgescheiden. Voert oft sake weere dat eyn transfixe of meere doer desen brieff gesteken wurde daer omme en sal dese brieff nyet gelaect noch gemenckt werden, mer he sal in sijnre gantser volcomenre macht blijven gelikerwijs of daer geyne transfix doer gesteken en weere ende sonder alle laike ende gebreke weere. In orkonde der waerheit alle deser punten voerscreven hebben wij hertoge voergenoemt als eyn principail zaicwolt ende wij andere medegelavere gelijch wij voerscreven staen onse zegelen bij onsen rechten weten ende willen an desen apene brieve doen hangen ende gehangen. Gegeven in den jaeren ons Heeren dusent vierhondert ende eyn opten sonnendage inder vasten als men singt in der heiliger kircken Judica.

---

[1]) Geschreven boven het doorgehaalde woord: Twelf.
[2]) " " " " " Arnhem.

Fol. 30. In deser vurscreven formen ende manieren hebben gelaift te betalen mijne genedige here als eyn saickwalt Derich, here van Lienden, here Johan van Brakell, here Henrich van Middachten, riddere, Robbert van Doirwert, Johan die Kock van Nyenbeke, Alart van Ysenderen, Wynalt van Arnhem heren Derichsoin, Wynant van Arnhem heren Gheritzsoon, Willem van Arnhem, Ludolph van Middelwike, Alart die Swarte ende Johan van Merten, knapen, als burgen Arnt van Lienen ende sijnen erven twelffhondert ende acht nye Gelrisse gulden up sente Peters dach ad Cathedram of bynnen XIIII nachten dair na in den jairen ons Heren MCCCC ende drie.

Op den kant der acte staat: secundus terminus.

In derselver formen ende gelaiften hebben mijne genedige here als eyn saecwalt ende sijne burgen hirna beschreven gelaift Arnt van Lienen ende sijnen erven te betailen tweelffhondert ende acht nye Gelrisse gulden up sente Petersdach ad Cathedram of bijnnen XIIII nachten dairna die komen sall in den jaeren onss Heren MCCCC° ende vyer, mit namen heer Gerit, here van Oye, heer Johan van Groisbeke, heer Robbert van Appelteren, heer Henrich van Apelteren, her Herberen van Lewen, riddere, Jacob van Apelteren, Bernt van Gale, Walrave van Oye, Heymerich van Drueten, Johan van Hese Daemssoen.

Op den kant der acte staat: tertius terminus.

Fol. 30v. is onbeschreven.

27 Maart 1401.

Fol. 31. Dit is onse seggen dat wij hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen seggen tusschen dien eerberen deken ende capittell dier kircken van Xantten onsen lieven vrienden, an die eyne sijde ende onsen kirspelsluden van Drueten, an die ander sijde. Des sij bij ons gebleven sijn van den tymmeringen van den boedick der kircken van Drueten. Ende want ons so vrientliche bewant is mitten deken ende capittell van Xancten ende mit onsen kirspelsluden van Drueten voirscreven. Soe hebben wy dairomme bevailen dien eerberen heren Johan Baliuwe, deken tot Zutphen, onsen lieven rayt ende vrient, dat he van onser wegen dien vurscreven onse kirspelsluden van Drueten te vollesten hoere tymerringen gheven ende betailen sall vijfftich alde goide guldene schilde op sente Jacobs dach des heiligen apostels neest komende ende hir mede seggen wij sij an

beyden sijden van der tymmeringen des boedicks der kircken van Drueten vurscreven up dese tijt alentliche gescheyden. In orkunde onss segels van onser rechter wetentheit up desen brief gedruct. Gegeven int jaire onss Heren dusent vyerhondert ende eyn des Sonnendages upten heiligen Palmdach.

Fol. 31v. en 32 zijn onbeschreven.

Fol. 32v. *Wilhelm van Broechusen beleend met het drost en hofmeesterampt en den Gelreschen weerd. St. Peters avond ad Cathedram* (21 *Febr.* 1402).

23 Februarij 1402.

Fol. 33. Nymegen confirmacie.

Wij Reynolt etc. doin kunt etc. dat wij onse hant gelaicht haven up dat heilge sacrament ende up dat heilge sacrament to den heilgen geswoeren haven dat wij die burgermeistere, schepene ende raide ende alle die gemeyne burgere unser stat van Nymegen in allen hoeren rechten, privilegien, brieven ende gewoenten halden soilen die sij havent van Roemsschen keyseren ende coningen ende van allen onsen vurvaeren, die hertougen van Gelren ende greve van Zutphen geweist, den Got genedich sij. In orkonde der wairheit alren desen saichen voerscreven haven wij onsen segel bij onser rechter wetenheit an deser brief doen hangen. Datum anno Domini MCCCC ende twe up sent Mathias aevent apostoli.

25 Februarij 1402.

Wij Reynolt etc. doen kunt etc. dat wij onser liever stat van Arnheym, burgermeistere, scepenen ende rade ende den gemeyne burgeren, die nu sijn off hernamails wesen soelen, bestedigen, vestigen ende gentzlichen confirment hebben alle hoer brieve, privilegien, carten ende alle hoere

gewoenten ende herkomen ende ewelick sonderlingen die sij hebben van hertzoge Willem, hertoge van Guylge ende van Gelre ende greve van Zutphen, onsen lieven broider ende van allen onsen voirvaren, die hertoigen ende greven van Gelre ende van Zutphen geweist hebben, den Got allen genedich sy ende geloyven in guden truwen mit onser sekerheit ende sweren ten heilgen die vaste, stede ende unverbrekelick te halden voer uns, onse erven ind nacomelingen erfflich ende ewelich ende in geyncherwys nyet dair wieder the doen, noch doen doen. Datum ut supra des Saterstaigen na sent Mathias dach apostoli.

Op den kant der acte staat: Arnhem.

27 Februarij 1402.

Wij R(eynolt) etc. doin kunt etc. dat wij onsen lieven gemeynen ridderen, kneichten, mannen ende dyenstmannen onser grascap van Zutphen gevestiget, gestediget ende geconfirmeirt hebben, vestigen, stedigen ende confirmeren, overmitz desen selven onsen brieve alle rechten, gewoenten, privilegien, hantvesten, brieve ende herkomen die sij gehait hebben ende hebben van onsen lieven herre ende vader ende van onsen lieven broider ende van allen hoeren voervaren, den Got allen genedich sij. Ende hebben hoen alle hoere punten voerscreven ende ywelic bij sonderlingen gesekert ende geloeft in guden truwen vaste, stede ende unverbrekelick te halden, sonder argelist. In orkunde der wairheit so hebben wij onsen segel mit onser rechter wetenheit an desen brief doen hangen. Datum ut supra feria secunda post Mathei apostoli.

Op den kant der acte staat: Riddere, knechte etc. des lands van Zutphen.

28 Februarij 1402.

Fol. 33v. Zutphen.

Wy R(eynolt) doen kunt etc. dat wij onser liever stait van Zutphen gevestiget, gestediget ende geconfirmiert hebben, vestigen, stedigen ende confirmieren, oevermitz desen selven onsen brieve alle rechte gewoenten, privilegien, hantvesten, brieve ende herkomen die sij gehaidt hebben ende hebben van onsen lieven here ende vader ende van onsen lieven broider ende van hoeren voirvaren, den Got allen genedich sij. Ende hebben onser stait voirscreven ende allen oeren burgeren ende ondersaeten, die nu sijn of her namails komen saelen, alle diese voirscreven puncten ende eyn yekelic bij sunderlingen gesekert ende geloeft in gueden truwen ende lyfflic ten heilgen geswoeren mit upgereckden vyngeren ende mit gestaefden eyden, vaste, stede ind unverbrekelic te halden ende doen te halden. Sunder eynich arglist. In orkunde etc. Int den jaeren voerscreven des nesten Dynxdaiges na sent Mathias dach.

28 Februarij 1402.

Wij R(eynolt) doen kunt etc. dat wij onsen lieve stait van Zutphenen ende die scepenen ende raide van Zutphenen of yemant van yn of van oeren burgeren ende ondersaeten tot desen dach toe gebroekelic off myss doen moegen hebben thegen ons ende onser hirlicheit quit, los ende ledich geschulden hebben ende quit schelden oevermitz desen brieve. Sonder alle argelist. Int den jaeren onss Herren dusent veirhondert end twe des Dynstaigs na Mathie apostoli.

Op den kant der acte staat: Zutphen.

Per dominum ducem, presentibus de consilio domino Henrico, domino de Ghemen,

milite, Frederico de Bronchorst, domino de Borclo, Giselberto de Bronchorst, primogenito de Batenburch et Theoderico de Wysch.

1 Maart 1402.

Wij R(eynolt) doin kunt etc. dat wij gesekert ende geloifft haven in guden truwen onser lieven stait ende burgeren van Lochgem, dat wij yn alle carten, privilegien, hantvesten ende brieve halden soilen die sij hebben und in allen hoeren rechten ende hoer alde goede gewoente die sij van alders hertoe gehait hebben van onsen lieven oeme, hertoge Edwart van Gelre, van hertoge Reynolt van Gelre, onsen alder vader ende van sijnen voervaren, den Got genedich moet werden, gelijck dat hoen dat hertoge Willem van Guylge etc., onse broidere, geconfirmeirt hadde na innehaldende oere brieve die sij dar uff hebben. Sonder argelist. In orkonde onss segels etc. Int den voerscreven jaeren des Goidestach na dem Sonnendage Oculi.

Op den kant der acte staat: Lochem.

2 Maart 1402.

Fol. 34. Doetinchem.

Wy R(eynolt) doin kunt etc. dat wij gesekert ende gesworen hebben ten heilgen onser liever stait van Dotynchem, dat wij hoen alle carten, privilegien, hantvesten ende brieve halden soilen die sij hebben ende in allen hoeren rechten ende oere goede ende gewoenten die sij van als hier toe gehadt hebben van onsen lieven gemynden broider, her Willem van Gelre ende van onsen lieven oem, hertoge Edewart van Gelre ende van hertoge Reynolt van Gelre, onse alder vader ende van synen voervaren, den Got genedich sy, sunder argelist. In orkunde onss siegels etc. Int jairen voerscreven na des Donredaiges na Mathei apostoli.

2 Maart 1402.

Wij R(eynolt) doin kunt etc. dat wij mit goeden beraide bij gutduncken onser vrunde ende raide ende mit onsen vrijen willen hebben gegeven ende gestedige, geven ende stedigen, onser liever stat van Doesboerch, oeren burgeren ende ondersaeten ende die mit hoen wonachtich sijn, alle die rechte, brieve, vrijheit ende goede gewoenten die onse lieve oeme, her Edwaert hertoge van Gelre ende hertoige Reynolt van Gelre, onsen alder vader ende sijnen voervaren, den Got allen genedich sij. Ende hebben gesekert ende ten heilgen geswoeren mit onsen lyfflike gestaffden eyde aen die vaste ende unverbrekelic te halden alle diese voerscreven rechte, vrijheit, brieve ende gewoenten ende die nyet te vermynre, noch doen te vermynren in gheyngherhande wysse. Urkonde onss segel int den jaeren na Goids gebuerde voerscreven des Donredages na Oculi.

Op den kant der acte staat: Doesborch.

2 Maart 1402.

Wij Reynolt etc. untbieden u onsen tolneren to Nymegen, to Tiel en tot Saltbomel ende ander alle onse tolleneren, so war die gesetten sijn, te water of te lande, die nu sijn of hernamails wesen soelen, dat gi onse burgere van Doesburch varen laet mit allen oeren rechten ende dair en boyven sij neit en besweert, want wij confirmeirt hebben mit onsen brieven. Alle alsuylke rechte als sij van unsme lieven oemen hertoge Edwaert van Gelre ende van hertoge Reynolt van Gelre, sijnen vader, den Got genedich sij, hebben, sonder argelist. In urkonde onss segels etc. Int den jaeren ons Heeren dusent veirhondert ende twee des Donrestag na den Sonnendage Oculi.

Op den kant der acte staat: Saltbomel.

4 Maart 1402.

Fol. 34v. Hattem.

Wij Reynolt etc. doin kunt etc. dat wij gevest ende geconfirmeirt hebben, stedigen ende confirmeiren, onsen scepenen ende den gemeynen burgeren van Hattem alle hoer privilegien ende hantvesten, brieve ende gewoenten, recht ende renten als sij van onsen alderen hebben ende to ons her tot desme daige an comen is gelike onse lieve ende gemynde broider, hertoge van Guylge etc., dem Got genaide, hoen die gestediget ende geconfirmeirt heeft. Ende hebben yn geloeft ende geloyven in guden truwen die vaste, stede ende unverbrekelic te halden. Sonder argelist. In orkonde ende vestenisse des hebben wij onsen segel an desen brief gehangen. Int den jaeren unss herren dusent veirhondert ende twe des Saterstaigs na dem Sonnendage Oculi.

14 Maart 1402.

Wij Renolt etc. doin kunt etc. dat want onse lieve gemeyne stat ende burgere van Goch ons gehuldt, gesworen ende untfangen hebben voer oeren gerechten erff geboren herre des gemeynen lands van Gelre ende van Zutphen. So hebben wij gesekert in guden truwen ende up den heiligen geswoeren onsen lieven gemeynen burgeren van onser stait voerscreven, die nu sijn of naemaels komen moigen, dat wij oen alle carten, privilegien, hantvesten ende brieve halden ende mede si in allen oren alden rechten, heerkomen ende allen den gewoenten die sij van onsen lieven gemynden broider, her Willem hertoge to Guylge ende to Gelre etc. ende van hertoge Reynolt van Gelre, unser alder vader ende van synen vurvaderen ende van hertoge Edwaert van Gelre, unsen oemen, den Got genedich sijn moeten, gehait hebben ende halden soilen ende laiten geschien bijnnen onser stait voerscreven ende up den lande also als onser stait ende ons landsrecht gelegen is. Sundert alle arglist.

In orkunde onss segels etc. Datum anno Domini M°CCCC ende twe des Dinstaig post Dominicam Judica.

Op den kant der acte staat: Goch.

16 Maart 1402.

Wij R(eynolt) etc. doen kunt allen luden dat want onse lieve gemeyne stait ind burgere van Venlo ons gehult ende geswoeren ende ontfangen hefft vur eynen gerechten erffhere des gemeynen landz van Gelre ende van Zutphenen. So hebben wij gesekert, geloefft yn gueden truwen ende ten heilgen geswoeren onsen gemeynen burgeren onser stait van Venlo voirscreven, die nu sijn of naemaels komen moigen, dat wij hoen alle karten, privilegien, hantfesten ende brieve ende mede in allen haeren alden rechten herkomen ende alder gewoenden dat sij ende die sij van onser alder vader hertoge Reynolt van Gelre ende greve van Zutphen ende van sijnen vurvaderen ende van hertoge Edwart van Gelren ende greve van Zutphen, onsen lieven oem ende van onsen lieven gemynden broider, heren Wilhelm hertouge van Gulich etc., den Got allen genedich sijn moet,
l. 35. tot hertoe gehat hebben halden soelen ende eynen eyckliken van hoeren burgeren schepen vonnisse laten te geschien alle onse lant doer en doin doin wanneer hoen des noit is ende te doin sal wesen, sonder sunder argelist. In orkonde onss segels van onsen rechten wetenheit an desen brief gehancgen. Gegheven int jaer onss herren dusent veirhondert ende twe des Donredages na dem Sonnendage Judica in der vasten.

Op den kant der acte staat: Venlo.

17 Maart 1402.

Wij R(eynolt), van der genaden Goitz hertoge van Guylich ende van Gelre ende greve van Zutphenen, doin kunt etc. dat wij vur ons ende vur onse erfgenamen ende nacomelinge confermeirt ende gestedigt hebben, confirmeren ind stedigen, mit desen openen brieve onser liever stait van Ruremunde alle yre karten, privilegien, hantvesten ende brieve ende alle oere goede aldere gewoenten, recht ende herkomen te halden sunder eynich wederseggen, so wie sij die gehaidt ende herbracht hebben. Ende hertoge Edward van Gelre, hertoge Reynolt, sijnen vader ende alle hoer voervaderen ende van hertoge R(eynolt), sijnen broider ende van onsen lieven gemynden broider, her Willem hertoge van Gulich etc., dien Got allen genedich sij, uytgescheiden onse monten ende weselen unss te behalden. Also as onse voirvaderen die gehaidt ende herbraicht hebben ende voirt den toll tot Moldyck daer onse stait van Ruremunde nyet me getien noch vertollen en sal danne onse ander stede Nymegen, Arnheym ende Zutphenen. Vort so soellen wij hoen alle onrecht toelle afflegen. Ouch soellen wij onzer stait van Ruremunde alle hoere burgere ende alremallich bynnen der stait vunnisse, scepenenordel ende manneurdel doin ende laeten geschiene tot allen tyden as yn des noit is ende onsen burgeren van Ruremunde buten der stait recht vonnisse, scepenenordel ende manneordel doen ende laten geschiene tot allen tijden als yn des noit is also als onser stait ende onss landes recht gelegen is. Vort geloyven wij voer uns, onse erven ende nacomelingen dat wij onse stait van Ruremunde nummerme gescheiden noch gedeilen en soilen van ons noch van onsen steden als Nymegen, Arnheym ende Zutphenen in gheyngerwijs. Alle dese voerscreven puntten ende geloifden ende ytlich punt sunderlichen hebben wij hertoge voerscreven onser stait van den burgeren voerscreven gesekert ende geloifft yn gueden truwen ende then

heilgen geswoeren mit gestaeffden eyden hande lyfflicke up die heilge gelaicht voer uns, onse erven ind nacomelinge tot ewigen daigen thoe vaste, stede ende unverbrekelic te halden ende nummerme dair weder te doin noch laeten geschiene noch behendicheit noch argelist dat yn to keren noch laeten keren in eyncherwijs. In urkunde ende stedicheit des hebben wij onsen segel an desen brief doen hancgen. Gegeven M°CCCC ende twe des Vrydages na dem Sonnendage Judica.

Op den kant der acte staat: Ruremunde.

17 Maart 1402.

ol. 35v. Ruremunde.

Wij Reynolt etc. doin kunt ende kenlic allen luden dat wij gesekert ende geloeft hebben, sekeren ende geloyven, in gueden truwen voer uns, onse erven ende nacomelinge onser lliever stait van Ruremunde dat wij sij loesen, quyten ende schaidlois halden ind maken soilen van alre scholt up allen den steden dair sij verbunden steynt ende geloeft hebben voer unse voervaderen .die hertoge van Gelre so wie ende wa sij sich verbynden ende geloifft hebben. Sonder argliss. In orkonde ende stedicheit des hebben wij onsen segel an desen brief doen hancgen. Datum ut supra.

17 Maart 1402.

Wij R(eynolt) dun kunt etc. dat want onse lieve stait ind burgere van Erkelentz ons gehuldt ende ontfangen hebben voer hoeren ind eynen rechten erffheer des gemeynen lantds des hertochryx van Gelre ende grascap van Zutphenen. So have wie gesichert ind geloifft in gueden truwen ind ten heilgen geswoeren onsen gemeynen burgeren onser stait voirscreven die nu synt ende hernamails wesen soilen datt wij hoen alle carten, privilegien, hantvesten ende brieve die sij haint off gehait haint ind dairtho sy yn allen

hoeren alden rechten, herkomen ende alder gewoenten die sij van onsen alder vader, hertoige R(eynolt) van Gelre ende van sijnen voirvaderen ende van hertoge Edewart van Gelre, onsen lieven oem ende van onsen lieven gemynden broider, hertoge Willem hertoge van Gulich etc., den Got genedich sy, tot hertoe gehaidt haint, halden soilen ende dat wij eynen ykeligen van hoeren burgeren schepenvonnisse soilen laten geschiene alle onse lant doir ende doin doin wanner hoen des noit ind des te doin were. Ent want waile vernomen ende bevunden haven dat onse stait ind burgere voerscreven hoere privilegien, hantvesten ende brieve als voerscreven sijnt mit ongevalle verloren haint bij onss lieven oemen tijden hertoge Edewardts van Gelre, dien Got genade, ynder tijde doe onse swager, der greve van der Marcken ende onse neve, die here van Blanckenheim, mit hoeren hulperen vyande wairen onss lieven oemen voirscreven ende hoen hoer stat aff wonnen. Dat willen wij dat yn gheyn onstade en doe ende geven ende confirmeren hoen alle alsulke brieve, privilegien ende rechte ende herkomen als sij van onsen alden vader ende bij sijnen voirvaderen voirscreven ende van onsen (oem), hertogen Eedwart ende van onsen lieven gemynden broider, hertoge W(illem) voirscreven, den Got genedich sij, bijnnen off buten brieve tot desen dach to gehadt haint. Ende geloyven onser stait voirscreven ende burgeren, die nu sijn of hernamails werden soilen, voir ons, onse erven ende nacomelingen heere voirscreven rechte vaste, stede ende unverbreclich te halden. Ind dat wider nyet te doin, sonder argelist. Gegeven M°CCCC ende twe up sent Gertrudendach.

Op den kant der acte staat: Erclentz.

5 Maart 1402.

Fol. 36. Elborch.

Wij Reynolt, van der genaden Goitz hertoge van Gulich

ende van Gelre ende greve van Zutphen, doen kunt ende kenlich allen luden dat wij geconfirmert ende bestediget hebben, confirmeren ende bestedigen, oevermitz diesen openen brieve onser liever stait, burgeren ende gemeynten van der Elborch alle alsulke brieve, karten, previlegien ende goede alde gewoenten als sij hebben van hertoge Edwart van Gelre, onsen lieven oem ende van hertoge Reynolt, sijnen vader, van onsen lieven gemynden broider, hertoge Willem van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen ende sijnen voirvaderen, den Got genedich sij ende geloyven in goeden truwen voir ons ende voer onse erven onser liever stat, burgeren ende gemeynten van der Elborch voirscreven die voerscreven brieve, karten, privilegien ende goede alde gewoenten, vaste, stede ende overbrekelic the halden ende te doin hauden, sonder alle argelist. In orkunde onss siegels dat wij an diesen brief hebben doen hancgen int den jaeren onss herren dusent veirhundert ende twe op den Sonnendach in den vasten als man synget Letaere Jherusulem.

5 Maart 1402.

Wie Reynoilt etc. doen kunt allen luden mit diesen openen brieve dat want onse lieve gemynde broider hern Wilhelm, wilne hertoge van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, dein Got genade, onser stat van der Elborch ende hoeren burgeren, die nu sijn of naemaels sijn moegen dair ynne wonnede, geloeft heft, dat sij neit betymmert noch beslost en soelen werden bynnen eynre mylen weges van onser stait voirscreven. Ende voirt want onse lieve gemynde broider voirscreven, selicher gedaichte, dier selver onser stait ende burgeren voirscreven gegont ende georloeft heft, dat sij hoer voerscreven stait op eyne ander stede setten moichten, darrumb die selve onse lieve gemynde broider, selicher gedaichte, hoen hoere vrijheit vermeret ende verlencget heeft na innehalt der brieve die unse lieve gemynde

broider darop gegeven ende besiegelt heeft. So bekennen wij mit diesme selven brieve dat wij geloeft hebben ende geloyven voer uns, onse erven ende nacomelingen dat onse stait van der Elborch ende hoer burgeren voirscreven, die nu sijn of namails wesen moigen dair yn wonende, dat sij noit betymmert noch besloest en soilen werden bijnnen eynre mylen weges van onser stait voirscreven, want onse gemynde broidere vurscreven onser stat voirscreven gegont ende georloeft heft, dat sy die selve unse stait op eyne ander stait setten moichten mit alsulken privilegien als die selve onse lieve gemynde broider, selicher gedaichte, hoen dairtho gegeven heeft mit sijnen besiegelden brieve. So bekennen wij dat wij geconfirmeirt ende bestediget hebben,
Fol. 36v. confirmeren ende bestedigen, mit diesme selven onsen brieve onser liever stait ende burgeren van der Elborch voerscreven, diese voerscreven privilegen, punten ende saken voirscreven die tho hebben ende te hauden ende te gebrucken in alle der meissen als unse lieve gemynde broider, dein Got ommerme genade, hoen die gegeven ende mit sijnen brieven verleent heeft. In urkonde onss segels mit onser reichter wetenheit an desen brief gehangen. Gegeven int jaer onss herren dusent veyrhondert ende twe up den Sonnendach Letaere Jherusalem in der vasten.

Op den kant der acte staat: Elborch.

5 Maart 1402.

Wij Reynoilt etc. doen kunt allen luden mit diesme openen brieve dat wij mit vrijen willen, mit ganssen berade den wij darup gehadt hebben gegeven hebben ende geven den bescheidenen luden den scepenen ende rayt den gemeynen burgeren ende ondersaetten onser stait van Herderwijc, die nu ter tijt syn oft hier namails coemen moegen, all hoer alde privilegien, carten, reichte, gewoenten ende

vryheit als sij die van onsen voirvaderen hertogen ende greven van Gelre hebben, wilke privilegien, rechten, gewoenten ende vrijheit wij vuer gezekert ende na geswoeren hebben den voerscreven schepenen ende raide, burgeren ende ondersaetten ende nacomelingen onser stait van Herdewijc vuergenoemt te hauden, te voldoen ende in gheynen saken te quaden off te vermunre, sonder alle argelist. Ende umen datt wir willen dat alle dese voirscreven vuerwerden den voirscreven scepenen ende rait, burgeren, ondersaeten ende nacomelingen onser stat van Herderwijc voerscreven vaste ende stede soilen blijven, so hebben wij bi onser gerechter wetenheit onse siegel an diesen brief doen hancgen. Gegeven int jaeren onser herren dusent veyrhondert ende twe des Sonnendaiges up Letaere.

Op den kant der acte staat: Herderwijck.

8 Maart 1402.

Wij Reynolt etc. doin kunt ende bekennen dat wij gegeven hebben ende geven overmitz desen apenen brieve onser liever stait ende burgeren van Tiell all recht dat sij hebben ende geheit hebben van onsen lieven oem, hertoge Edwaert van Gelre ende van onsen lieven gemynden broider, hertoigen Willem van Gulich ende van Gelre, den Got allen genedich sy, confeirmeren hoen voer ons ende voer onse erven alle rechte, brieve, karten, privilegien ende alle goide alde gewoenten die sij hebben van onsen lieven oem, hertoge Edwart van Gelre voirscreven ende van onsen lieven gemynden broider, hertoige Willem van Gulich ende van Gelre voirscreven, die vaste, stede ende unverbrucklick te halden ende te doin halden, sonder argelist, utgenoymen dat sij bynnen hoere stait ende vryheit geyne gilden holden noch hebben en soilen then were mit onsen willen ende onser erven, sonder argelist. In orkunde unss siegels. Anno

domini MCCCC secundo feria quarta post Letaere Jherusalem.

Op den kant der acte staat: Tyele.

In simili forma copie predicte habent incole harum duarum villarum Beesde et Rynoye litteram confirmationis.

9 Maart 1402.

Fol. 37. Wij Reynolt, bider genaden Goitz hertoge van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphenen, doin kunt allen luden mit desen apenen brieve ende bekennen dat wij onsen gemeynen ridderen, knechten ende goiden luden onser lande van Bomelreweerde ende Tielreweerde gevestiget, gestedicht ende confirmeert hebben, vestigen, stedigen ende confirmeren, oevermits desen apenen brieve alle privilegien, karten ende hantvesten die sij hebben van onsen lieven oem, hertoge Edwart van Gelre ende van hertoge Reynolt, sijnen vader, van sijnen alderen ende vorvaderen ende van selicher gedaichten onsen lieven gemynden broider, hertoge Willem van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, den Got allen genedich sij. Ende sekeren ende geloyven in guden truwen voer ons, onse erven ende nacomelinge die vaste, stede ende unverbruclick te halden, sonder argelist, uysgescheiden doch alsullich dyckrecht as onse lieve gemynde broider, selicher gedaichte voerscreven, onsen goeden luden yn Tielrewerde wonaftich sijn, gegeven heeft dair an behaltlich onss eyds. In orkonde deser saken voerscreven hebben wij onse segell an desen brieff doin hangen. Gegeven int jair onss herren dusent veyrhondert ende twe des Donredages na dem Sondage Letare Jherusalem ynder vasten.

Op den kant der acte staat. Ista littera cuius copia hic habetur non est sigillata.

9 Maart 1402.

Wij Reynolt etc. doen kunt ende kenlich allen luden dat wij onser liever stait ende burgeren van Zautboemel gevesticht, gestedicht ende confirmeert hebben, vestigen, stedigen ende confirmeren, oevermits desen openen brief alle privelegien, karten ende hantvesten die sij hebben van onsen lieven oem, hertoge Edwaert van Gelre ende van hertoge Reynolt, sijnen vader, van sijnen alderen ende voirvaderen ende van selicher gedachte onsen lieven gemynden broider, hertoge Willem van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, den Got allen genedich sij. Ende daertho alle goide, alle gewoenten ende herkomen die sij dairaff hiertoe gebroicht hebben. Ende sekeren ende geloyven in guden truwen voer ons ende onse nacomelingen die vaste, stede ende unverbrucklic the halden, sonder alle argeliste. In orkonde onss siegels dat wij an desen brief hebben doen hancgen. Gegheven in den jaer onss herren dusent verhondert ende twe des Donrestag in der vasten na dem Sondaige Letare Jherusalem.

Op den kant der acte staat: Zaltbomel.

Per dominum ducem, presentibus de consilio Heinrico domino de Ghemen, Johan Schelart de Obbendorp, Roberto de Apelteren, militibus, nobili Frederico de Bronchorst, domino de Borclo, Theoderico de Wysche et Arnoldo Pyeck, reddituario, armigeri.

11 Maart 1402.

Fol. 37v. Grave.

Wij Reynolt etc. doen kunt allen luden mit desen openen brieve ende bekennen voer uns ende onse erven ende nacomelingen dat wij gesekert ende geloift hebben, sekeren ende geloyven, in gueden truwen oevermitz desen brief dat

wij onse stait ende alle onse burgere van den Grave halden soilen yn allen den rechten ende vriheiden, dair sij die here van Cuyck wilner onse voirvaren ende onse nycht Johanna wilner Wenmairs doichter herren van Kuyc was yn gehalden hebben ende voirt yn allen hoeren hercomen, beheltlich onser rechten ende hirlicheide te Grave. Ende alle alsoelke privilegien, brieve ende vriheiden als die selve onse voirvaren herren van Kuyc dier voirscreven stat van den Grave gegeven hebben, die geven, bestedigen ende confirmeren wij yn oick voir ons ende voir onse erffgenamen ende nacomelinge. Weirt oick sake, dat onse stait ende burgeren van den Grave eynich brieve van privilegien ende vriheiden hebben, die yn die here ende vrouwen van Kuyc hier voertijds gegeven hedden, die van alderen off van eynchen anderen angevalle gegait of gekrenckt weren die willen wij dat daromme te mynre maicht niet en soilen sijn. Mer wij willen ende soelen hoen halden yn allen manieren gelijch off sij ongemaent weeren ende soelke brieve ende privilegien als sij van onsen voirvaderen hedden als dat sij tolvrij varen soilen te water of ende te lande doir alle onse lande die wij nu hedden of hernamails gecrigen mogen. Die selve brieve geloyven wy yn oich te halden in allen punten als die geleigen synt. Alle argeliste hier yn uytgeseget. Ende deser saken voirscreven tot orkunde hebben wij hertoge van Gelre, Gulich ende van Gelre voirscreven onse segel bij onser rechter wetenheit doen hangen an desen apenen brieve die gegeven waert in den jaeren onss herren dusent veyrhondert ende twe des Satersdage na Letare Jherusalem.

28 Maart 1402.

Wir Reynolt etc. doin kont etc. dat wir van unsen sunderlingen gunsten ind gnaden mit unsen guden vryen willen und waill besonnen vurraide umb sunderlinger liefden ind gonsten willen die wir haven zu den eerberen burgermeisteren,

sceffen, raide ind gantzer gemeynde unser stat van Duren, denselven burgermeistere, scheffen, raide ind gantzer ghemeynden van Duren ind yren erven ind nacomelingen van unsen genaden confirmiert ind bestedicht hain, bestedigen ind confirmiren, mit diesen untgaenwerdigen brieve vur uns ind voir unsen erven ind nacomelingen alle alsulche privilegien ind alrekunne brieve, so wackunne die sijn mugen beyde alde ind nuwe, die die vurscreven burgermeistere, scheffenre, rait ind gemeynde unser stat van Duren van allen unsen vurvaideren seligen vur ind nae erworven ind gekregen haint ind hain geloyft ind geloyve in guden truwen mit diesen selven brieve den vurgenumde burgermeistere, scheffenre, raide ind gemeynden unser stat van Duren alle die vurscreven privilegien ind brieve vaste, stede ind onverbrekelich zu halden ind sy dae an nyet zu hynderen noch zu verkorren zu kroiden zu verkurten noch zu hynderen doin, nu noch hier naemails in ennigerleywijs, sonder ennigerkunne argelist. Ind des zu urkunde hain wir hertzouge vurgenumt unsen segel mit unsen reichten wissen ind willen an diesen effenen brieve doin hangen. Ind dit hebben mere gesegelt van geheisse mijns herren vurgenumt her Werner van Meroide ind her Engelbert Nijt van Birgel, erfmarsschalck, riddere. Gegeven in den jaeren unss herren dusent IIIIc ind twe des neisten Dinxdages na dem heiligen Paeschdach.

Op den kant der acte staat: Duren.

13 December 1402.

Fol. 38. Reynalt van Coevoerden.

Wij Reynalt etc. doin kont etc. ende bekennen dat ons Reynalt van Covorden, onse lieve neve, yn onsen kentlichen nutte ende orber van rechter truwe goitliche geleent heeft an goiden guldenen paymente XVM goide alde guldene

scilde, goit van golde ende gerecht van gewichte, munten des keysers van Romen ende des coninx van Francrijche, die wy Reynalt unsen neven voirscreven ende sijnen erven voir ons, voir onsen erven ende nacomelingen gelaift hebben ende gelaven yn goiden truwen an anderen goiden guldenen payment dien voirscreven scilden gelike goit te betalen ende weder te gheven van nu opten heiligen Cristdach neestkomende aver twee jairen ende die ter Borgh op Derichs of Henrics huyss, herren van Wisse, yn eyn van dessen tween yn syn seker behalt te leveren, dairvoir wij Reynalde, onsen neven voirscreven, onse goide guldene pande ende cleynoet versat hebben, gedain ende avergelevert die gewerdicht ende goit sijn voir XXV^{M} alde goide guldene scilde der munten voirscreven. Ende omme deser voirscreven truwen ende gunsten willen ons mit deser voirscreven summen alden scilden bewesen ende gedain so soilen wij ende onse erven Reynalde onsen neven voirscreven ende sijnen erven dair omme gheven van nu opten heiligen Cristdach aver eyn jairen dusent alde scilde der munten voirscreven ende dair na aver eyn jaire opten heiligen Cristdach dusent alde scilde derselver munten, die wij Reynalt onsen neven voirscreven bewesen hebben ende bewijsen op die voirscreven twee termijne te heffen ende op te boiren uyt onsen tolle tot Lobede van onsen tolner aldair yndertijt. Ende als dese voirscreven twee jairen der termyne Cristmisse voirscreven geleden sijn ende of Reynolt, onse neve voirscreven of sijne erven alsdan, syns voirscreven geltz nyet langer wachten noch oich onser pande ende çleynoet voirscreven nyet langer halden en wolde so sall Reynalt voirscreven of sijne erven soilen ons of onsen erven dat eyn halff jaire te voerens laten weten tot Rosendale mit sijnen apenen besegelden brieven ende voir dat selve halve jaire soilen wy hem dan gheven uyt onsen tolle tot Lobede voirscreven V^{c} alde scilde der munten voirscreven ende of wij of onse erven

ende nacomelingen bynnen dien selven halven jaire of bynnen virtinnachten dair na onbevangen Reynalt voirscreven of sijnen erven des voirscreven geltz nyet en betailden noch oich bynnen der tijt onse pande ende cleynoet voirscreven nyet en loisden so mach Reynalt voirscreven of syne erven die selve onse pande ende cleynoot verkoipen, versetten ende sijnen willen dair mede doin tot hoeren nutte ende besten sonder onsen of onser erven krot, toern of ernsten moit ende sunder eynich argh, krot of hynder dair omme an sy te kieren of te geschien laten yn eynigerwys. Alle dese vurscreven punte ende eyn ygelich sunderlinge hebben wij hertoge voirscreven gelaift ende gelaven yn goiden truwen Reynalt voirscreven ende sijnen erven vast, stede ende onverbreclich te halden ende te doin halden, sonder argelist. Ende hebben des te orkunde onsen segelen etc. Ende want
ol. 38v. wij Uden die Boesen, onsen oversten rentmeister nu ter tijt, alle onse tolle yn sijne hande gesat ende bebrieft hebben, so hebben wij hem bevalen dat he dese voirscreven saken believe ende mit sijnen willen syn. Ende ich Ude die Boese voirscreven bekenne dat dese voirscreven saken mit mynen willen geschiet syn ende mij die lief sijn, ende ich hebbe dairomme mijn segell an desen brieff beneden gehangen. (Ende omme die meerre vestenisse deser punten ende saken voirscreven hebben wij hertoge voirscreven gebeden ende bidden onse goide vriende die burgermeistere, schepene ende rayt van onsen vyer hoeftsteden mit namen Nymegen, Ruremunde, Zutphen ende Arnhem, dat sy dese voirscreven saken mit ons besegelen willen hoere segele an desen brieff mit ons te hangen. Ende wij burgermeistere, schepene ende rayt dier vyer stede Nymegen, Rurmunde, Zutphen ende Arnhem voirscreven bekennen dat wij omme beden willen onss lieven genedigen heren voirscreven gedain hebben ende onse segele an desen brieff gehangen yn kennisse aller saken ende punten voirscreven). Gegeven anno

Domini MCCC [1]) secunda feria quarta festo beate Lucie virginis.

Wat tusschen haakjes staat is in de acte doorgehaald.

[1]) Schrijffout voor 1400.

13 December 1402.

Ich Reynolt van Covorden doe kont etc. ende bekenne dat ich omme sunderlinge liefde ende gunstliche truwe ende begeerlicher beden willen des durchluchtigen ende hogeboirnen fursten hern Reynalts, hertogen van Gulich ende van Gelre ende greven van Zutphen, myns lieven genedigen heren, sijnre vriende van synen raide ende sunderlinge by goitduncken mijnre oemen ende maige dien selven mijnen alreliefsten ende genedichsten heren yn syne kenliche not ende orber geleent hebbe ende goitliche avergelevert an goiden guldenen paymente XV[M] alde goide guldene scilde, goit van golde ende gerecht van gewichte, van munte des keysers van Romen ende des conings van Vrancrijche die die selve myne genedige here my ende myne erven gelaift heeft te betalen van nu en neesten Cristdage komende voirt aver twee jairen. Ende want myne lieve genedige here voirscreven mij mynrer voirscreven summen alder goiden guldenrer scilden wisse gemaict heeft ende mij dair voir sijne goide guldenen pande ende cleynoet versat ende avergelevert heeft, gelych die cedelen die mijne genedige here voirscreven ende ich dair af hebben mit sijnren gnaiden segell ende dien mijnen besegelt ynenhalden ende begripen. Welke pande ende cleynoet voirscreven gewerdicht ende goit sijn voir XXV[M] alde gulden schilde der munten voirscreven. So bekenne
Fol. 39. ich voir mij ende mijne erven dat ich mynen lieven genedigen herren voirgenoemt ende synen erven ende nacomelingen dese voirscreven pande, groit ende kleyn van stucke, te stucke sall onvermynre weder avergheven, averleveren,

wederdoin ende wederbrengen ther Borgh yn eyn van den tween huysen Derix of Henrix, heren van Wissche, yn seker ende gewisse behalt myns genedigen herren voirscreven so wair yn desen tween huyseren eyn sijne gnaiden liefste willen, also verre als myne genedige here voirscreven of sijne erven ende nacomelingen mij of mijnen erven betailt die XVM alde goide guldenen scilde van nu en heiligen Cristdage komende. Voirt aver derdehalve jaire ende virthiennachten dair na onbevangen (ende mitten IIIM alden goiden guldenen scilden mij van synren gnaiden wegen omme des voirscreven geltz willen bynnen deser voirscreven tijt the gheven), na beloip der tijt mij dair af geboirende. Ende baven dese voirscreven summe alden scilde so en soilen dese voirscreven pande ende cleynoet van mij noch van mynen erven noch van nymant anders besweert noch bekommert werden dair mede die bynen deser voirscreven tijt belastiget moichten werden yn eynigerwys ende ich sall als dan mynen genedigen heren voirscreven ende sijnen erven ende nacomelingen sijnen brief dien mij sijnen gnaiden dair af besegelt gegeven hebben therstont wedergheven ende averleveren mytten voirscreven sijnen panden. Ende want mede gevurwert is yn mijns lieven genedigen heren brieve mij dair af gegeven oft sake were dat mij dit voirscreven gelt bynnen deser voirscreven tyt nyet betailt en wurde als voirscreven steet, dat ich ende mijne erven alsdan onse beste doin moichten mitten panden ende cleynoet vurscreven buten mijns genedigen heren of synren erven krot ende toirn, so bekenne ich voir mij ende mijne erven dat oft sake were dat dat geschege dat als dan mijne genedige here voirscreven, sijne erven ende nacomelingen van den voirscreven summen alder scilden ende mede van allen gelofnissen ende ansprake dair af sall ende soilen loss, ledich ende quyt syn van mij ende myne erven. Alle dese voirscreven saken ende punten hebbe ich Reynalt van Covorden voirscreven voir mij ende

mijnen erven gelaift ende gelaven yn goiden truwen bij mynren eren mynen genedigen heren voirscreven ende synen erven ende nacomelingen vaste, stede ende onverbreclich te halden ende te voldoin, sonder eynigerhande argelist. In orkonde etc. Gegeven ut supra.

Op den kant der acte staat: Rynart van Coevoerden.

Wat tusschen haakjes staat is in de acte doorgehaald.

13 Mei 1404.

Fol. 39v. Wij Reynalt etc. als eyn saickwarlt ende wij Heymeric van Drueten, nu ther tyt lantdroissait van Gulich, Derich van Vlodorp, huyssmarschalck mijns lieven genedigen herren vurscreven en Heinric van der Meele, rentmeister des lantz van Gulich op dese tyt, als goide gehoirsame burgen, doin kunt allen luden mit diesen apenen brieve ende bekennen dat wij schuldich sijn van gerechter witliker schult Rolant van Odendorp, rentmeister nu ther tijt der stat van Colne ende synen erven off helder dis briefs mit synen willen, IIIc ende XIII goide swaere Rynssche guldene ende VII Coelssche pennynge als van wijnen, die vurscreven summe swaere Rynssche guldenne en Coelssche penninge wij hertoge en burgen vurgenoemt gelaift hebben ende gelaven in goiden truwen Roelant van Odendorpe ende synen erven vurscreven off helder dis brief mit sijnen willen wall the betailen op sente Remeyssdage des heiligen busschops neestkomende na datum dis briefs. Ende wert saike dat der betailinge als vurscreven steet nyet en geschege so hebben wij drie burgen vurscreven gelaift in goiden truwen dat wij als dan tot maningen Rolants van Odendorp, synren erven off helder dis briefs mit sijnen willen of hoere seker boiden soilen inkomen tot Colne in die stat off eyn yechlich van ons mach eynen goiden man mit twen perden voir hem tot Colne in die stat in leystinge senden, aldair the ligen

ende te leisten als eirsame lude ende gaste the leisten plegent ende van dair nyet the komen noch te leysten noch oich leistens ophalden meynigerwijs Rolant vurscreven of synen erven of helder dis briefs mit sijnen willen ende sij eirst wall betailt die summe van IIIc ende XIII swaere Rynssche guldenne ende VII Colssche penninge vurscreven ende onsselve an den werdt ende uter herbergen gequyt ende voirt wall betailt alle kost ende badeloin dat dairup gegangen were tot bescheideliker rekeningen, sonder eynigerhande argelist ende geverde. Ende wij hertoge voirscreven gelaven in goiden trouwen voir ons, onse erven ende nacomelingen Heymeric, Derich ende Heinric, onse burgere voirscreven ende hoere erven, van der voirscreven geloffnissen ende burchtuchten walle te quyten ende schadelois te halden ende te maiken, sonder argelist. Ende wij hertoge hebben des te orkunde onse siegel te voirens als eyn principael saickwalt ende wij burgen vurscreven na hebben des in vestenisse aller geloefften vurscreven onse segelle an desen brief doin hangen ende hangen. Datum MCCCCIIIIo des Dinxdages up sente Servaes dach.

Op den kant der acte staat: Rolant van Odendorp.

1 October 1403.

Fol. 40. Geerde Buck, praest tot sente Johanne tot Osenbrugge, Johan ende Dyetharde, gebruederen.

Wij Reynalt, bider gnaiden Gaidz hertoge van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, doin kont allen luden mit desen apenen brieve unde bekennen dat wij voir ons, voir onse erven unde nacomelingen sculdich sijn van rechter schult hern Gerde Bueke, oeren erven ofte heldere desses brieves, vyerdusent swaere Rynssche guldene, die goet syn van golde und swair genoech van gewichte op der

wissele to Munster, die wij dien voirscreven broideren und oeren erven ofte heldere desses brieves tot oeren willen gesekert und gelaeft hebben yn goeden truwen wall te betailen op sunte Michiels dagh die neesten tokomende is na gifte desses briefs. Ende oft sake were dat wij des nyet en deden so soilen wij opten voirscreven dach ungemaent twee goide manne mit vyer peerden voir ons tot Munster yn die stat senden yn eyne gemeyne herberge und leisten dair ynne und ut der herberge und leistinge nynewys te scheidene wy en hebben hem desse voirscreven summe goldes deger und alle und wall betailt onvertaiget als voirscreven is und gheven hem den tijns na versletener tijt. Und wij Frederich van Bronchorst, here tot Borcloe, Henrich, here van Ghemen, Willem, here van Syntsich, Arndt, here van Leyenbergh, Johan Schelart van Obbendorpe, Robbert van Apelteren, Henrich van Apelteren, Gherit van Vlodorpe, Johan van Rossem, riddere, Gijsbert soen tot Batenborgh, here tot Anholt, Derich, here van Wissche, Henrich, here van Wissche, Reynalt, here tot Covorden, Herman van Mekeren und Ude die Boese, knaipen, bekennen mit dessen selven brieve oft sake were dat desse voirscreven IIII^{M} Rijnssche guldene hern Gerde, dien proeveste van sente Johan to Osenbrugge, Johan und Dyetharde, broideren, geheiten Bucke, oeren erven ofte heldere desses brieves voirscreven upten voirscreven sunte Michaelis dagh na gifte desses briefs nycht betailt en wurden. So hebben wij voir ons ende onse erven als samen saeckwolden gelaeft und gelaven yn guden truwen und hebben dairna gesworen mit unsen lyfflichen upgerichten vyngeren recht stavedes eydes over den heiligen opten voirscreven sunte Michiels dach nu alreneesten komende na gifte desses brieves tot Munster voirscreven yn to rijdene yn eyne gemeyne herberge und leisten dair yn und ut der herberge und leistinge nynewys te scheydene wy en hebben hem desse voirscreven

summe goldes deger und alle und wall betailt onvertaiget als voirscreven is. Oeck en moigen wy dessen brieff nergent
ol. 40v. mede ledigen noch loesen dan mit desser voirscreven summe goldes und die to betalene als voirscreven is. Wert oick dat onser saickwolden voirgenoemt eynich verstorve eyr desse voirscreven betalinge geschege so vake als dat geschege, so soilen wij levendigen eynen also goiden man yn des doiden stede setten unvertaiget und ungemaent bynnen den yrsten virtynnaehten dair na dat uns des doeden doet yrst witlich wert, und die sall loeven und sweren yn synen sunderlingen brieve alle desse stucke und artikele die desse hovetbrieff utwyset und ynnehelt te holdene also die verstorvene solde gedain hebben und desse selve hovetbrieff sol dairomme by synren vullen macht blijven. Oick so bekennen wij alle voirgenoemden oft sake were dat onser wellich nycht en dede eder nycht en hielde also desse brieff verwijset unser myn eder meer so soilen wij anderen und willet voir den holden gelikerwijs also voir ons selven. Voirt so bekennen wij hertoige voirgenoemt dat wij gesekert ende gelaift hebben yn goiden truwen voir ons, voir onse erven und nacomelingen onse voirscreven saickwalden ende medegelavere und hoere erven van der voirscreven gelaiften die sij voir ons als voirscreven is gelaift ende gedain hebben ende mede van allen kost ende schaide die sij ende hoere erven dair af hedden ende leden of krygen of lyden moichten yn eynigerwys wall te quyten, te ontheven ende schadelois te holden, sonder eyniger kunne argelist. In orkunde alle desser saiken, punten ende vurwerden voirscreven so hebben wij hertoge voirgenoemt te voirens ende wij saickwolden so wy hir voirscreven stain mit namen ende tonamen onse segele an dessen brieff doin hangen ende hangen. Gegeven an den jairen unss heren dusent virhondert ende drie op sente Remigiusdach des bisschops.

1403.

Fol. 41. Dederich Molner van Altrappen.

Wij Reynalt etc. doin kunt etc. ind bekennen vur ons, unse erven ind nacomelingen dat wir bij raide ind guetduncken unser vrunde Dederich dem Moelner van Altrappen, Ailken synre eligen wyve ind yren erven, tzo erffpaichte uyssgedain ind gegeven haven unsen hoff zu Altrappen mit dem artlande ind eyme cleynen beynde darin gehoerende so wie die hoff den sy van nuwes tzymmeren ind buwen soilen alda mit synen zobehoeren geleigen is as vur eyne erffliche jairgulde, zo wissen viertzich maldere roggen Aldenhoyver maissen, die sy off yre erven uns off unsen erven erfflich alle jaire betzailen ind lieveren soilen sunder eynich beschutnisse da ynne zo haven bynnen unse stat zu Guylge unsme koirenmeister alda zer zyt, up sente Remeyssdach des heiligen confessoirs off bynnen viertziennachten dar na neest volgende unbevangen ind umbee dat wir off unse erven betzalingen ind leveringen der viertzich maldere roggen up den termyn vurscreven yetlichs jairss die sichere syn. So haint uns die vurscreven Dederich ind Ailka, syn wijff, as vur sich ind yre erven dat vur zo underpande gesat ind verbunden alsulche vonff morgen lantz unbesweert als sy liggende havet an eyme stucke by Altrappen oever dye ynde geheissen in den Nedervelde bij lande Wilhems van Gusten, zo eynre syden ind vort by lande Gerartz Spyer, zer andere syden. Ind dat in dieser maissen ind voigen wert saiche dat Dederich, Ailka, sijn wyff off yre erven vurscreven, eynichs jairss an betzailingen ind lieveringen der viertzich maldere roggen up die vurscreven tzyt id were in deyle off in all versumelich wurden ind nyet en betzailden as vurscreven is also dat eyn paicht all off in deyle den anderen ervolgede dat als dan die vurscreven unse hoff zu Altrappen mit allen synen zobehoeren vurscreven mit alre besseringen van buwe off van tzymme-

ringen ind dat zo die vuonff morgen lantz unse underpant
ol. 41v. vurscreven an uns off an unse erven gentzelich ind zo maile loss, ledich komen ind ervallen syn, sunder eynicher kunne wederspraiche off vorworde int sunder alle argeliste, dis zu urkunde gantzer vaster ewelicher stedicheit hain wir unse siegell vur uns ind unse erven mit unse reichter wiste ind willen an diesen brieff doin hancgen, die gegeven wart in den jaeren unss herren M°CCCC° ind drij.

18 Maart 1404.

Wij Reynalt, bider genaden Gaits hertoige van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, doen kont allen luden soe als wij tot ons geloest hebben van Otten van Dryell hondert sesse morgen twehonde ende twintich roiden lants onser heerlicheit tobehoerende in onsen landen van Betuwe tot Balveren in den kirspel van Oesterholt gelegen, die den voergenoemde Otten stoenden ende versatt waeren in eynen wissel voer die heerlicheit van Hirnen van onsen lieven gheminden broider, seliger in Gaide gedacht, hertogen Willem van Gelre ende van Gulich ende greven van Zutphen voer dusent alde goide guldenen schilde, tot welker loessingen voerscreven onse lieve rayt ende kemerlingk Herman van Mekeren ons geleent heeft negen hondert alde guldene schilde, van munten des keysars van Romen of des conyngks van Francryke, guet van golde ende gerecht van gewichte. Soe bekennen wij voer ons ende voer onse erven ende nacomelinge mit desen onsen apene brieve dat wij daer omme by guetduncken onss selfs ende oich by raide ende guetduncken onser vriende van onsen raide dem voergenoemde Herman van Mekeren ende syn erven gesatt hebben ende setten overmits desen onsen apene brieve in die voerscreven hondert sesse morgen twehonde ende twintich royden lants gelych die voergenoempt staen voer neghenhondert alde guldener schilde der munten voerscreven, in

alle der voigen ende maiten soe als dat voerscreven erve den voergenoemde Otten in eynen wissel stoende ende versat was, welke erve voerscreven die voergenoemde Herman off syn erven van ons ende van onsen erven ende nacomelingen hebben, halden, besitten ende gebruycken soilen tot allen nutten ende orber die wyle ende also lange ende
Fol. 42. ter tyt thoe dat wy off onse erven ende nacomelinghe dem voergenoemde Herman of sinen erven dese voerscreven negenhondert alde guldenen schilde of die weerde daervoer in goiden anderen payment guldenen of silveren wail hedden doin verrichten ende betalen ende mitten negen hondert alde schilden voerscreven moigen wij off onse erven ende nacomelinge alle jaere up sente Petersdach ad Cathedram off bynnen viertynnachten daernae ombegrepen ende anders nyet dit voerscreven erve wederomme an ons loessen sonder ymants weder seggen of bekronen. Ende wy hertoige ende greve voergenoemt hebben gelaeft ende gelaven in guden trouwen voer ons ende voer onse erven ende nacomelingen den voergenoemde Herman off syn erven in dit voerscreven erve te halden ende daer in te weren also lange ende ter thyt thoe dat wij of onse erven ende nacomelinge den voergenoemde Herman of sinen erven hedden doen gheven ende wail betalen negenhondert alde guede guldenen schilde gelych voerscreven staen. Alle argelist hier in uytgescheiden. Ende hebben des te orkonde ende getuychnisse alre saiken voerscreven onsen segel mit onsen rechten weten ,ende wille an desen apene brieve doen hangen. Gegeven in den jaeren onss herren dusent vierhondert ende vier des neesten Dinxdages na dem Sonnendage in der vasten als men singt in der heiliger kircken Judica.

Per dominum ducem, presentibus de consilio domino Joanne Schelart de Obbendorpp, magistro curie et Gerardo de Vlodorpp, militibus, Udone die Boese, supremo reddituario

ducatus Gelrie et Eymerico de Drueten, dapifero ducatus Juliacensis.

Op den kant der acte staat: Herman van Mekeren.

13 Mei 1404.

fol. 42v. Wir Reynalt etc. doin kunt allen luden ind bekennen overmitz diesen brief dat wir umb deucklichs ind getruwen dijnstes wille den uns Thomaes van Erckelentz, zer zyt unse voige zu Guilge, duckwijle gedain hait ind noch doin mach ind sal vur uns, unse erven ind nacomelingen dem selven Thomais ind sijnen erven erfflich ind ommermeer gegeven haven ind gheven oevermitz dieser brief unse gruysshuyss zu Guilge, so wie dat geleigen is tusschen sijnen vyere stijlen unt dem garden ind hoefruchten ruerentz affter darain ligende, geleigen tusschen erve ind gude Eymerichs van Guilge, up eyne syde ind N. Hoesen des beckers, up die andere syde, in alsuslicher voegen dat he ind syne erven dat brechen, buyssen, zimmeren ind buwen soilen ind moigen zu alle yrme nutze ind urbar ind damit yrre beste ind vryen wille doin gelijch mit anderen yrme eygenen goide sunder wederspraiche unses, unser erven ind nacomelingen off anders yemant van unser weigen, beheltelich uns doch dar an unser schetzinger as dat gewoenlich is in unser stat van Guilge ind vort eynen yechlichen syns goiden reichtz, dis zu urkunde ind vestinge afflicher stedicheit hain wir hertzouge van Gulich ind van Gelren vurgenumt unse siegel mit unser reichter wist ind willen an deser brief doin hangen. Gegeven int jair unss herren MCCCCIIIIo des Dinxdages up sente Servaciusdach episcopi.

Op den kant der acte staat: Thomas van Ercklens.

fol. 43. is onbeschreven.

13 Mei 1404.

Fol. 43v. Eyn schoultbrief Heimerich van Drueten.

Wij Reynalt etc. doin kont etc. Ind bekennen voir ons, unse erven ind nacomelingen dat wir van gereichter kenlicher schoult schuldich sijn Heimerich van Drueten, unsme lantdrossait uns lantz van Guilge, XVIIcXXXIX marck VI β VI d. Coelsch als van synre rechenschaff die hee uns nu leestwerff gedain hait. Vort so syn wir dem vurgenoemde Heymerich schouldich C gude swaere Rynssche gulden die wir yeme zo volleiste gegeven haven eynen hinxst mit zo gelden. Ind noch dar zo C Gelren gulden die hee vur uns van unsen weigen betzailt ind verricht hait Wilhelm van Criekenbeche, wilche summen geltz yechlich ind alle zo samen vurscreven wir vur uns, unse erven ind nacomelingen dein selven Heymerich off synen erven geloifft hain ind geloyven vestelichen oevermitz desen brieve waele zo bezailen off zo doin zo verrichten ee wir, unse erven off nacomelingen yn off syne erven van deme voirscreven unsme droissaitampte doin off laissen untzetzen. Vort oft saiche were dat Heymeric vurscreven eyniche coste van unsme geheisse off oevermitz unse brieve in unse behoiff doinde wurde off dat hie, syne kneichte ind die ghene die hee mit yeme voerte ind gebeiden hedde, in unsme dienste eynchen schaide off verluyste van perden off nederlaigen hedden off lydende wurden, van den costen, schaden, nederlaigen ind verlusten soilen wir Heymerich off syne erven vurscreven gelicherwys ouch waile verrichten, quyten ind loessen ee wir, unse erven off nacomelingen yn off syne erven as vurscreven is van demselven droissaitampte doin off laissen untsetzen in eynicherwyse. Were ouch saiche dat Heymerich vurscreven off die syne in unse behoiff van unsen weigen yemant vyngen, angrieffen off uphielten dae sij des mit eren nyet doin en moichten den off die sal Heymerich vurscreven wederombe quyt moigen gheven dairup zo verzijen sunder eynich

vragen off versoiken an uns dair aff zo doin ind sunder alle argelist. Alle dieser saiche vurscreven zu urkunde ind gantser vaster stedicheit hain wir unse sigel mit unser reichter wiste ind willen vur ons, unse erven ind nacomelingen an deser brief doin hancgen, die gegeven wart in den jaeren unss herren MCCCCIIII° up sente Servacius dach episcopi.

Fol. 44 en 44ᵛ. zijn onbeschreven.

15 Maart 1402.

Fol. 45. Gelre.

Wir Reynoilt, van der genaden Goitz etc. doin kunt ende bekennen etc. dat wij confirmeirt, gevesticht ende gestedicht hebben onser stat van Gelre ende allen yren burgeren hoere prevelegien, rechte ende hoere guede alde gewoenden ende herkomen als sij die besetten hebben ende hoen die geconfirmeirdt syn by zyden unss lieven gemynden broiders hertoge Willem van Gulich ende van Gelre etc. ende hertoge Edewards, ons lieven oemen, denn Got genedich syn moet, in alle der maeten ende manieren als hoere brieve innehaldent die sy darup hebben ende sekeren ende zweren ten heilgen ende geloyven in guden truwen unser stat van Gelre ende burgeren voerscreven dat veste, stede ende unverbrecklicken te halden ende dar neit thegen to doen noch laten te doen in geynre wijs. In urkonde der wairheit so hebben wy onse siegel mit onser rechter weten ende willen an desen brieff doen hangen. Datum anno domini M. IIII secundo des nesten Goidensdags na sent Gregorius dage pape et confessoris.

Per dominum etc., de consilio domino de Ghemen, magistro curie, h. Willelmo de Syntzich, militibus et Diederico de Wysch.

Wy Reynolt van Gods genaden doin kunt ect. dat want onse lieve gemeyne stait ende burgere van Goch ons gehuldt.

Fol. 45v. is onbeschreven.

13 Maart 1402.

Fol. 46. Angaende die heren van sente Johans orden etc.

Wij Reynolt, by der genaden Goitz hertouge van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, doen kunt ende kenlic allen luden aevermitz desen openen brief dat want onse lieve herre ende alder vader herzoge Reynolt ende onse lieve oem hertoge Reynolde ende hertoge Edwart, hertougen to Gelre ende greven van Zutphen ende onsen lieve gemynde broider hertoge Willem, hertoge van Guylge ende van Gelre ende greve van Zutphenen, dien Got allen genedich sy, omme Goitz wille ten vorsten ende oich mede omme sunderlinge gonste die sy ende hoere alderen hadden tot dien herren van Johansorden ende sonderlingen tot dien ghienen die yn hoeren landen gesetten waeren ende hoer goit under hem leggende hadden, als die commendueren van Utrecht, van Arnheym, van Nymagen, van Inghen ende van Bueren, alle hoere bruedere, hoere lyve ende hoere guede, wair die geleigen waren in den hertogerycht van Gelre off in die graescap van Zutphenen, naemen yn oeren bewarnisse ende sunderlingen hueden ende volcomen bescermnisse ende wouden dat sij des vriliken ende rustelíken gebruycken ongemoyet van ymant. Mede so gaven sij den voirscreven heren off dat zake weere dat yemant op die herren voirgenoemt te seggen hadde off te spreken dat sy des voer genen hoerre amptlude off rechtre te rechte staen en soilden dan voer onsen lieven herre ende alder vader ende voir onsen lieven oem selve voirgenoemt off voir den ghienen dien dien si dat beveilen van oeren weigen

gelych die brieve innehaldent die sij dien heren der orden voirscreven daerop openen besiegelt brieve gegheven hebben mit oeren zegell. So hebben wij als eyn volger ynder begerden ende gonsten die onse lieve herre ende alder vader ende onse lieve oeme voirscreven tot dien herren voirscreven droeghen omme Goids wille ende oick up dat si ons lefs herren ende alder vaders ende onser liever omen voirscreven ende anders onser alderen zelen in hoeren missen, gebeden ende vigilien te vorder bedencken, dien commepduren van den goitzhuyss ende steden voirscreven mit allen dien bruederen, die nu syn off naemaels in der tyt wesen soilen, hoer live ende hoer guede, so wair die geleigen syn bynnen onser hertochryc van Gelre off graescap van Zutphenen, genoymen hebben ende nemen oevermitz diesen apenen brieff volcomelike in onse zunderlike huede ende beschirmenisse. Ende geven hoen vur ons, onse erven ende nacomelingen te gebruyken ende te hebben alle die puncten ende voirwarden die hoen onse lieve here ende alder vader voirscreven ende onse lieve oem voerscreven vurtyden mit hoeren openen brieve gegheven hebben geliker wijs as sy van worde in desen tegenwordigen brieve geschreven stunden. Ende gebieden heromb allen onsen amptluden, richteren, onderrychteren ende panderen, die nu syn off hernamails wesen soilen, ernsteliken ende willen dat sy dien vurge-
Fol. 46v. noemde commenduren mit allen hoeren herren ende broidere, hoere lijve ende hoere goide truweliken hueden ende beschirmen van onsen wegen ende dat gi sy nyet veromechten en lait of onbilliken yn eynigen saken besweren of bekruden. Oich so en willen wij nyet dat ymant van onsen amptluden, richteren, onderrichteren of peynderen sich yet onderwijnde ymants ansprake of claigen aver der voirscreven heren goide te richten of te bekummeren of vonnisse of ordell dair aver the deylen of te geven then were mit sunderlingen bevoelnissen onss selfs, want wij des nymant

gestaiden noch oich van nymant lyden en willen onder ons geseten of des wy mechtich syn. In orkunde onss segel etc. int jair onss heren MCCCC ende twee des Manendages na Judica.

22 Maart 1402.

Wij Reynalt etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij omme deuchlichs dyensts willen dien Henrich van Eych, herre tot Oilbruggen, ons ende onsen lande duck gedain ende bewijst heeft truwelichen ende noch hir namails vorder doin sall ende mach dien selven hern Henrich gemaict hebben ende maiken onsen man ende solen hem yairlix dairomme gheven ende betailen tot eynen manleene XX swaere gulden of die weerde dair voir an anderen goiden paymente yn onsen lande van Gulich genge ende gheve, die wy hem bewyst hebben ende bewijsen te heffen ende op te boeren bynnen der maent Meys nu yerstwerff an neestkomende of bynnen XIIII nachten darna onbevangen ende also voirt alle yairen op die selve tijt also lange thent wij die voirscreven XX^tich^ gulden mansleens afgeloesen ende gequijten mit II^c^ swairen gulden of mit den weerde dair voir als voirscreven steet ende dat gedain so sall die voirscreven her Henrich ende of he en were sijne erve die selve II^c^ gulden sculdich syn te beleggen an vrij eygen goide van nymant rurende of an anderen syne eygenen goide uns of onsen erven te bewysen XX gulden geltz des yairs, die he ende sijne erven van ons ende van onsen erven tot eynen rechten manleene hebben ende halden soilen, ons ende onsen erven dair af mit hulden, eyden, truwen ende schuldige deynste verbunden te zyn, als manne hoeren heren van rechte sculdich synt, sonder eynigerkunne argelist of gewerde. Deser dinge te orkunde ende omme gantse stedicheit hebben wij hertoge voirscreven onse segell. Gegeven int jaere onss heren MCCCC ende twee des Goidensdages na Palmdach.

Op den kant der acte staat: Der vaicht van Waldorp.

Fol. 47. Eyne oervede.

Ich talis etc. doin kunt etc. ind bekennen dat ich hudisten worden byn los, ledich man des hochgeboren vursten mijns lieven genedigen herren her Reynolt, hertzoige van Guylge etc. Also dat ich wieder mynen genedigen herren, syne lantlude noch underseissen, die hie nu hait of hernamails gewynnen mach off die yme zu verantwerden steynt off staen wurdent noch wieder alle die ghiene die syne genaden verantwerden willent nummerme die wyle hee leifft en sal gedoin mit worden, wercken noch mit egeynen saichen die zu erdencken synt, heymelich off offenbaere, id sy bynnen slosse off buyssen slosse off so wae ich byn. Mer ich sal deme voirscreven myme genedigen herren, synen landen, luden ind underseissen holt ind getruwe syn ind blyven alle myne levedage, syne ere ind beste zu werven ind synen schaden zu warven ind zu verhueden, alle tzyt na mynre maicht ind dat hain ich gesichert, geloifft ind lyfflichen zu den heilgen geswoeren mit upgereckden vyngeren ind gestaiffden eyden oevermitz desen brief vaste, stede ind unverbruchlich zu halden die wyle ind als lange ich leven, sunder argelist. Ind were saiche dat ich talis etc. her wieder in eynchen saichen yet dede, dat Got vur syn moisse, so kente ich mich alssdan sicherlois, truwelois, eirloys ind meyneidich ind daizu ervallen syn uyss alme rechte in achte des heilgen rychs. Ind dat man mich dair vur halden, schelden ind kondigen sal zu hoyve ind zu daige in allen landen ind vur allen gueden luden. Alle argelist hie ynne vyss gescheiden etc.

1402.

Wij Reynalt etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij by raide ende goitduncken onser raide ende vrunde in onse

seker geleyde ende beschermnisse genomen ende ontfangen hebben Daem Anssemssoen van Lechgemerch, den joiden, mit wijve ende mit kynderen ende mit allen hoeren gesynde ende so wat yn hoeren broide were. Ende wy hebben hem gegont ende georloft dat sy yn onser stat tot Duren woenen ende blyven soilen acht jaire langh aingainde op datum dis briefs ende soilen sich mogen generen ende wuekeren als mit namen die marck ther weken ut te levere op pande voir drie pennynge ende op brieve voir twee penningen. Ende so wat sy op brieve lenent dae sall na vier ende twyntich weken hoiftgelt ende wueker tsamen te schaden stain. Ende mitten panden moigen sy voirtvaren als van alds gewontlich is geweest. Voirt willen wij dat nymant eynich gewalt an sy kieren en sall. Ende so wen yet tot hem broickich were die mach hem mit wereltliken rechten tospreken. Ende men en sall sy nyet moigen overtuigen
Fol. 47v. dan mit onbesprokene cristenen ende joiden als dat gewonlich is. Ende des sy onscholt spreken willen dat moigen sy doin avermids hoeren gewontliken joidschen eydt. Ende so wat sy tgegen ymant gerichtliken te vorderen of te doin hebben dat willen wij ende bevelen dat hoen onvertaicht recht ende utrichtinge geschie na utwisinge hoere brieve of na bewisingen anderen hoeren kunden dat sy hedden. Ende so wanner sy ut onsen landen vairen willen ende nyet meer dair yn en willen blyven woenen. So soilen onse amptlude an den sy des gesynnen sy vry geleyden mit have ende mit goide vyer mylen buten onse landt, wilchs lands sy willen. Ende bleve men hem eynige scholt yn onsen lande schuldich als sy also en wech gevairen weren die brieve ende scholt moigen sy opdragen ende bevelen wen sy willen te manen ende yn te vorderen gelych hoen selven. Ende hedden sy oich noet omb der scholt wille yn te vorderen selver weder yn onse landt te komen dairtho soilen sy gude vurwerde hebben alre vryheide ende gesetze the gebrueken ende

veylich te syn, voirt ende weder yn ende uyt. Ende men sall hem onvertaicht recht doin gelych als voir doe sy dair yn woenden. Ende voirt yn allen anderen saken soilen sy geheget ende geschirmt syn alre vriheit ende gesetze te gebruеken so wiet van alders anderen onsen joiden verbrieft ende versiegelt is. Ende wolden sy bynnen desen acht jaeren voirscreven ergent anders buten Duren yn onsen lande van Gulich woenen dat moigen sy doin ende hebben alle vurwerde ende vriheide voirscreven. Ende hiromme soilen sy ons alle jaere voirscreven op onser Vrouwen Lichtmisse dach dyenen ende gheven thien Rynssche gulden ende nyet vorder en soilen wy sy dairenboyven dryngen noch besweren mit beden noch geboide. Alle argelist utgescheyden. In orkunde onss segels etc. Gegeven int jair onss heren MCCCC ende twee.

Op den kant der acte staat: Eyn joeden geleidebrieff.

1402.

Item ynder voirscreven formen ende manieren heeft Saulus Schaips Eyncle van Gulich mit synen wijve ende kynderen ende brodelingen eynen brieff van mynen genedigen heren van Gulich ende van Gelre, dair voir he alle jair betailen sal XII Rynssche gulden op sente Walburgen dach vurgenoemt. Anno ut supra.

1402

Item ynder voirscreven formen ende manyeren heeft Vynus van Nymegen eynen brieff van mynen genedigen heren van Gulich ende van Gelre, dair voir he alle jaire betailen sall dien selven mynen genedigen heren seven Gelren gulden op sente Martijns dach Episcopi. Anno et die ut supra.

26 December 1403.

Item in dieser vurscreven formen hait Jacob Goitsen soin van Nuysse eynen brief etc., dair aff hee des jairss up Kirsmissen VIII jaere lanck diene ind gheven sal mynre gnedige heren X Rynssche gulden. Anno domini MCCCC tercio crastino Nativitatis Christi.

8 Mei 1403.

Item in deser voirscreven formen heeft Hetzgym Ysacs Monyeuws soen, eyn joide, eynen brief die alle yaire op Meydach gegeven sall mynen genedigen heren vyff Rynssche gulden. Anno ut supra. Datum feria tercia post Philippi et Jacobi apostolorum.

Item Meyer van Bynsheym tot Duren te woonen acht jaeren langh, dabit annuatim XII Rijnssche gulden up Meydach.

Item Bonhein Vynus soen van Colne similiter in omnibus moraturis in Duren.

29 Maart 1402.

Fol. 48. Van der gruys ind assysen zu Bercheim.

Wir R(eynolt) etc. doin kunt allen luden ind bekennen dat wir van unsen sonderlingen gunsten ind genaiden gegeven ind verleent haven, gheven ind verleenen, overmitz dieser brief den burgermeistere, schefferen ind gemeynen burgeren unser stat van Bercheim unse gruyss ind assyse in unser stat Bercheim vurscreven IIII jaere lanck na datum dis briefs neest na eyn anderen volgende als in gemeynen nutz, urber ind beste derselver unser stat vurscreven, also dat die vurgenoemde burgermeistere ind schefferen diese neeste IIII jaere lanck unse gruyss ind assysen zo Bercheim in unser stat haven ind behalden, heven ind upboeren soilen ind daemit bestellen ind doin als sy meynent dat id alrenutzlichste sy so wat yn dan aff komende

ind gevallende is truwelichen. Vort zo keren ind zo verbuwen an unser stat Bercheim an allen eynden dae sy meynent dat des die meiste noit ind nutzlich sy sonder dat selve gelt van der gruyss ind assysen die vurscreven zyt lanck komende yrgent anders zo gheven off zo keren, dieser sachen zo urkunde ind gantz stedicheit hain wir unse siegel mit unser wiste ind willen an dieser brief doin hancgen. Datum anno domini MCCCC secundo die XXIX mensis Marty.

Per dominum ducem, presentibus de consilio domino Jo., baenritz de Moelnarcken, milite et Jo. de Kessel, armigero.

29 Maart 1402.

Wir Reynolt etc. doin kunt allen luden mit diesme offenen brieve so wie wir gesien ind gehoirt hain offenen besiegelde brieve van sunderlingen vryheiden ind genaden als unse lieve in Goide selicher gedaicht vader ind moider ind Wilhelm, onsen broider, wilne hertzoige ind hertzoginne van Guylge ind van Gelre, besiegelt gegeven hatten onsen lieven andechtichen den geistligen in Goide Carthuseren des goitzhuys sente Barberen in Coelne. In demé dat sy aldi van unsen vurvaderen selichere eirst begryffen ind bestediget synt ind wir hain yn daromb in ere Goitz, synen junffliger moider Marien ind der heilger junffrauwen sent Barberen, updat wir ewelich deylhoffftich syn alle der nussen ind goider werck die in yren cloister geschien soilen geconfirmeirt, gestedigt ind beewiget, confirmeren, stedigen ind beewigen die vurscreven brieve ind geven yn ouch dieselve vryheit ind genaden overmitz desen brieff ewilich vur uns ind onse nakomelinge ind willen dat yre goide mit yren zubehoeringe in den ampte zu Caster, zu Bercheim ind zu Vischenich van alre beeden, schattingen ind dyenste ind van allen laste ind unrait zu ewigen daigen vrij soilen syn ind unbelastiget ind hain yn voirt gegont ind gunnen over-

mitz desen brieff dat sij in onsen landen, so wair dat sij willent, gelden moigen eyne hove lantz off da by die unss nyet schetzinge yn gilt ind die gene wir yn oich mit yren erve ind zobehoeringe vurscreven overmitz desen brieff ewelich vrij van allen saichen vurscreven ind gebeiden allen onsen amtpluden ind underleissen, die nu syn off hernamails syn soilen, dat ir die vurscreven Carthuseren by desen vriheden ind saichen vurscreven ind by ynne rechte ind besittzingen alletzyt truwelichen behalt ind beschirmet ind laisset yn ind die des van yren wegen gesynnende werden alletzyt unvertzoigen recht ind bescheit wiederfaren van allen den ghienen da yn des bruch an is off werden mach, als ducke als manichwerff as yn des noit geboeren mach ind en laisset sy nyeman veronrechten by unsen genaden ind hulden zo behalden want wir alletzyt yre mechtich willen syn zo rechte. In urkonde unss segels etc. Gegeven MCCCC ind tzwey XXIX daigs Marty.

Per dominum ducem, presentibus de consilio domino Jo., baenrits de Moelnarcken, milite et Johanne de Kessel, armigero.

Op den kant der acte staat: Van der Carthuser wegen zu Colne.

1402.

Fol. 48v. Heinrich Keuten, der bussenmeister.

Wir Reynalt, by der genaden Goitz etc. doin kunt allen luden mit desen offenen brieve ind bekennen dat wir umme vromicheit ende sonderlincger konsten, die wij in meister Heynrich van Vorsdem weten als mit den donrebussen te schieten, hebben dien selven unsen meister mit den donrebussen te schieten dyenre ende huysgesynde angenoymen ende ontfancgen yn unser herbergen te wesen als hie by uns koempt. Ende hebben hem vor den dyenst dair yn wy synre behovende soilen syn ende den hie uns doen sal

gegeven ind gheven alle jair also lancge als hie leven sall ende nyet lancger hondert Rynssche gulden ende vyff Rynssche guldenen off die werde dairvur an anderen goiden goulde off payement, alle jaere te hebben ende te boeren op dien Meyedach. Ende wy bevelen unsen rentmeister van unsen lande van Gulich, die nu is of hernamails syn sall, dat hie Heynrich voirscreven datt vurscreven gelt also lange als hie lefft, up dien voirscreven dach uytreyke ende betale sunder merre bevele dair off van uns te hebben. Ende omme die voirscreven somme geltz is die voirscreven meister Heynrich worden unse los, ledich man ende heeft uns darop huldyngen ende eyde gedain als dat behoirlich is ende als eyn loss, ledich man synen herren sculdich is zo doen ende na ynhalt alsulger brieve als wy darop van hem hebben. Urkunde unss siegels int den jaeren MCCCC en twe.

18 April 1402.

Wir Reynolt etc. doen kunt allen luden ind bekennen myt diisme offenen breve, want wir myt Johanne van Buren wylne son hern Johans van Buren, rydders, oeverkomen ind eyndrechtich worden sin, also wir dem selven Johanne onse nychte Maryken, wylne dochter wass ons leven gemynden broeders selyger in goede gedacht herzoge Wilhelms van Gelre ind van Gulge ind greven zu Zutphen, zu eyme reichten wysslichen wyffe gegeven haven. Heromb soe haven wir vur ons erven ind nacomelinge myt onse goeden wale bedachten beraden willen ind myt gesatten raede ons selffs ind onser lever getruwer reyde ind vrunde mit namen des eidelen ons leven neven hern Johans van Loen, hern zu Heinsberch ind zu Lewenberch, hern Engelbreichs Nyt van Birgel, erffmarsschalk ons lantz van Gulge, Wilhelm, herre van Sintzich, Johan Schelart van Obbendorp, Wilhelm van Flatten ind Dederich, herre van Wyssche, erffmarschalk ons lantz van Gelre, dem vurgeschreven Johanne omb des

vurgeschreven hylichs willen ind omb truwen ind deinstz willen, dey Johans aldern ducke ind meynchwerff onsen vurvaren herzogen van Gelre ind greven zu Zutphen, den Got gnedich si, gedaen havent ind myt omb sulchs deinstz wille, as de vurgeschreven Johan ons gedaen heifft ind noch doen sal ind mach, gegeven haven ind geven mit diisme entgeinwerdigen breve vry, loss ind ledich dat sloss ind heirlicheit van Aerssen, hoe ind 'nydder, in nassen ind in drugen, myt busschen ind myt broechen, myt vysscheryen ind myt andern allen gulden ind renten, pachten ind zubehoeren, soe woy dat die gelegen sint ind onsme leven broeder vurgeschreven vervallen waren ind an eme genomen hadden ind soe he die eyne zyt van jaren besessen hadde ind ons die angeerfft hat. Soe in alsulcher maessen ind voegen soelen Johan vurgeschreven ind syne erven zu ewygen dagen zu erfflichen die vurgeschreven sloss, heirlicheit van Aerssen myt allen gulden, peichten ind renten ind myt allen andern zubehoren, soe wie die vurgeschreven stoint, van ons, van onsen erven ind nacomelingen, alle argelyst ind geverde hie inne ussgescheiden. Ind dyss zu orkunde haven wir onsen sigel myt onser reichter wyssenheit an dyssen breiff doen hangen. Ind haven ouch vort omb meirre kuntschaff wille gebeiden die eirbern onse leve getruwen reide ind vrunde vurgeschreven, want si alle dyse vurgeschreven sachen hant helpen dedingen, dat si ore sigel by dat onse an dysen breiff hant gehangen, des wir ind die vurgeschreven erkennen ind zugen overmits onse sigele heran gehangen, dat alle vurgeschreven sachen waer sint. Gegeven zu Randenrode des Dinsdaes na dem Sondage Jubilate 14c ind zwey.

18 April 1402.

Fol. 49. Wir Reynolt etc. doin kunt allen luden ind bekennen mit desme offenen brieve dat want wir mit gueden bedaichten

moitwillen ind eyndrechtichen raide dieser herna geschreven unser lieven getruwen raide gegeven hain ind geven mit diesme unsen brieve Johan ind Otten van Buren, gebroederen, soene wilne her Johans van Buren, ritters, yren kneichte, helperen ind alle yeren helpen helperen ind och dien ghienen die yn bystendich ind behulpelich geweist synt, eyne goide gantze, veste, stede swoyne alle alsulchet veden ind geschichte as sy an wilne unsen lieven gemynden broidere, her Wilhelm hertzogen zu Gelre ind zo Guylge ind greve van Zutphenen, dein Got genade, ind an syne lande, lude, underseissen, hulpere ind synre hulpere helperen gelacht ind gekeirt hatten, herumb so bekennen wir ind geloyven oevermitz desen brief vur uns, unse erven ind nakomelincgen ind underseissen dat wir die vurscreven Johan ind Otten, gebroeders, yere knechte noch alle yere helpen helperen noch ouch die yn herynne bystendich ind behulpelich geweist synt, umb deser voirscreven veden wille ind daer aff rorende is ind wat sich da ynne ergancgen heefft noch ouch umb geyn-
Fol. 49v. releye andere saichen rouffs, brandtz off doytslacht wille die sich van vurtzyde bis up diesen hudigen dach data dis briefs ergancgen haven moigen hernamails nyet kroeden, ansprechen noch besweren en willen noch en soillen in eynigerwys oevermitz unss selven off anders yemant van unsen weigen ind were ouch saiche dat eyniche unse ampt-lude, riddere, kneichte off underseissen, die wir zerzyt hedden off hernamails gewonnen off ouch anders yemant wie die were, dese vurgenoemde Johan ind Otten, gebroederen, yre kneichte off hulpere vurscreven hernaemaels umb eynige deser vurscreven saichen off veden wille zo spreche off besweirden also balde dat an uns koempt ind wie ducke des noit gebuerde, so soilen wir yn all alsulche anspraiche ind vorderinge unverzoicht aff doin ind bestellen also dat sy des geynen krudt noch schaden haven noch neymen en soilen, sunder arglist ind geverde. Dis zu urkonde hon wir

unsen siegel an desen brief doin hancgen. Ind hain vort gebeden unse lieve getruwe reede ind vrunde mit namen den edelen here Johen van Loon, herren van Heynberg ind van Lewenberg, her Engilbrett Nijt, effmarsscalc unss lantz van Guylge, Wilhelm, herre van Syntzich, Johan Scheilart van Obbendorp, Wilhelm van Vlatte, riddere ende Diederic, herre van Wyssche, erffmarsscalc unss lantz van Gelre, dat sy yre siegele by datt unse an dese brief haven gehaingen, des wir reede voirscreven erkennen ind zugen dat alle vurscreven saichen wair synt ind hain des unse siegel by unss lieven genedigen herren siegel an desen brief gehancgen, int den jairen unss herren MCCCC ind tzweye des Dynstag nae dem Sondage Jubilate.

Op den kant der acte staat: Johan ind Otten van Buren.

25 April 1402.

Fol. 50. Verpachtinge der gruyss tot Nymegen.

Wir Reynolt etc. doin kunt allen luden die diesen brief soilen sien off hoeren lesen ind bekennen dat wir dat by raide ind gutduncken unser vrunde van unsme raide uyssgeleynt ind verpaicht haven, uysslenen ind verpeichten, Wilhelm Gruyter ind Herman Clappart, unsen burgeren zo Nymegen, unse gruyss aldae zo Nymegen mit allen yren rechten, vryheiden ind zobehoeren also als die geleigen is, gelych unse alderen ind vurvaderen, selichger gedaichte, die alle wege da gehaidt havent ind nu an ons komen is, den vurgenoemde Wilhelm ind Herman off yren erven die selve unsse gruyss vurscreven zu haven ind zo behalden X jare lanck na eyn andere nyeste volgende up den heilgen Pyncstdach neest zo koempt angainde, dair aff sy ons schuldich soilen syn alle jaere zo betzalen, zo leveren ind zo hantreicken up den heilgen Pynxstach VI^c ind LXX Gelren gulden off dat wert dair vur, als III alde schilde gerechent

vur VII Gelren gulden. Ind want die vurscreven Wilhelm ind Herman uns as nu zo dem eirsten an geleynt ind gehantreickt XII^c Gelren gulden van den guedden ind werde vurschreven dae mit wir die vurscreven gruyss wiederombe an ons geloist haven van onser stat van Nymegen also als yn die versait was, wilche XII^c Gelren gulden wir den selven Wilhelm Gruyter, Herman Clappart off yren erven wiederombe verrychten ind waile betzailen soilen in dem lesten jaire van den vurscreven X jaeren. So geloyven wir yn guden truwen sy noch yre erven van der gruyss in gheynren wijs zo untzetzen wir en haven yn zierst waile verrycht ind betzailt die XII^c Gelren gulden als vurscreven is. Were ouch saiche dat diese selven Wilhelm, Herman off yre erven vurscreven eynchen krudt, wiederstois off hynder gewunnen off kriegen van der vurscreven unser gruyss weigen die yn zo vorderen ind up zo boeren, dair aff soilen wir yn zo allen zyden als sich des noit gebuerde oevermitz unsen amptman aldae guede rychtinge ind betzalinge doin geschien van den ghienen dat sy des also mit zo dadincgen ind zu schaffen hedden, sonder alle argeliste. Ind hain deser saichen zo urkonde gantzer stedicheit unse siegel mit unser rechter wist ind willen vur ons ind unse erven an desen brief doin hancgen, die gegeven waert in den jaeren unss herren M^oCCCC secundo feria tercia post Georgy martiris.

4 Juny 1402.

Fol. 50^v. Gerit Cesar van eynen vryen eygendom.

Wij R(eynolt), hertoige van Gulich ende van Gelre ind greve van Zutphenen, doen kunt allen luden mit desen apenen brief ende bekennen voer ons, voer onse erven ende nacomelincgen dat wij mechtich gemaict hebben ende mechtich maken mit desen selven onsen brieve Gerit Ceeser enen vrijen eygendom the geven van onser wegen van enen weert gelegen boven der poerten van Wijck by

Duersteden in den Ryne, die geheiten is die Steynweert mit allen sinen toebehoeren also als die geleigen is, daer boeven naest gelegen is onderdeelt Evert Scholte, Jan Claesson ende Jutte van den Oerde ende beneden naest geleigen is die herre van Apkoude ende van Duersteden, gelyck als her Hubrecht, herre van Culenborgh van der Lecke ende van den Weerde den voerscreven weert van ons ende van onsen vuervaderen the halden plach tot behoeff Margreten Derichs doichter van Groesbeck Hermans echte wyff van Steenre. Ende daerop the verthien ende daer in the doen ende te laten in alre manieren gelyck of wij dat selver weren, behaldelick Woilter Coevoet van Bonendael synren tyenden, groet ende smal, mit hueren toebehueren op denselven weerde vuerscreven. In orconde der wairheit hebbe wij onsen segel mit onser rechter wetenheit ende willen an desen brief doin hancgen. Gegheven int jaeren onss herren dusent veyer hondert ende twee des vierden daigs Junij.

Fol. 50v. *Hubrecht, heer van Culenborg, beleend met 52 morgen land genaamd Muswynkel. 6 Juni* 1402.

20 Julij 1402.

Fol. 51. Keristiaen van Rysswyck.

Wy R(eynolt) etc. doin kont etc. dat wij van onsen sunderlinger gonsten ende gnaden ende omme deuchlichs dyensts willen dien Kirstiaen van Rysswych onsen lieven gemynden broider, dien Got ommers gnade, voir ende na ons gedain heeft ende ons noch doen sall ende mach dien selven Kerstaen dairomme geconfirmeirt, gevestiget ende gestediget hebben, confirmeren, vestigen ende stedigen voir ons, onse erven ende nakomelingen mit desen selven onsen brieve alle alsulche brieve als hem onse selige broider goider gedaicht voirscreven op onse huyss tot Gruysfoirde mit synen toebehoeren besegelt gegeven heeft. Ende wy ge-

layven yn guden truwen voir ons, onse erven ende nakomelingen die selve onss gemynden broiders brieve vaste, stede ende onverbrechlich te halden ende the doin halden, sonder eynich argelist of geverde. In orkonde onss segels van onser rechter wetenheit an desen brief gehancgen. Gegeven in den jaeren onss herren dusent veyrhondert ende twee des Donredages na der tzweelfs apostelen dach.

2 Augustus 1402.

Wy Reynalt etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij yn vorwerden ende manieren hir na beschreven eyne eyndrechticheit gesproiken ende geordiniert hebben tusschen dien burgermeisteren, schepene ende raide onser stat van Dueren, an die eyne syde ende onsen gemeynen burgeren derselver onser stat, an die ander syde, also dat men yn derselver onser stat alle yaire eynen nyen burgermeister setten sall mit onsen, onsen erven ende nacomelingen wille ende raide die dair burgermeister syn sall. Voirt want ynder voirscreven onser stat seven geswoeren raitslude thent hir tho geweest syn. So is onse ende onser erven ende nacomelingen wille, dat yn onser voirscreven stat nu voirt an na datum dis briefs gekoiren soilen werden ende wesen soilen acht raitslude, dat is te weten van den oversten vyer raitslude ende vyer raitslude van der gemeynte ende wy willen dat men alle jaire van desen voirscreven raitsluden twee soilen ontsetten van den oversten ende twee van der gemeynten ende yn der gheenren stat die dair ontsat werden vyer weder te setten van der oversten ende van der gemeynten. Voirt want dat wullenampt XIIII geswoeren heeft yn der voirscreven onser stat. So is onse wille ende voirt onser erven ende nacomelingen wille syn sall dat seven van den geswoeren voirscreven hoere leven langh geswoeren soilen blyven ende seven geswoeren alle jaire te ontsetten ende ander geswoeren weder yn die stat te setten. Ende als der acht raitslude

ende geswoeren voirscreven eynich aflivich wordt so soilen sy andere yn die stat setten also duck als des noet geboirt ende te doin is. Voirt so willen wij dat men alle jaire rekenschap van onser voirscreven stat wegen doin sall voir onsen burgermeister, scepenen, raide ende geswoeren voirscreven, dair sy alle gemeynliche by soilen syn die rekenschap te verhoeren. Ende alle dese voirscreven saiken, eyndrechticheit ende onsen seggen willen wy voir ons, onse erven ende nacomelingen vaste, stede ende overbreclich gehalden hebben, sunder eynigerhande argelist of geverde. Ende hebben des te orkunde onse segell etc. Gegeven ende geseget int jair onss heren MCCCC ende twee des Goidens dages na Petry ad Vincula.

Op den kant der acte staat: Duren, rait ind gemeynde.

Fol. 51v. *Gumprecht, voogd tot Keulen, heer van Alpen, beleend met 50 alde schilde sjaars, tot een manleen. Des Dinxdages op Bartholomeusavent apostel.* (23 *Aug.*) 1401.

Fol. 52. *Gumprecht voogd tot Keulen enz. bekent 50 alde schilde in leen ontvangen te hebben. Des Donredaiges op sente Laurenciusdag martelers.* (10 *Aug.*) 1402.

14 Augustus 1402.

Fol. 53. Dyerich Dierichsson van den bevele des tolss tot Lobede.

Wij Reynalt etc. doin kont etc. ende bekennen dat wij bij raide ende goitduncken onser raide ende vriende ende sunderlinge Uden des Boesen, onss lieven rayts ende oversten rentmeisters, onser lande van Gelre, nu ther tijt gesat ende gemaict hebben, setten ende maiken, Derich Derixsoin onsen tolner tot Lobede also dat he onse tolhuyss aldair verwairen ende onder hebben sall ende sall voirt onse tolle

dair heffen, opboeren ende ontfangen yn alle der maten als onser seliger alderen tolnere aldair dien tolle geheffen, opgeboirt ende ontfangen hebben, ons of onsen oversten rentmeister yn der tijt so wes van den voirscreven tolle koemt truweliche voirt aver the leveren ende te hantreiken tot allen tijden tot onsen of onss oversten rentmeisters gesynnen. Ende omme dat Derich onse tolnere voirscreven ons te bet dyenen moigen mit truwen, so soilen wij hem alle yaire gheven also lange als he onse tolner aldair is na beloip der tijt voir syne degelixsche kost onse gesynde opten tolhuyss mede te halden IIIc alde schilde goit etc. ende dat gelt voirscreven ons of onsen oversten rentmeister yn der tijt Derich voirscreven mitten anderen saiken die he van onser wegen opgeboirt ende utgegeven hadde bescheydelich te rekenen ende te bewysen als wij of onse overste rentmeister hem dat laten weten. Voirt oft sake were dat Derich voirscreven avermids onsen of onss rentmeisters bevele voirscreven eynich gelt meer utlegede of eynige kost meer dede baven dat he van onser wegen opgeboirt hedde. So bekennen wij mit desen selven brief dat wij noch onsen erven ende nacomelingen Derich voirscreven noch syne erven van den voirscreven onse tolle ende tolhuyse nyet en soilen ontsetten noch doin noch laten ontsetten yn eynigerwijs, wij of onse erven ende nacomelingen en hedden yerst Derich voirscreven ende synen erven wal verricht ende betailt alle alsullich gelt ende kost als he van onsen off onss oversten rentmeisters bevele verlacht ende utgedain hedde dat were mit brieven off buten brieven tot bescheidelicher rekeningen ende bewisingen, sonder eynigerhande argelist. In orkund onss segels etc. Ende want wy Uden die Boese, onsen oversten rentmeister voirscreven, alle onse tolle bebrieft ende yn syne hande gesat hebben, so begeren wy van hem ende bevelen dat he dese voirscreven saiken believe ende mit synen willen syn ende dat he des te getuge sijn segell

mede an desen onsen brieff hangen. Ende ich Ude, overste rentmeister voirscreven, bekenne dat ich van bevele myns genedigen heren voirscreven omme dat dese voirscreven saken mit mynen wille geschiet syn ende my believen ende te dancken syn myn segel beneden an desen brief hebbe gehangen bi segel myns genedigen heren voirscreven. Gegeven anno domini MCCCC secundo vigilia Assumptionis beate Marie.

Fol. 53v. *De hof Groitmaris in het kerspel Helden met* 8½ *morgen land vergroot, ten behoeve van Arnt Noudiken. Saterdag na Onser Vrouwen Assumptio* (19 *Aug.*) 1402.

6 September 1402.

Fol. 54. Der herre van der Sleyden.

Wir Reynalt etc. doin kont allen luden, ind bekennen dat wir umb deucklichs diensts willen den uns der edel unse lieve neve her Coynrait, herre van der Sleiden ind van Nuwesteyn, bewyst ind gedain hait ind noch unt vas doin mach ind sal den vurscreven hern Coynrait, herren zo der Sleiden, unsen man gemaicht hain ind hain ynne dar vur zu manlene bewyst LX Rynsschen guldenen, gut van goulde ind swair van gewichte of dat wert dar vur, alle jair zu sent Remeys missen zu heven ind zu haven an unsen blytzienden zu Keldenich, also lancge bis wir of onse erven die seistzich Rynssche gulden afloissen mit seyss-hondert Rynssche gulden of mit dem werde dat vur an anderen guden silvers pagemente in unsen lande van Guilge gencge ind geve ind dat gedain so sal unse neve van der Sleiden of sijne erven uns of unse erven bewise LX Rynssche gulden an yrme eigenen erve ind gude unsen lande van Guylge waill gelegen, die sy van uns ind unsen erven alle wege zo manleene haven ind halden soilen ind uns danne aff hulde, eyde ind schuldige dienste doin als man yeren

herren schuldich synt zo doin ind wir beveilen ind gebieden darombe uch Johan van den Heisteren, unsme borchgreve zu Henigbach of wie zertzyt unse amptman da is, dat ir dem vurscreven unsme neven die LX Rynssche gulden manleens alle jaere up den vurscreven termyn van unsen blytzienden zu Keldenich waile betzalt, geift ind hantrecht sonder dat up eynich ander gebot van uns zu haven. Urkonde uns segels den wir an desen brief han doin hancgen. Gegheven int jair unss herren dusent veirhondert ind zwey feria quarta post Egidy.

Per dominum ducem, presentibus de consilio Ottone, filio de Buren et Eymerico de Droeten, dapifero Juliacensi, armigeris.

10 September 1402.

Fol. 54v. Sittard.

Wij R(eynolt), bi der genaden Goids hertoge van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, doen kont allen luden mit desen opene brieve ende bekennen dat wij mit goeden wail bedaichten beraden willen oevermitz goitgedoinken onss selfs ende by rayde ende goitduncken onser vriende van onsen rayde confirmert ende bestedicht hebben, confirmeren ende bestedigen, mit desen selven onsen brieve onsen lieven getruwen undersaiten, burgermeisteren, schepenen ende rayt ende anderen gemeynen burgeren onser stat van Syttart alle alsulke brieve, karten, privilegien, vriheiden, rechten ende goide gewoenten als sy hebben van onsen lieven gemynden broider hern Willem, hertogen van Gelre ende van Gulich ende greven van Zutphen ende van anderen herren van Borne onsen voirvaren, den wilken Got van hemelrike allen genedich syn wille ende geloyven yn guden truwen dien burgermeisteren, scepene ende rayt ende den gemeynen burgeren onser stat van Syttart voirscreven,

die nu syn ende dair blijven woynen ende hirnamails syn ende dair bynnen woynen soillen, alle die voirscreven brieve, karten, privilegien, vryheide, rechte ende gewoente voerscreven vaste, stede ende onverbrechlich te halden ende daer weder nyet the doen noch laten doin of geschien in eniger wijs, beheltelich doch ons onser rechter renten ende heirlicheide die wy hebben tot Sittart. Ende dat ons oich die burgermeisteren, schefferen, rayde ende ander gemeyne burgere dier selver onser stat van Sittart daer mede wederomme gevollechsam syn ende doin als sy onsen voirvaren herren van Borne ende van Syttart geweist syn ende gedaen hebben. Alle arglist in allen voerscreven puncten uytgescheiden. Ende hebben des the orkonde ende merre getuychnisse ende sekerheit alre saiken voirscreven onsen segell mit onsen rechten weten ende willen an desen apene brieve doin hancgen. Gegeven in den jaeren onss herren dusent vyerhondert ende twee, des neesten Sonnendages nae Onser Vrouwendach Nativitas etc.

10 September 1402.

Fol. 55. Sittart.

Wir R(eynolt) etc. doin kunt allen luden etc. voir ons ind voir onse erven dat wir geloift han ind geloyven in gude truwen den edelen onsen lieven neven hern Johanne, jonggreve van Salmen ind wirt den burgermeisteren, schepenen ende rayt ind anderen gemeynen burgeren unser stat van Sittart, dat wir over die selven unsen neve van Salmen, oever die stat ind burgere van Sittart, oever yre burgere noch oever alle die ghiene die sy geloifft haint schadelois zu halden, in onsen landen die wir nu haven off hernamails gewynnen moighen, gheyn gerychte en soilen laissen ghain umb alsulcher schulde wille als Abertijn van Montafia, lombart of syne erven, an yn zu vorderen moighen haven van Johans weighen van Rodyngen, onss lumbartz van Rure-

munde was. Ind soilen den vurscreven onsen neven hern Johanne, jonggreve van Salmen, die stat ind burgere van Sittart ind yre burgere ind vort alle die ghiene die sy in den saichen geloift haven schadelois tzo halden als voirschreven is in den selven saichen verantwerden gelych onss selfs undersaissen. Sonder arglist. Ind hain des zu urkonde onse segel voir ons ind onse erven mit onser rechter wetenheit ind willen an desen openen brieve doin hancghen. Gegheven yn den jaeren unss herren dusent vyrhondert ind twee des Sondaigs na Onser Vrouwendach Nativitas.

13 September 1402.

Wir R(eynolt), van der genaden Goids etc. doin kunt allen luden ind bekennen dat wir geconfirmeirt ind bestediget haven, confirmeren ind bestedigen, mit desen selven offenen brieve unsen lieven getruwen undersaissen, schoiltissen, burgermesteren, scheffenen ind anderen gemeynen burgeren unser stat ind vryheiden van Susteren alsulche brieve, carten, privilegien, vryheiden ind gude alde gewoenten als sy van unsen lieven ind gemynden broidere hertoge Wilhelm van Guilge ind van Gelre ind greve van Zutphen ind van anderen unsen vurvairen herren van Borne ind van Syttart, den Got genedich syn, nuesse, erkriegen, beseffen ind herbracht haint ind geloyven in guden truwen den schoiltissen, burgermeisteren, schefferen ind gemeynen burgeren unser stat ind vryheiden van Susteren vurscreven, die nu synt ind dae bynnen woynent ind hernamails synt ind da bynnen soilen woynen, alle die vurscreven brieve, carte, privilegien ind gude alle gewoenten vurscreven vaste, stede ind unverbruchlich zu halden ind dar weder nyet zu doin noch laissen
Fol. 55v. doin of geschien. Beheltlich doch uns unser reichter renten ind herlicheiden die wir haven zu Susteren. Ind dat ons die schoiltissen, burgermeistere, schefferen ind rayt ind andere gemeyne burgere derselver unser stat ind vryheiden

van Susteren da mit wederomb gevollichsam syn ind doin als sy unsen vurvaren herren van Borne ind van Sittart geweist syn ind gedaen haven. Alle arglist in allen vurscreven punten uys gescheiden. Ind dieser saichen zu urkonde ind gantzer ewiger stedicheit hain wir herzoige van Guilge ind van Gelre vurscreven vur uns, onse erven ind nacomelingen van unser rechter wetenheit unse segel an desen brief gehangen. Datum anno domini M^o^CCCC^mo^ secundo feria IIII^ta^ post Nativitatis Marie Virginis et gloriose.

Op den kant der acte staat: Susteren.

13 September 1402.

Fol. 56. Sittart.

Wir R(eynolt) van Gulge etc. dat wir onsen lieven getruwen den burgermeisteren, scheffenen, rayde ind ghemeynen burgeren unser stat van Sittart ind yren erven ind nakomelincgen in guden truwen geloift haven ind oevermitz desen brieve geloyven dat wir sy waele untheven, quyten ind schaidlois halden soilen van alsulcher geloefden als sy mit yren besiegelden brieve geloift ind sich verbonden haint unser liever nychten vrouwe Elizabet van Cleve, hertoghynne van Beyeren, wilne vrouwe van Borne was, als van yren lyffrenten die yre bewyst synt an der moelen zu Syttart geleghen na innehaldende der brieve die dieselve onse nychte danne off hait. Sonder argelist ind dieser geloiften zu urkonde han wir unsen seigel unt uns ind onse erven ind nacomelingen van unsen rechter wyssenheit doen hancgen an desen offenen brieff. Gegeven in den jaeren onss herren dusent veirhondert ind tzweye feria quarta post Nativitatis Marie Virginis et glosiose.

29 September 1402.

Wij Reynalt etc. laten weten mit deisme brieve u allen onsen amptluden ende richteren onser lande dair dese tegenwordige onse brief ancoempt ende sonderlincgen yn Veluwe ende in Betuwe woe dat ons die geistliche onse lieve andechtige prior onss cloesters van Monichusen by Arnheyn van der Carthuserorden ons gekroent heeft als dat voele lude syn yn onsen landen die hon dicwyle onthouden schoult die sy hem schuldich syn lancge tyt aver die daghe der betalingen dair aff, ja sommige jaer (ende) dach off dat een jaer nae den anderen want sy nyet gerne lancge mitten luden voir den gerichte en dedingen. Ende want wy onse ondersaiten nyet gerne mit dien geistliken rechte verladen en hedden ende wy oich die gode geistlike lude Carthusen voirgenoemt op die andere syde aldus nyet en willen gemoit hebben van ennigen horen sculderen noch yn enniger maten veronrechten van ymant anders. Dairomme so ontbieden wy u allen onsen amptluden ende richteren voirgenoemt van alle onsen landen ende sonderlingen yn Veluwe ende Betuwe, die nu syn of hernamails wesen solen, semenlich ende uwer elken besonder dair dese selve onse brieve vurkoempt ende bevelen u by onsen hulden so wy ernxliste moigen ende willen dat so wilke tyt of wannere die voir-
Fol. 56v. genoemt Carthuseren off ymant van horen wegen uwer ennigen versoeken yn aldus dadingen saken ende sonderlingen van den ghienen die hem dat hoere aver tjaer onthalden dat ghi hem dair af ende voirt van allen anderen gebreke een onvertaecht recht doet hebben, geschien ende wiedervaren van den luden dair hem alsulken gebreke anwesen of gevallen mach also dicke ende mennichwerff als hem des noit geboeren mach. Ende dair bewijst u also truwelich ynne dat ons gheyne kroeninge dair aff van der voirgenoemde Cathuseren wegen aver u en kome also lief als gy ons hebt want wy dat eyntlich mit ernste gedaen

willen hebben. In orkonde onss segels etc. int jair onss herren dusent veyr hondert ende twee des Vridaigs op sente Michelsdach arghangeli.

Op den kant der acte staat: Die Carthuser van Moenchhusen.

Deze acte ook op fol. 58.

27 Maart 1402.

Wy Reynalt, bider Goids gnaiden hertoge van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, doen kont etc. ende bekennen voir onss, voir onse erven ende nacomelingen dat wy sculdich syn van gerechter wittelicher schult hern Robbert van Apelteren, ritter, of sijnen erven vyerhondert nye Gelrissche gulden ende sess ende dertych herengroete, die die voirscreven her Robbert van onsen geheite ende bevele betailt heeft yn onsen orber ende nutte an hant Fierkens van Berghusen ende Peters van Randenraide, voir welke summe geltz voirscreven wy bi raide ende goitdunken onss selfs ende onser vriende van onsen raiede gesat ende gemaict hebben, setten ende maiken, avermids desen selven brieff den voirgenoemde hern Robbart van Apelteren onsen borghgreven tot Nymegen ende richter in den rijke, also dat die voirscreven her Robbert van onser weghen alle broeken, groit ende cleyne, hoghe ende leege, mit allen vervalle ende opkomynge die voervallen ende verschynen soilen van den voirscreven borghgreveampt opboeren ende ynwinnen sall ende onss dair goiede bescheyde bewisinge ende rekenynge af te doin tot allen tijden als wy willen ende hem dat sesse weken langh te voierens weten laiten mit onsen brieven. Ende die dyckgraveschap sall hie tot onser behoeff verwaren, ons so wes dair aff komet bescheydeliche te rekenen ende wi soillen dair aff die kost doin. Voirt so hebben wy hem oick bevalen onse huys ende borgh

tot Middelar te hueden ende te wairen, yn alle der maten dat Herman van Bemmel dat te hebben plach, uytgesceiden den tolle ende die rentmeysterscap die Herman van Bemmel voirscreven placht te hebben ende her Robbert sall onss dair halden eynen tolner ende eynen clerick ende wy sollen den voirgenoemde hern Robbert gheven ende doin betaelen alle yaire omme dat he dit voirscreven ampt, onse huyss ende borgh tot Myddeler hueden ende wairen sall vyf hondert nye Gelrissche gulden die he hebben ende boiren
Fol. 57. sall van den broken, vervallen ende opkomyngen die vervallen ende verschijnen soilen van den borghgreveampte voirscreven ende were hem dair ayn enych gebreke dat sall he hebben ende boiren uyt onsen renthen van Myddelair tot allen tijden als dat gevyele van den ghenen die yndertijt onse renthen tot Myddelair verwaeren sal. Oick sall her Robbert voirscreven hebben brant tot synre notorft op den voirscreven onsen huysse ende weyde baeven denselven onsen huysse gelegen ende hoye tot sesse peerden tho. Voirt off her Robbert voirscreven eynigen kost dede of yet verlegede van bevele onss selfs of avermids onsen brieven dat sal hie op syn ampt slain ende wy sollem hem dat verrichten ende betaillen tot bescheydeliker bewysinge ende rekenyngen. Voirt oft sake were dat her Robbert voirscreven off syne knechte of anders yemant die he gebeden hedde mit hem the rijden omme des voirscreven ampts wille needer laghen ende gevangen wurden of schaide leden ain peerden of ayn anderen reysigen haeven, dair af sollen wy horre hoefthere wesen ende dair aff wall beleggen. Voirt offt sake were dat her Robbert voirscreven of sine knechte off anders yemant die hem dit voirscreven ampt hulpe bewaeren yemant antasten of vyngen omme saiken willen dien voirscreven ampte antreffende ende dair ongevall yn viell of geschijden dat weeir mit doytslach of mit wonden dair aff soilen wij hoere hoefthere wesen ende sy

en soilen dairmede tegen ons noch tegen onse heerlicheit nyet misdoin noch broekeftich weerden yn eynigerwys, sonder argelyste. Voirt so en soilen wy noch onse erven dien voirscreven hern Robbert noch synre erven van den borghgreveampte van Nymegen noch van onsen huys ende borgh tot Myddeler nyet ontsetten noch afsetten noch doin noch laten ontsetten yn eynigerwys wy of onse erven ende nacomelyngen en hebben yrst te bovens dien voirscreven hern Robbert of synen erven gentsclich ende al the maell wall woldain van den vierhondert nye Gelrisschen guldenen ende sess ende dertich herengroiten voirscreven ende oick mede van allen anderen koste ende verleech die he gedain ende verleeght hedde overmitz onsen bevele ende geheite als voirscreven steet ende mede van nederlech van verluyss an perden ende andere haeven gelijck oick voirscreven is ende van den vijfhondert nye Gelrisschen guldenen des yairs yn allen maniren als voirscreven steet ende tot welker tijt wy off onse erven dien voirscreven hern Robbert of sijnre erven van den borchgreveampte ende van den huysse ende borgh tot Myddeler voirscreven ontsetten ende afsetten willen dat soilen wy hem sesse weken langh te voierns weeten laiten op dat he of sij sych dairna moghen stellen ende saiten. Alle argelijst hir yn utgescheiden. Alle dese voirscreven punten ende eyn ygelich sonderlingen hebben wy hertoge voirscreven gelaift ende gelaiven yn gueden trowen vaste, stede ende overbrecklich te halden, sonder argelyst. In orkunde ende getuichnisse der wairheit so hebben wy onsen segell mit onsen rechten weten ende willen an desen openen brief doyn hangen. Gegeven int jaire ons heren dusent vierhondert ende twe des anderen dages na den heiligen Paisschdach.

Op den kant der acte staat: Her Robbert van Apelteren.

30 September 1402.

fol. 57v. Van der Carthuser wegen van Moenchhusen.

Wy Reynalt, bider gnaiden Goids hertoige van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, doin kont allen luden mit desen apenen brieve dat want onse lieve ende gemynde broider, hertoige Willem van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, seliger gedacht, yn rechten almissen gegeven hadde dien convente dis goidshuyss toe Monychusen by onser stad van Arnhem yn onsen lande van Veluen gelegen erflijch ende ewelijch alle jaire eyns tollevri the vairen sesse tolbaire voiedere wijns voir alle disselven onss gemynden broiders tolle dair hem voir voirt te vaieren ende voirt alsulk pravande, profisie ende goit als sy behoevende wairen voir hoir voirscreven cloister, also duck ende manichweerf als sij des the doin hedden also verre als sy dair eynigen broider ut hoeren cloester of hoeren gewairden baiden by hedden, die dat tuechde mit synen simplen woirden sonder besweren dat die voirscreven sesse toilbaire voiedere wijns, pravande, provisye ende goit hoeren voirscreven cloester toebehoerde ende anders nyemant. So bekennen wij mit desen selven brieve dat wy Gade the eren ende omme onser aelderen ende nacomelingen zielen heyle ende selycheit ende sonderlinge omme troist ende vrome onss lieven gemynden broiders ziele hertogen Willems voirscreven, des syn licham yn dien voirscreven gaidshuyss rastet, dat Got sich aver syn lieve ziele ende aver onss wille verbarmen, voir onss, voir onse erven ende nacomelingen gevestiget ende geconfirmiret hebben, vestigen ende confirmiren, mit desen tegenwoirdigen brieve alsulke punte, privilegie ende saiken als hier voirscreven stain ewelichen onsen lieven andachtigen yn Gaide dien geistelichen luden, prior ende convent onss cloesters van Monichusen van der Carthuser oirden by onser stat Aernhem voirscreven gelegen, te hebben ende te gebruken yn alle der maten als hoeren

onse lieve gemynde broider goider gedacht dat als voirscreven steet gegeven ende besegelt hadde nyet dair yn uytgesceiden. Ontbieden ende bevelen dairomme ernstellijch allen onsen tollenairs, die nu syn ende die hier namaels onse, onser erven ende nacomelingen tolnere syn soilen, dat sy dese voirscreven onse lieve aindaichtige geistliche lude off hoeren gewairden baiden vor alle onse tollen ongekrot ende ongehindert laiten tollevri vairen als voirscreven steet. Dit is te weten alle yaire eyns tolvry te vueren sess tolbaire voiedere wyns voir alle onse tolle dair hoen voir geboirt te vairen ende voirt all sulke provande, provisie ende goit als sy behóiven voir hoir voirscreven cloester also duck ende menichweerff als sij dès te doin hebben, also verre als sij dair eynigen broider ut hoeren cloester of hoeren gewairden baiden by hebben die dat tuge mit symplen woirden sonder besweren dat die voirscreven sess tolbaire voedere wijns, provande, provisie ende goit hoeren voirscreven cloesters toebehoeren ende anders nyemant ende hier aff en wilt anders ghein geboet of bevele van onss wachten oft wairden want wy dit van u gedain willen hebben. In orkonde onss segels van onser rechter wetenheit ende wille an desen brieff gehangen. Gegeven int jaire onss heren dusent vierhondert ende twe des Saterdaiges na sente Michiels daige Archangeli.

29 September 1402.

Fol. 58. Die Carthuser van Moenchusen.

Wij Reynalt, bi der gnaiden Gaids hertoige van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen, laten weten mit desen apenen brieve u allen onsen amptluden ende richteren onser lande dair dese tegenwoirdige onse brieve ankoemt ende sunderlinge yn Veluwe ende yn Betuwe woe dat onss onse lieve andechtige prior onss cloesters van Monichuyssen by Aernhem van der Carthuser orden gekroent heeft als

dat voile lude sijn yn onsen lande die hem dickewyle onthailden scult die sy hem sculdich syn lange tijt aver die daige der betailingen dair aff na sommige yairen ende dach aff dat eyn yaire na den anderen want sij niet gerne mitten luden lange voir den gerichte en dedingen. Ende want wij onse ondersaiten nyet gerne mitten geistelichen rechte verlaiden en hedden ende wy oich die goide geisteliche lude Carthusere voirgenoemt op die ander syde aldus nyet en willen gemoyet hebben van eynigen hoiren sculderen noch yn eyniger maeten veronrecht (van) ymant anders. Dairomme so untbieden wy u allen onsen amptluden ende richteren voirgenoemt van allen onsen landen ende sunderlinge yn Veluwen ende Betuwe, die nu syn off hiernamaels wiesen soilen, semelich ende ellick bysunder dair dese selve onse brieff voirkoemt ende bevelen u by onsen hulden so wij eernstelixte moigen ende willen dat so welke tijt of wannere die voirscreven Carthusere of yemant van hoeren wegen uwer eynigen versoiken yn aldus danigen saiken ende sunderlingen van den ghenen die hem dat hoire aver jaire onthalden dat gy hem dair aff ende voirt van allen anderen gebreke eyn onvertaigen recht doit hebben, geschyen ende wedervairen van den luden dair hem alsulken gebrecke anwesen aff gevallen mach also duck ende manichwerff als hem des noet geboiren mach ende dair bewijset u also truwelych ynne dat onss geyne becronynge dair aff van den voirscreven Carthusere wegen aver u en kroene also lief als gy onss hebbet want wy dat eyntlich mit ernste van u gedain willen hebben. In orkunde onss segels dat wy van onser rechter wetenheyt an desen apenen brief hebben doin hangen. Gegeven yn den jaire onss heren dusent vierhondert ende twe des Vridages op sente Michiels dach archangeli.

Deze acte ook op fol. 56.

19 November 1402.

Hertoige van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen.

Wy begeren te weten dien edelen onsen lieven nychten ende andechtigen ende voert anderen onsen goiden vrienden hier nae beschreven mit namen Elsen van Kyerberg, Agnesen van Nuwenaer, Heilwigen van Lenepe, Elsen van Oickenbach, Rykarde van Beke, Gryetken van Carpen, Agnesen van Carpen ende hern Henrich Misspell, hern Werner Boeskale, hern Beernt Klyngk ende hern Henrich Gebyngk, priesteren, dat ons ankomen is ende doen verstaen woe dat wilneer die edele onse nychte Elsabe van Holsten abdisse was des werentliken cloesters van Elten van den leven ter dood gekomen is, der Got genaide ende wy van derselver genaden waill mercken ende versynnen dat dat voerscreven cloester nyet waill lange staen noch wesen en mach sonder eynre voerdechtiger ende besorghder abdissen ende hebben daeromme dese voerscreven saiken in onss selven gewegen ende ons voert mit onsen vrienden van onsen raide daer van bespraken ende die mit hoen mit gueden beraide overdacht ende versonnen, want wy des voerscreven cloesters nutte ende orber sunderlinge gerne segen van gronde onss herten gelych ons dat antreffende is. Ende wy dat voerscreven gaitzhues sunderlinge gerne wail bewaert ende regiert segen als dat waill billich is, soe syn wy onderwyst van den selven onsen vrienden van onsen raide dat die edele onse lieve nychte Lucie van Carpen, costers des voerscreven gaitzhuse, nutte ende orberlich sy dat selve cloister ende gaitzhues te regieren ende te verwaeren als eyn abdisse. Hieromme soe hebben wy der voerscreven onser nychten Lucien van Carpen die voerscreven abdye gegeven ende gheven mit desen onsen brieve ende allet dat wy hoer daer thoe gheven ende gonnen moigen an hoer gekeert gelych als onse voervaideren

dat van alds gedaen hebben. Ende bidden hieromme mit gantzsen ersten begerende so wy dat ernstelixste moigen die voerscreven edele onse nychten ende dien anderen onsen vrienden dat gij die voerscreven onse nychte Lucien tot eynre abdissen ontfangen ende hoer gehoerssam syn wilt, so als gy dat schuldich syt te doen van onser wegen ende oich uwe stemmen ende soe wes u daer aff geboert te doen an hoer keren wilt, want wy haipen dat dat voerscreven gaitzhues mit hoer waill verwaert ende besorght syn sall. Ende wilt hierin doen omme onsen wille soe dat wy daer omme billichs meer tot u geneyget syn in saiken die gy an ons gesynnende moight werden. Gegeven onder onsen segel in den jaeren ons herren dusent vierhondert ende twe op sente Elizabetten dach.

Op den kant der acte staat: Van der abdien van Elten.

Fol. 59. Hertoge van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen.

Wij laten u weten dat wy dat landt van Borne mit allen synen tobehoiren gegolden hebben ende hebben dair af huldinge ontfangen. Ende bevelen u dairomme so wy ernstlixste moigen dat wy dat selve onse landt ende lude van Borne mit allen hoeren tobehoiren truweliche verantwert ende mit uwer macht beschudt gelych anderen onsen landen ind luden in allen saiken dair hem des noit geboiren mach. Ende wert ouch dat ymant desselven onss landz van Borne vyant were of wurde, so bevelen wy u dat ghi u tegen dien verwairt ende onse landt vurscreven helpt beschudden, dair gi dat mit eren doin moicht. Ende des en lait nyet also lief als wy u syn. Gegeven tot Randenraide des Sonnendages up vastavont Esto michi.

8 Dec. 1400 verkoopt Johan, jonggreve van Salm, de heerlijkheid Borne, Sittart en Susteren aan Willem, hertog van Gelre en Gulik. Zie Nijhoff III no. 232.

Fol. 59v. is onbeschreven.

Wij Willem, van Gaits genaden hertoige van Gelre ende van Gulich ende greve van Zutphen, ontbieden u hern Johan van Hoemoit, ridder, onsen lieven swaiger ende rayt, dien wij onse
Fol. 60. lande van Gelre ende van Zutphen bevalen hebben te verwairen ende te regieren, die wyele dat wy nu op dese tijt omme sunderlinge saken wille omme nutte ende orbar onss selfs ende onser lande eyn tyt buyten onsen landen syn soilen, oft saike were dat ymant, he weere wye die weere, hier en bynnen dat wy uytweren ennige vestinge of starcken bouwe of tymmeringe setten, maken of tymmeren wolde in onsen landen voerscreven of inder Lymersse of ergent anders waer binnen onsen palen dat gy des nymant en gestaedt noch tymmeren en lait in ennigerwys, mer ommer dat weder staet mit gantzser volre machte dat des nyet en geschie van ymant, want wy des nyet gedaen en willen hebben noch nymant gehengen en willen in onsen landen voerscreven of bynnen onsen pailen.

Hertog Willem vertrok Maart 1401 naar Frankrijk na Jan van Homoet tot bewaarder van Gelre en Zutphen te hebben aangesteld.

is onbeschreven.

2 November 1403.

Fol. 60v. Gerit then Haghe.

Wij Reynalt etc. doin kunt etc. ende bekennen dat Gerit then Haghe, onsse lieve knaipe, ons huden dis daiges
Fol. 61. goide bescheyden bewysinge ende rekeninge gedain heeft van allen alsulken gulde, renten, pachten, tynsen, tyenden ende tollen yn Over-Betuwe ende in Neder-Betuwe ende voirt van allen anderen gulde als he van onser wegen te bewaeren ontfangen ende op te boiren heeft, als van eynen

alingen jaire dat angingh opten heiligen Cirstdach in den jaeren van vierhondert ende drie en uytgain sal opten selven Cristdach in den jaeren van vierhondert ende vier. Also dat ons der rekenschappen ende bewysingen wall genoicht ende wy hem dair aff bedancken. Ende wij bekennen dat wy Gerit voirscreven ende synen erven, of he en were, van der voirscreven rekenschappen sculdich bliven achthondert alde scilde ende twe ende tseventich alde scilde sesstien groete voiff pennynghen, te weten vyff alde scilde gereken voir tweelf Gelrissche gulden, die wy hem bewysen ende bevelen te boiren, van den yersten renten, pachten, tynse, tyenden ende tollen voirscreven die ons yn onsen landen van Betuwen voirscreven verschienen soilen. In orkunde des hebben wy hertoge van Gulich ende van Gelre ende greve van Zutphen onse segele by onser rechter wetenheit an desen brieff doin hangen. Gegeven in den jaeren onss heren dusent vierhondert ende drie des Sonnendaiges na Alreheiligendach.

ALPHABETISCH REGISTER.

a. = ambt.	g. = goed.	h. = heer.	l. = land.	v. = van.
b. = buurschap.	ger. = gericht.	hd. = heerlijkheid.	k. = kerspel.	vr. = vrouw.

A.

B.

C. en K.

D.

E.

F.

G.

H.

I. J. Y.

T.

U.

V.

W.

X.

